

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İÇİŞLERİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı
4 Haziran 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Komisyon Başkanı Süleyman Soylu'nun, Komisyonun bugünkü gündeminde yer alan Türk Kızılay Kanunu Teklifi'ne (2/3690) ve Türk Kızılaya ilişkin açıklaması
- 2.- Komisyon Başkanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Faruk Pınarbaşı'ya geçmiş olsun dediğine ilişkin açıklaması

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

- 1.- Türk Kızılay Kanunu Teklifi'yle (2/3690) ilgili bir alt komisyon kurulup kurulmaması hakkında görüşme

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin bazı maddeleriyle ilgili önergelere ve bu konuda bilgilendirme almak istediklerine ilişkin açıklaması
- 2.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, Ankara'nın Çubuk ilçesinde yapılmakta olan yeni kan plazma tesisine ve tesisin yol durumuna ilişkin açıklaması
- 3.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 85 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İÇİŞLERİ KOMİSYONU

-----0-----

1'inci Toplantı
4 Haziran 2026 Perşembe

-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM İçişleri Komisyonu saat 13.12'de açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Süleyman Soylu,
Komisyonun bugünkü gündeminde yer alan Türk Kızılay Kanunu Teklifi'ne (2/3690) ve Türk Kızılaya,
İstanbul Milletvekili Çiçek Oflu ve Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Faruk Pınarbaşı'ya geçmiş olsun dediğine,
İlişkin açıklama yaptı.

Türk Kızılay Kanunu Teklifi'yle (2/3690) ilgili bir alt komisyon kurulup kurulmaması hakkında görüşme yapıldı ve alt komisyon kurulması kabul edilmedi.

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin bazı maddeleriyle ilgili önergelere ve bu konuda bilgilendirme almak istediklerine,
Ankara Milletvekili Osman Gökçek, Ankara'nın Çubuk ilçesinde yapılmakta olan yeni kan plazma tesisine ve tesisin yol durumuna,
Samsun Milletvekili Murat Çan, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine,
İlişkin açıklama yaptı.

Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez ve Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, (2/3690) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin Anayasa'nın 2, 7, 10, 13 ve 20'nci maddelerine aykırı olması nedeniyle Komisyon görüşmelerinin durdurularak teklifin Anayasa'ya uygunluk açısından incelenmek üzere İçişleri Komisyonu Başkanlığına tevdisine ilişkin önergesi kabul edilmedi.

Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 85 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690), tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 18.29'da toplantıya son verildi.

4 Haziran 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.12

BAŞKAN: Süleyman SOYLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet ERBAŞ (Kütahya)

SÖZCÜ: Kemal ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: İsmail ERDEM (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Gazi Meclisimizde birlikte görev yaptığımız milletvekili arkadaşlarımız, Türkiye Kızılay Derneğimizin çok Kıymetli Genel Başkanı, kamu kurum ve kuruluşlarımızdan gelen çok değerli katılımcılar, basınımızın kıymetli mensupları, hanımefendiler ve beyefendiler; hepinizi saygıyla selamlıyor, Komisyonumuzun 28'inci Yasama Dönemi 4'üncü Toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Hayırlı olsun.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süleyman Soylu'nun, Komisyonun bugünkü gündeminde yer alan Türk Kızılay Kanunu Teklifi'ne (2/3690) ve Türk Kızılaya ilişkin açıklaması

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gündemimizde Meclis Başkanlığınca 15 Mayıs 2026 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/3690) esas numaralı Türk Kızılay Kanunu Teklifi yer almaktadır.

Kıymetli hanımefendiler, saygıdeğer beyefendiler; bir ülkenin ve devletin en önemli zenginliği, yarına bırakacağı en büyük mirası hiç şüphesiz köklü kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilebilir. Bugün bu tarihî miraslardan birini, milletimizin merhamet çınarı olan Türk Kızılayını ve onun geleceğini konuşmak için bir aradayız.

Şunu en başta büyük bir gururla ifade etmeliyiz ki Kızılay milletimizin göz bebeği, ecdadımızın bize, bugüne ve geleceğimize emanetidir. İnsanımızın en zor günlerinde, savaşlardan seferberlik yıllarına; deprem, sel, yangın, afet gibi yürek yakan afetlerden yerinden yurdundan edilmiş mazlumlara uzatılan şefkat eline kadar Kızılay milletimizin ve ülkemizin iyilik ocağıdır. Kızılay afetlerde ocakta kaynayan aştır, fırtınada sığınılacak yuvadır, kimsesizlerin kimi, bu aziz milletin kan kardeşidir. Milletimiz bir afet bölgesindeki bir sel veya deprem yıkımındaki insanıyla dertlenip gözyaşını dökerken Kızılay gecenin bir yarısında, bazen zemheri soğuşunda, bazen güneşin dudakları çatlattığı kavurucu öğlen sıcaklığında milletimize el uzatan, hem de karşılıksız el uzatan merhamet ve iyilik ocağıdır. Hepimizin çocukluğundan beri zihnine, kalbine kazınan, okullarımızda bize öğretilen iyilik hareketidir Kızılay. Ve bugün, inşallah, siz kıymetli milletvekillerimizin ve burada bulunan kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok kıymetli temsilcilerinin ortak gayretleriyle, Kızılayımızın ortak gayretleriyle bu tarihî iyilik hareketini çok hak ettiği kıymetli kanunıyla beraber buluşturacağız inşallah. Bu ülkenin bir evladı olarak bugün böyle bir kanunun yüce Meclisimize gelmesinden ve Kızılayın müstakil kanununun bizim de içinde bulunduğumuz bu heyet tarafından değerlendirilmesinden, ele alınmasından ve yapılmasından büyük onur duyduğumu ifade etmek istiyorum. Bu vesileyle, teklifi ilk veren Sivas Milletvekilimiz Sayın Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekilimiz Sayın Celalettin Köse başta olmak üzere hazırlık aşamasında irade koyan Türk Kızılayına ve burada bulunan, bulunmayan, emek veren bütün herkese huzurunuzda yürekten şükranlarımı sunuyorum. Çünkü hepimiz biliyoruz ki, bu kanunun her bir maddesi, kâğıda dökülen her bir satırı yarın Gazze'den Myanmar'a, Suriye'den Lübnan'a kadar yeryüzünün dört bir yanına dökünecek iyilik taşlarının ta kendisidir.

Kızılayın kuruluşundan bugüne kadar bu ulu çınara hizmet eden, milletin gönlünde taht kuran tüm yöneticilerine ve isimsiz gönüllülerine şükranlarımı ifade ediyorum. Ahirete irtihal edenlere Cenab-ı Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlık, uzun ömür ve afiyet diliyorum.

Saygıdeğer hanımefendiler ve beyefendiler, Kızılayın ismi ve faaliyetleri bugüne kadar elbette çeşitli kanunlarımızda zikredilmektedir. Ancak ilk kez Gazi Meclisimiz Kızılayı kendi teşkilat yapılanmasının ve kapasitesinin güçlendirilmesinden, birtakım hayati hak ve temel ihtiyaçlarına kadar bağımsız, müstakil bir hüviyete kavuşturacak böyle bir kapsamlı çalışmayı gerçekleştirmektedir. Önümüzde 7'si esas, 2'si yürürlük ve yürütme olmak üzere toplam 9 maddeden ve 20 fıkradan oluşan bir teklif durmaktadır. Aslında bu teklif her şeyden önce devletimizin kendi merhamet çınarını özel bir kanunla güçlendirme ve geleceğe taşıma, Meclisimizin bu konudaki iradesinin eseridir. Takdir edersiniz ki 6 Şubat deprem felaketini tüm Türkiye olarak müşahede ettik. En zor günlerimizde sadece milletimizden değil milletimizin dışında da insanlık adına dünyanın dört bir yanından, 120 ülkeden arama kurtarmadan barınmaya, sağlık hizmetlerinden rehabilitasyona, iyileştirme ve yenilemeye kadar, altyapı hizmetlerine kadar ülkemize birçok yardım gelmiştir. Savaş zamanlarında, göç hareketlerinde, uluslararası çağrıya çıkılabilecek afetlerde uluslararası kapasiteyi kullanmanın zorunlu olduğunu biz de kendi afetlerimizde müşahede etmiş olduk. Bu sadece bizim ülkemiz için değil dünyadaki tüm ülkeler için ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın ortak kurullarla bezenmesi de en temel zarurettir. Ülkemize zor zamanlarda yardım eden tüm dünya ülkelerine, dünya insanlarına, kurum ve kuruluşlarına İçişleri Komisyonu üyeleri olarak, buradaki hazırunun olarak tekrar şükranlarımızı arz ediyoruz. Bu vesileyle tam da bu konuyla ilgili olarak, aynı zamanda 1949 Cenevre Sözleşmelerinin getirdiği statüyü ve 2024 yılındaki 34'üncü Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Konferansı'nın "Millî cemiyetlerinizi özel kanunlarla güçlendirin." çağrısını da kendi iç hukukumuzla, inşallah, bu çalışmamızın neticesinde Gazi Meclisimiz onay verirse karşılamış oluyoruz. Tam da bu açıdan, bugün, dünyada 109 ülkenin hâlihazırda sahip olduğu bu hukuki zirhî bizler de -altını çizerek söylemek isterim ki- ülkemiz olarak, ülkemizin,

hem devletimizin kapasitesi hem de sivil toplum örgütlerimizin kapasitesi olarak dünyada en fazla yardım eden, bazen birinci, bazen de ikinci olan ama hep önde yer alan, ülkemizin, milletimizin, sivil toplum kuruluşlarının, devletimizin bir onuru olan, merhamet bayrağını en önde taşıyan Türkiye Cumhuriyeti olarak ve Gazi Meclisimiz olarak, inşallah, Kızılayımıza böyle bir müstakil kanunu, tam da hak ettiğimiz ölçüde, katkılarınızla kazandırmış olacağız. Hem böylece uluslararası arenadaki gücünü ve iş birliğini kendi iç hukukumuzla da tahkim etmiş olacağız.

Bu kanunun temel amacı, Kızılayın uluslararası hukuktan kaynaklanan özel statüsünü müstakil bir güvenceye kavuşturmak; teşkilat yapısını, kurumsal kapasitesini yarına çok daha güçlü, çok daha dinamik bir şekilde taşımaktır. Bu kapsamda, kanundaki "ihtiyaç sahibi" tanımını çağımızın getirdiği yeni zorluklara uygun şekilde genişletiyor, yasal zemini sadece maddi yoksullukla tanımlamıyor; göç, afet, yaşlılık, engellilik gibi çeşitli sebeplerle asgari yaşamını sürdüremeyen tüm incinebilir grupları da hukuken bu geniş şefkat şemsiyesinin teminatı altına almış oluyoruz. Sahadaki tecrübeyi devlet aklıyla birleştirmek, koordinasyon kapasitemizi en üst seviyeye çıkarmak için Kızılay şube başkanlarımızı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı mütevellî heyetlerine, inşallah, Gazi Meclisimizin onayıyla da üye yapmayı teklif ediyoruz. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın veri ağı ve kapasitesi diğer kurumlarımızla birlikte Kızılayın sahadaki gücüyle beraber bu kanunla -yasalaştığı takdirde- buluşmuş olacaktır. Üstelik Kızılayı olağanüstü hâllerde yurt dışından ülkemize gelecek yardımların bir muhatabı da kılarak kurumun evrensel ağırlığını ve devletimizin ve milletimizin onur duyduğu sonsuz güveni böylece perçinlemiş oluyoruz.

Kanunla birlikte teşkilat yapısını hukuken güçlendirirken kurumun sahadaki cankurtaran reflekslerini hızlandırmak amacıyla birtakım muafiyetler ve istisnalar getiriliyor. Bu yüzden, afet lojistiği, geçici barınma ve ilk yardım ürünlerinin Kamu İhale Kanunu'na tabi olmaksızın hızlıca ve doğrudan Kızılaydan temin edilebilmesinin de önü açılmaktadır. Ülkemizin can damarı olan güvenli kan temin sisteminin tek bir saniye bile aksamaması, mali bir darboğaza girilmemesi için çok stratejik bir adım atılmaktadır. Hastanelere verilen kan bileşenlerinin bedellerinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kaynağında kesilerek doğrudan Kızılaya aktarılmasını teklif ediyoruz. Ayrıca, tıbbi teşhis cihazlarında ve insan kaynaklı tedavi edici ürünlerde de gümrük vergileriyle ilgili birtakım muafiyetleri, mahkeme ve cezaevi yapı harcı muafiyeti getirerek de kurumun tek kuruluşunun dahi ziyan edilmeden doğrudan bir merhamet ocağı olarak milletin hizmetine yönlendirilmesini temin ediyoruz. Ve elbette ki kanunla, afet, savaş ve çatışma bölgeleri gibi en zorlu coğrafyalarda, ateş hattında canını dişine takarak görev yapan isimsiz kahramanlarımıza hak ettikleri vefa gösterilmektedir. Yüksek risk altında kırmızı hilali taşıyan fedakâr personelimizin doğrudan nakdî tazminat ve aylık kapsamına alınması teklif ediliyor, "Sen can kurtarıırken geride bıraktığın ailen, ocağın devlete emanettir." diyerek onlara Türkiye Cumhuriyeti'nin güçlü ve şefkatli güvencesi sunulmaktadır.

Görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinin özellikle ülkemiz, milletimiz -tırnak içinde söylüyorum- kan kardeşimiz Kızılay ve onun uzatacağı sıcak şefkat elini bekleyen tüm ihtiyaç sahipleri için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Komisyonumuzun toplantısının verimli geçmesini diliyor, milletvekillerimiz ve toplantımızda hazır bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcilerinin kanun teklifi görüşmelerindeki katkılarının bir iyilik hareketi olan milletimizin kan kardeşi Türk Kızılayına hayırlar getirmesini temenni ediyor ve çok teşekkür ediyorum.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, saygıdeğer hanımefendiler, beyefendiler, Kıymetli Başkan; bugünkü toplantımızda, bildiğiniz üzere teklifin tümü üzerinde görüşmeler yapacağız. Bu görüşmelerde ilk olarak teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere teklifin ilk imza sahiplerine söz vereceğim, daha sonra da istem sırasına göre söz talep eden Komisyon üyelerimize söz vereceğim ama onlardan önce, yine sizlerin de takdirleriyle, kanununu konuştuğumuz Türk Kızılayımızın Kıymetli Başkanına bir değerlendirme yapmak üzere söz vereceğim, ardından da diğer milletvekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından maddelere geçilmesini oylayacağız ve maddeler üzerindeki görüşmeleri de gerçekleştirmiş olacağız.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben Hakan Bey'e söz vermeden önce Yaşar Bey usul hakkında bir söz ve değerlendirme istedi.

Buyurunuz Sayın Milletvekili.

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Türk Kızılay Kanunu Teklifi'yle (2/3690) ilgili bir alt komisyon kurulup kurulmaması hakkında görüşme

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

28'inci Dönem 4'üncü İçişleri Komisyonu Toplantısını gerçekleştiriyoruz. Bu toplantıda alınacak kararların öncelikle ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Komisyon üyelerimizin dizilişine baktığımızda da yeni dönemde görev alan özellikle AK PARTİ'deki arkadaşlarda da değişiklik olmuş, onlara da kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Sayın Başkanım, az önce Türk Kızılayının önemini ve anlamını siz de detaylı bir şekilde ifade ettiniz. Ülkemizin en köklü yardım kuruluşlarından biridir Türk Kızılayı hiç kuşkusuz. Bu teklifi direkt iktidar partisi milletvekilleri -doğaldır, haklarıdır- teklif edebilirler ama özellikle diğer siyasi parti milletvekillerimizin de olduğu -daha da olgunlaştırılmak kaydıyla, daha da uygulanabilir olmak kaydıyla, daha da uygulama açısından yaşanacak zorlukları metinde düzenleyerek- bir alt komisyon kurulmasını talep ediyorum. Çünkü bilgilendirme toplantısı bugüne kadar yapılmayanlara en iyi örnektir, güzel olmuştur ama çünkü bilgilendirme toplantısında somut bir sonuç ortaya çıkmamıştır. O nedenle, her siyasi partimizin milletvekillerinden bir alt komisyon kurularak bu komisyonda bu teklifin yeniden değerlendirmesini talep ediyorum ve oylamaya sunmanızı rica ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyorum.

Özellikle Türk Kızılayı konusunda gösterdiğiniz hassasiyet ve söyledikleriniz bizim için de zannediyorum buradaki tüm hazırun için de çok kıymetli, hepimizin yani bütün siyasi partilerin bunun altında imzasının olması çok kıymettardır. İstanbul Milletvekilimiz Birol Aydın'ın da bu konuda bir teklifi var aynı şekilde. Bence gündemin ilgili maddesinde bunları biz değerlendirelim

ama benim başka bir önerim daha var; içerisinde nasıl olsa tartışacağız, siz de uygunluk gördüğünüz andan itibaren yapılan değişikliklerde hep beraber, o bütün parti gruplarının -burada bulunanların en azından- imzasıyla beraber takdir gördüğünüz çerçeve içerisinde değerlendirilebilir yapılan istişareler ve değerlendirmeler sonucunda. Yani bence oylama yapıp "evet-hayır" demekten ziyade bunu böyle geçmemizin... İsterseniz yaparım ama hepimiz için kıymetli olan bir Kızılay meselesinde bir oylamayla "evet-hayır"a gitmenin de ne kadar uygun olup olmadığını takdirlerinize sunarım.

Bilmiyorum Birol Bey de bir şey söyleyecek mi?

BİROL AYDIN (İstanbul) - Evet, söyleyeyim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Bakan, değerli arkadaşlar, Kızılayımızın çok değerli Başkanı ve mensupları; Kızılayımızı birbirimize tabii söyleyeceğiz usulen Kızılayın önemini, bir buçuk asrı geçmiş bir Kızılayımızdan bahsediyoruz. Farklı isimlerle, farklı yapılarda bugüne kadar gelmiş; bugün de Cenevre Anlaşmaları çerçevesinde yeni bir düzenleme ihtiyacı var, bu çerçevede geldi. Her şeyden önce Kızılay çalışmalarında emeği geçen herkese şükranlarımı ifade etmek isterim. Hem Osmanlı'yı görmüş hem cumhuriyeti görmüş hem tek parti dönemlerini görmüş hem koalisyon dönemlerini görmüş yani hepimizin zihninde kolektif bir hafızaya düçar olmuş, düşmüş bir yapıımızdan bahsediyoruz. Dolayısıyla bizim, Osmanlı tabiriyle söylenen "Efradını cami, ağyarını mani." yani böyle çok hassas, ince eleyip sık dokuyacağımız bir çalışmayı, bir kanunu yasalastırmamız gerekiyor. Biz de bu açıdan bunun bir alt komisyonda değerlendirilerek daha... Çünkü birtakım tecrübeler yaşadık biz geçmişte yani ister AK PARTİ döneminde olsun ister daha önceki dönemlerde olsun, beş-on yıl sonra yapılan düzenlemeler ayak bağı olmuştur, sıkıntı olmuştur. Biz bunu alt komisyonda daha ince çalışalım. Yani 1953'teki Nizamnamesi var, işte 2026'yla arasında bir bağ kurmamız gerekiyor. Bir buçuk asrı geçmiş olan Kızılayımız için gerçekten buraya teklif edilen maddeler çerçevesinde de daha titiz bir çalışmaya ihtiyaç olduğu kanaatindeyiz. Bu teklifimizi de verdik. Ben de Yaşar Bey'le beraber aynı kanaati paylaşıyorum. Sayın Bakanım, sizden de, milletvekili arkadaşlarımızdan da bu konuda bir hassasiyet gösterilmesini rica ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Yaşar Bey.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım, siz de devlet deneyimi, siyasi tecrübesi olan bir Komisyon Başkanısınız. Bizim buradaki amacımız bağcıyı dövmek değil, üzüm yemek. Gerçekten dün de müzakere ettik, burada çok muallak olan cümleler var, sözler var. Uygulama noktasında çok sorunlar yaşayabileceğimizi düşünüyoruz. Dolayısıyla biz burada A partisi, B partisi noktasında değiliz; Türk Kızılayı hepimizin Kızılayı. Türk Kızılayının başarılı olması, başarılı işler yapabilmesi ve kanun noktasında eksiklerin giderilmesi gibi bütün çalışmaları bugün burada düzenleyebiliriz; evet ama tekrar söylüyorum: Tüm milletvekillerinden, grupları bulunan partilerin milletvekillerinden bir alt komisyon kurularak, Türk Kızılay Derneğinin de yetkilileriyle bir araya gelerek, bir hazırlık yapılarak hiç tartışmadan, hiç müzakere etmeden hem Komisyonda hem de Genel Kurulda geçirebiliriz diye düşünüyorum. O nedenle bir alt komisyon kurulması noktasında talebimizin dikkate alınmasını bir kez daha rica ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyorum.

Yani ben bir müzakerenin oylanmaması konusundaki hassasiyetimi tekrar ifade etmek istiyorum özellikle Kızılay konusunda. Ama yine alt komisyon konusunda bir önerge var. Yani ben oylayayım ama yine de -okutacağım, evet- buna başlarken bir oylamanın olumsuz veya olumlu olmasını da istemedim. Ama sizin değerlendirmeniz, isteminiz, talebiniz bizim için doğru olandır, hemen yaparız.

Ben Birol Bey'in yazılı ve sizin şifahi olarak ortaya koyduğu önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan (2/3690) esas numaralı Türkiye Kızılay Derneği Kanunu Teklifi'nin yalnızca Kızılay Derneğinin örgütsel statüsünü düzenlemekle kalmayıp afet ve acil durum yönetimi, kamu alım hukuku, kamu mali yönetimi, kişisel verilerin korunması ve uluslararası insancıl hukuk gibi birbirinden farklı alanlarda köklü değişiklikler öngörmesi, aynı zamanda ülkemizin afet yönetimi mimarisini doğrudan etkiler nitelikte hükümler içermesi nedeniyle teklifin daha ayrıntılı ve kapsamlı biçimde değerlendirilmesini teminen Acil Durum Müdahaleleri ve Afet Yönetimi adıyla kalıcı bir alt komisyon kurulmasını ve teklifin burada görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Birol Aydın
İstanbul

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben oylamaya sunmadan önce şunu söyleyeceğim: Yani burada zaten önümüzdeki saatler içerisinde geniş bir müzakere yapacağız, maddeler üzerinde geniş bir müzakere yapacağız. Gönül ister ki hep birlikte ortak bir değerlendirmeye bir sonuca ulaşalım.

Ben hem İstanbul Milletvekilimiz Birol Aydın Bey'in hem de Yaşar Tüzün Bey'in şifahen ve yazılı olarak ortaya koydukları bu önergeleri Komisyonumuzun oylarına sunuyorum: Alt komisyon kurulmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Alt komisyon kurulması kabul edilmemiştir.

Gündemimizin biraz önce bahsettiğim ilgili kısmına yani ilk imzacı sıfatıyla...

Buyurun Ali Bey.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin bazı maddeleriyle ilgili önergelere ve bu konuda bilgilendirme almak istediklerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Alt komisyonun kurulmaması kabul edildi ki beklenen de budur zaten, siyasetin gerçekliği.

Dünden sonra birtakım değişiklikler, önergeler hazırlandı mı, bunu merak ediyorum, ona göre çünkü...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hazırlandı. Konuştuğumuz 3 madde üzerindeki önermeler, bir iki tane de asla taalluk etmeyen ama biraz daha redaksiyon olup redaksiyona girmeyen, düzeltilmesi gereken birkaç takdim tehir -teknik yani- onlar yapıldı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Peki, her partiden bir milletvekili arkadaş yan odaya geçip bununla ilgili bir bilgilendirme alabilir miyiz yani ne olduğunu ne bittiğini...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tabii, hemen.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Önergeleri dağıtın Başkanım şimdi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeleri de dağıtabiliriz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya da dağıtabilirseniz...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Nasıl isterseniz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Önergeleri dağıtın, daha rahat olur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani, şöyle, yani biz bir konuştuk kendi aramızda, değerlendirme ve...

MURAT ÇAN (Samsun) - Kendi aranızda...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Aramızda değil yani, özür diliyorum. Konuşmadık, özür diliyorum. "Kendi aramızda" derken Komisyondaki uzman arkadaşlarımızla şöyle bir değerlendirme yaptık: Buraya, size getirmek nezaketen doğru olmayabilir imzalamak için, onun için arkadaşlarımıza şimdi iletelim... İletildi, onlar baktılar. Onlar da imzalarlar, siz de imza...

YASAMA UZMANI SELAY GÖKALP GÜNEŞ - Burada, önergelerimiz hazır.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani nasıl yapalım, bize dağıtılsın mı?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Siz nasıl isterseniz.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Önergeleri Komisyona dağıtınsınlar Başkanım, biz de konuşmamızı ona göre organize edelim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani ona göre hani...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hızlı gidelim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hızlı gider çünkü Kızılayla ilgili hepimizin ortak noktası aynı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Mantıklı, mantıklı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Onu yaparsak mutlu oluruz. Bir on dakika hemen şey yapılabilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir on dakika burada da yapabiliriz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Olabilir ama hani bilemiyorum ne kadar doğru olur o.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Niye doğru olmasın? Teknik olarak...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Verim alamayız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, on dakika ara verelim, burada değerlendirme yapalım, sonra açalım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ha, ara verecekseniz tamam. Ara vermeden anladım ben. Ara vermeden doğru olmaz diye söyledim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yo, ara verelim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, ara verirsiniz tamam.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hakan Bey, on dakika ara vereceğiz. Önerdiklerimiz konusundaki değerlendirmenizi beraber tartışalım, ona göre arkadaşlarımızın...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Basına da kapalı olsun efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Basına kapalı olsun, tamam.

On dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 13.38

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.58
BAŞKAN: Süleyman SOYLU (İstanbul)
BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet ERBAŞ (Kütahya)
SÖZCÜ: Kemal ÇELİK (Antalya)
KÂTİP: İsmail ERDEM (İstanbul)
----- 0 -----

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Değerli milletvekilleri, çok kıymetli katılımcılar; 28'inci Yasama Dönemi 4'üncü Toplantısının İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 85 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) ¹

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gündemimizde yer alan (2/3690) esas numaralı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sözünü, biraz önce belirttiğim gibi, teklifin ilk imza sahibi olarak Kıymetli Milletvekilimiz Sayın Hakan Aksu'ya Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere veriyorum.

Buyurun Sayın Aksu.

HAKAN AKSU (Sivas) - Sayın Başkanım, İçişleri Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlarımız, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri ve kıymetli basın mensupları; hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Bugün, Komisyonumuzda, kökleri 1868 yılında kurulan Hilal-i Ahmer Cemiyetine dayanan, yüz elli sekiz yılı aşkın köklü geçmişiyle en saygın kurumlarımızdan biri olan Türk Kızılayın kuruluş kanunu teklifini görüşüyoruz.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim ki uzun yıllar boyunca Türk Kızılay Sivas Şube Başkan Yardımcılığı görevinde bulunmuş bir kişi olarak Kızılayı yakından tanıma ve faaliyetlerini sahada gözlemlene imkânı buldum; bu nedenle, bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifimizin hazırlanma sürecinde de büyük bir hassasiyetle yaklaştık.

Kanun teklifimiz, hazırlıkları altı aydan fazla süren, kapsamlı bir çalışmanın ürünüdür. Bu süreçte, AK PARTİ Grubumuz, Türk Kızılay Genel Başkanımız ile ekibi, ilgili bakanlıklarımız, kamu kurumlarımız ve diğer paydaşlarımızla yoğun istişareler gerçekleştirdik; yaptığımız değerlendirmeler doğrultusunda teklifimize son şeklini vererek Komisyonumuzun takdirine sunduk.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; Türk Kızılay yalnızca bir yardım kuruluşu değildir; afet anında sahaya ilk ulaşan, ihtiyaç sahibine el uzatan, savaş ve kriz bölgelerinde mazlumların yanında duran, milletimizin dayanışma ve merhamet anlayışını temsil eden köklü bir kurumdur. Bugün Türk Kızılay, yalnızca ülkemizde değil dünyanın birçok kriz bölgesinde faaliyet gösteren ve Türkiye'nin vicdan diplomasisini temsil eden, saygın bir insani yardım kuruluşudur. Gazze'de yaşanan insani dram, artan çatışmalar ve göç hareketleri güçlü yardım kuruluşlarının önemini her geçen gün daha da artırmaktadır. Bu nedenle, Türk Kızılayın kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi, yalnızca ülkemizin değil ihtiyaç duyulan her coğrafyada insanlığa uzanan yardım elinin de güçlendirilmesi anlamına gelmektedir.

Kanun teklifimizin genel gerekçesinde de açıkça ifade edildiği üzere Türk Kızılay, ulusal mevzuatımız ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler çerçevesinde faaliyet göstermektedir. 1949 tarihli Cenevre Sözleşmeleri doğrultusunda devletlerin kendi millî cemiyetlerinin hukuki statülerini belirlemeleri ve görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli düzenlemeleri yapmaları uluslararası bir yükümlülüktür. Yine 2004 yılında gerçekleştirilen 34'üncü Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Konferansı'nda kabul edilen 4 No.lu Karar da devletleri millî cemiyetler için özel hukuki statülerini düzenleyen kanunlar yapmaya teşvik etmektedir. Dolayısıyla, bugün görüştüğümüz teklif yalnızca kurumsal bir ihtiyaçtan değil aynı zamanda uluslararası yükümlülüklerden de kaynaklanmaktadır. Nitekim, bugün Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, İsviçre, İtalya, Çin ve Avustralya başta olmak üzere dünyanın 109 ülkesinde millî cemiyetlere ilişkin özel kanuni düzenlemeler bulunmaktadır. Bu düzenlemelerde genel olarak millî cemiyetlerin hukuki statüsü, kamu otoritesine yardımcı rolü, uluslararası hareket içerisindeki konumu, amblem kullanım hakları, teşkilat yapısı, gönüllülük sistemi ve mali sürdürülebilirlik esasları düzenlenmektedir. Dolayısıyla, kanun teklifimiz herhangi bir istisnai uygulama ortaya koymamakta; tam tersine, uluslararası örneklerle uyumlu bir hukuki çerçeve oluşturmaktadır.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; Türk Kızılayın yürüttüğü faaliyetlere baktığımızda ne kadar büyük bir sorumluluk üstlendiğini ve ne denli geniş bir hizmet ağına sahip olduğunu açıkça görmekteyiz. Afet yönetimi alanında Türk Kızılay dünyanın en güçlü insani yardım organizasyonlarından biridir. Bugün, 5 bölge afet yönetim müdürlüğü, 12 afet müdahale merkezi, mobil müdahale araçları, lojistik depoları ve binlerce gönüllüsüyle afetlere hızlı ve etkin şekilde müdahale edebilecek güçlü bir kapasiteye sahiptir. Kan hizmetleri alanında ise ülkemizin kan ihtiyacını karşılamak amacıyla 18 bölge kan merkezi, 68 kan bağış

1. (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

merkezi, 300'den fazla mobil bağış aracıyla ülke genelinde hizmet vermekte; TÜRKÖK Projesi'yle de kök hücre ve ilik nakli bekleyen binlerce hastaya umut olmaktadır. Sağlık alanında hastaneleri ve tıp merkezleriyle hizmet sunan Türk Kızılay, sosyal hizmetler alanında da vekâletle kurban, zekât, sosyal yardım programları, aşevleri, huzurevleri, öğrenci yurtları gibi çeşitli destekler ve projelerle ihtiyaç sahiplerinin yanında yer almaktadır.

Türk Kızılayın faaliyetleri yalnızca ülkemizle sınırlı değildir. Son on yılda 138 ülkede afet ve krizlere müdahale etmiş, kuruluşundan bugüne kadar ise 147 ülkeye yardım ulaştırmıştır. Filistin'den Somali'ye, Sudan'dan Pakistan'a kadar birçok bölgede konut, eğitim, sağlık, sosyal yardım ve kalkınma projeleri yürütmektedir. Bu nedenle, Türk Kızılayın kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi aynı zamanda milletimizin dayanışma gücünün ve insani yardım kapasitesinin güçlendirilmesi anlamına gelmektedir.

(Uğultular)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, biraz sessiz lütfen.

HAKAN AKSU (Sivas) - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; "asrın felaketi" olarak nitelendirilen 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremler cumhuriyet tarihimizin en büyük afetlerinden biri olarak hafızalarımıza kazınmıştır. 11 ilimizi etkileyen bu büyük felaket, devletimizin ve milletimizin tüm imkânlarıyla yürüttüğü büyük bir dayanışma, mücadele sürecini beraberinde getirmiştir. Depremi ilk anlarından itibaren arama kurtarma çalışmalarının yanı sıra barınma, beslenme, sağlık ve lojistik ihtiyaçlarının karşılanması için kapsamlı bir insani yardım seferberliği yürütülmüştür. Çadır kentlerin kurulması, konteyner yaşam alanlarının oluşturulması ve temel ihtiyaç malzemelerinin bölgeye ulaştırılması sürecinde Türk Kızılayın kurumsal kapasitesi ve tecrübesi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu süreçte Türk Kızılay, 60 bin çalışan ve gönüllüsüyle sahada görev almıştır. 2.630 mahalle ve köye yardım ulaştırılmıştır; 180 bin haneye nakdi destek sağlanmıştır; 98 bin çadır sevk edilmiştir; 400 milyon öğün sıcak yemek dağıtılmıştır.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; afet yönetimi, güçlü lojistik merkezleri, eğitilmiş insan kaynağı, etkin koordinasyon ve sürdürülebilir finansman gerektirmektedir. Şunu özellikle belirtmek isterim ki Türk Kızılay kamu kurumu değildir ve tüm bu faaliyetleri icra ederken merkezî bütçeden pay almamaktadır yani vatandaşlarımızın ödediği vergiler doğrudan Türk Kızılaya aktarılmamaktadır. Türk Kızılayın gelirleri hayırsever kişilerin yaptığı bağışlardan, uluslararası yardım fonlarından ve iştirak gelirlerinden oluşmaktadır.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; özellikle altını çizmek isterim ki bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifimiz Türk Kızılayın mevcut hukuki niteliğini değiştirmemektedir. Yapılan düzenleme, Türk Kızılayın görevlerinin, yetkilerinin ve faaliyet alanlarının daha açık bir hukuki zemine kavuşturulmasını amaçlamaktadır. Afetlerin, savaşların ve insani krizlerin giderek arttığı bir dönemde güçlü devletlerin aynı zamanda güçlü insani yardım kurumlarına sahip olduğu gerçeğini göz ardı etmemek gerekir. Bu nedenle, bugün değerlendirdiğimiz teklifi yalnızca bir kurum düzenlemesi olarak değil, afetlere hazırlık, sosyal dayanışma ve insani yardım kapasitemizin güçlendirilmesine yönelik stratejik bir adım olarak görmek gerektiği kanaatindeyim.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; 9 maddeden oluşan kanun teklifimizin maddelerine de kısaca değinmek isterim.

1'inci madde, kanun teklifimizin amaç ve kapsamının çerçevesinin belirlenerek hüküm altına alındığı maddedir.

2'nci madde, kanun teklifimizde yer alan ve uygulamaya esas terimlerin tanımlarının yer aldığı maddedir.

3'üncü madde, Türk Kızılayın görev ve yetkilerini düzenlemektedir. Türk Kızılayın afet, acil durum, savaş ve insani kriz dönemlerinde yürüttüğü faaliyetler kanuni zeminde açık şekilde tanımlanmaktadır. Ayrıca, Cenevre Sözleşmeleri kapsamında Türkiye'nin tek millî cemiyeti olduğu vurgulanmakta ve uluslararası insancıl hukuk çerçevesinde görevleri hüküm altına alınmaktadır.

4'üncü madde, Türk Kızılayın görevlerini daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi için bazı hak ve muafiyetler tanınmasına yönelik düzenlemelerin yapıldığı maddedir. Maddeyle; afet yönetimi, lojistik ve geçici barınma hizmetlerine yönelik stratejik ürünlerin Türk Kızılay iştiraklerinden doğrudan temin edilebilmesine imkân sağlanmakta, sosyal yardımlarda mükerrerliği önlemek amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı verilerinin geçerli protokoller çerçevesinde paylaşılmasını düzenlemektedir. Ayrıca, kurumun gümrük vergisinden muaf tutulması, insani amaçla ithal edilen belirli tıbbi ve bilimsel ürünlere gümrük muafiyeti tanınması ve kamu sağlık kuruluşlarına sağlanan kan bileşenlerinin bedellerinin Türk Kızılaya doğrudan aktarılmasına ilişkin usuller hüküm altına alınmaktadır.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; biraz önce belirttim ama tekrar yinelemekte fayda olduğu kanaatini taşıyorum, çok önemli bir husus; 4'üncü maddenin (1)'inci fıkrasının teklifte neden bu kadar uzun, ayrıntılı şekilde düzenlendiğine açıklık getirmek isterim. Kısaca ifade etmek gerekirse; fıkranın uzun ve detaylı kaleme alınmasının nedeni, Kamu İhale Kurumu kapsamı dışına çıkılmasını zorlaştırmak ve kapsamı mümkün olduğunca dar tutmaktır. Konuyu biraz daha açmak gerekirse; bu fıkrayla amaçlanan, afet, acil durum, kitlesel insani krizler, çatışma ve savaş gibi olağanüstü dönemlerde ihtiyaç duyulan stratejik ürün ve hizmetlerin kesintisiz şekilde temin edilmesini sağlamaktır. Özellikle geçici barınma, afet lojistiği ve insani yardım faaliyetlerinde kullanılan kritik ürünlerin üretim ve tedarik kapasitesinin korunması, düzenlemenin temel gerekçesini oluşturmaktadır. Burada altını çizmek gerekir ki düzenleme, Türk Kızılayın tüm iştirak ve şirketlerini kapsayan genel bir istisna öngörmemektedir. Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında değerlendirilebilecek ürün ve hizmetler kanun metninde açık, sınırlı ve tahdidî şekilde sayılmıştır. Dolayısıyla belirli stratejik ürün ve hizmetlerle sınırlandırılmıştır. Ayrıca düzenleme, kamu idarelerine belirli şartların varlığı dâhilinde başvurabilecekleri bir imkân tanımakta olup herhangi bir zorunlu alım mekanizması oluşturmamaktadır. İdarelerin takdir yetkisi korunmakta, yalnızca ihtiyaç duyulması hâlinde kullanılabilir istisnai bir usul öngörmektedir. Bu yönüyle fıkra, herhangi bir ticari ayrıcalık oluşturmayı değil, afet ve insani yardım kapasitesinin güçlendirilmesini, kriz dönemlerinde ihtiyaçların süratle karşılanabilmesini ve kamu yararının etkin şekilde korunmasını amaçlamaktadır.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; 5'inci maddeyle Türk Kızılayın kurumsal yapısına ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Madde kapsamında teşkilat yapısı, üyelik sistemi, organların görevleri ve çalışma usulleri gibi kurumsal işleyişe ilişkin konuların tüzükle belirlenmesi öngörülmektedir. Böylece, değişen ihtiyaçlara daha hızlı uyum sağlayabilen dinamik bir yönetim modeli korunmaktadır. Mevcut durumda olduğu gibi Türk Kızılayın tüzüğü Cumhurbaşkanımızın onayıyla yürürlüğe girmeye devam

edecektir. Ayrıca, malumlarınız olduğu üzere, Dernekler Kanunu'nun ilgili maddesinde Kızılayın merkez ve şubelerinde bulunması zorunlu organlar açıkça düzenlenmiştir. Teşkilatlanmaya ve diğer hususlara ilişkin ayrıntılar ise tüzükle düzenlenecektir.

6'ncı maddede, kanunda hüküm bulunmayan hâllerde ortaya çıkabilecek hukuki ihtilafların giderilmesinde Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmektedir.

7'nci madde çeşitli kanunlarda yapılan uyum düzenlemelerini içermektedir. Maddeyle; bir yandan afet, savaş ve çatışma bölgelerinde görev yapan Kızılay personelinin karşı karşıya kaldığı olağanüstü riskler dikkate alınarak nakdî tazminat ödenebilmesi ve aylık bağlanabilmesine imkân sağlanmakta, diğer yandan sosyal yardımların yerelde daha etkin koordine edilebilmesi amacıyla Kızılay şube başkanlarının, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının müteveli heyetlerinde yer alması düzenlenmektedir. Bu düzenleme, sosyal yardım alanında kurumlar arası koordinasyonun güçlendirilmesine hizmet edecektir.

8'inci ve 9'uncu maddeler de yürütme ve yürürlük maddeleridir.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; bu duygu ve düşüncelerle sözlerimi tamamlarken kanun teklifimizin hazırlanmasında emeği geçen başta Türk Kızılay Genel Başkanımız Sayın Fatma Meriç Yılmaz Hanımefendi olmak üzere tüm Kızılay çalışanlarına, katkı sunan kurumlarımıza, görüş ve önerileri sürece destek veren siz Değerli Komisyon üyelerimize ve değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum. Kanun teklifimizin Türk Kızılaya, aziz milletimize, tüm insanlığa hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Başkanım, Kızılay Başkanımız konuşmadan önce Sayın Başkanımıza bir teşekkürde bulunmak istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, Ankara'nın Çubuk ilçesinde yapılmakta olan yeni kan plazma tesisine ve tesisin yol durumuna ilişkin açıklaması

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ankara Çubuk'ta gerçekten yeni kan plazma tesisini kazandırıyorlar. 500 milyon euronun üzerinde bir tesis ve Türkiye'yi bu anlamda yerli olarak hiç kimseye muhtaç etmeyecek bir noktaya götürüyorsunuz. Ülkemize hakikaten olumlu her noktada çağ atlatan Saygıdeğer Cumhurbaşkanımızın da bu konuda öncü olarak bunu Ankara Çubuk ilçemize yapmasından dolayı büyük mutluluk duyuyorum, bunu özellikle belirtmek istiyorum. Tabii, Çubuk'a yapılacak bu muhteşem tesis için de özellikle Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinden bir ricada bulunmak istiyorum. Biliyorsunuz, İstanbul'da Çam ve Sakura Hastanesi yapılırken oranın yollarını İstanbul Belediyesi bütçe yetersizliğinden dolayı yapmamış, Ulaştırma Bakanlığımız orayı yapmıştı. Şimdi, Ankara'da da geçmiş dönemden kalan altyapının orada tekrar yenilenip oranın yollarının yapılması gerekiyor. Sizden ricada bulunuyorum, Sayın Mansur Yavaş'a söylerseniz, 500 milyon euroluk bu muhteşem tesisin yollarının ve altyapısının yapılması noktasında yardımcı olursa bizler de hakikaten Ankaralı vatandaşlar olarak büyük memnuniyet duyarız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey, teşekkür ediyorum.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sağ olun efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Murat Bey.

3.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Ya şurada Kızılayın...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Bu da Kızılayla ilgili ya Murat Bey.

MURAT ÇAN (Samsun) - Konuşmanızı tamamladınız, şimdi de beni dinlerseniz cevabınızı alırsınız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Murat Hocam, buyur.

Ben Hakan Bey'e bir teşekkür edecektim, edemedim.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ya evet, öyle oluyor işte.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman...

MURAT ÇAN (Samsun) - Sayın vekili de en kibar hâliyle böyle uyarılmış oldunuz. Sizi de bu nezaketinizden dolayı takdir ediyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

MURAT ÇAN (Samsun) - Şimdi, yüz elli sekiz yıllık bir hayır kurumunun kanununu konuşuyoruz. Teşekkür ederken, birden, gelip burada şu Komisyon toplantısında saçma sapan bir siyaset yapıyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle demeyelim de...

MURAT ÇAN (Samsun) - Ben aynı saçma sapanlıkla cevap vermeyeceğim ama hemen şöyle bir cevap vereyim: Samsun Şehir Hastanesi hakkında bilginiz var mı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Efendim, ben Ankara Milletvekiliyim.

MURAT ÇAN (Samsun) - Tabii, ben de Samsun Milletvekilim, oradan cevap vereceğim Çubuk'a.

Samsun Şehir Hastanesinin 2020 yılında ihalesi yapılıyor, 2023 yılında bitirileceği taahhüt ediliyor, 2024 yılında "Açılacak." denildi, 2025 yılında "Açılacak." denildi, 2026 yılında "Açılacak." denildi, hâlâ yolu yapılmadığı için orası hizmet veremiyor. Mecliste geçen gün de oranın sıkıntısını anlattım. Peki, o topoğrafyaya o hastaneyi yapanlar yolun nereden gideceğini de hesaplamışlardır diye düşünelim. Samsun Büyükşehir Belediyesini AKP yönetiyor. AKP'nin yönetimindeki bu belediye -rahmetli önceki Belediye Başkanı, şimdiki Belediye Başkanı da olmak üzere- oraya 1 metre bile yol yapmadı. Karayolları oraya şimdi yol yapmaya yer arıyor. Bu cevap size yeter.

Çam ve Sakura konusunu bugün esir tuttuğunuz Sayın Ekrem İmamoğlu 50 defa anlattı, 50 defada anlayamayana ben 51'inci defa anlatsam hiçbir faydası olmayacağını bilinciyle, bir kez daha, burada Kızılay Kanunu'nu konuştuğumuzu hatırlatıyorum ve Başkanımızın Kızılay Kanunu'yla ilgili bize vereceği bilgileri de merakla beklediğimi söylemek isterim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 85 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) (Devam)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, öncelikle Hakan Bey'e çok teşekkür ediyoruz, Celalettin Bey'e teşekkür ediyoruz, imzacı milletvekillerimize çok teşekkür ediyoruz ama Hakan Bey de sağ olsun, hem hazırlanması aşamasında hem geçen günkü burada hep beraber yaptığımız değerlendirme toplantısında hem de bugünkü değerlendirme toplantısında kanun teklifiyle ilgili çok kıymetli ve bana göre de kritik bilgileri Komisyonumuza sundular. Her birisi için ayrı ayrı teşekkürlerimi sunuyorum.

Şimdi, Türk Kızılay Derneğini temsilen Dernek Başkanımız Profesör Doktor Fatma Meriç Yılmaz Hanımefendi toplantımıza katılmıştır. Sayın Yılmaz'a teklifle ilgili ifade etmek istediği, değerlendirme yapmak istediği konular için sözü veriyorum.

Buyurun Sayın Başkan.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Sayın Bakanım, Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri, değerli vekillerim; ben öncelikle Türk Kızılay ailesi adına hepimizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum ve ne kadar heyecanlı olduğumuzu bir kere ifade etmek istiyorum. Yüz elli sekiz yıllık bir iyilik hareketinden, gönüllülük hareketinden bahsediyoruz. İstisnasız hangi vekilimiz söz alırsa "Kızılayımız" diye başlıyor. Bu bizlerin en büyük gücü ve en büyük gururu diye vurgulamak istiyorum. Katkılarınız ve destekleriniz için çok teşekkür ediyorum.

Gelecek hafta 11 Haziran, Türk Kızılayın doğum günüdür. Çubuk'taki fabrikanın temelini de 11 Haziranda atmak isteme sebebimiz aslında doğum günümüz olması. Aslında Gazi Meclisimizin kendisi kurulurken de Hilal-i Ahmer yanında idi. Gazi Meclisimizin bize bir doğum günü hediyesi olacak bu Kızılay Kanunu diye ümit ediyoruz.

Değerli vekillerim, Kıymetli Komisyon üyelerim; aslında gerek Değerli Bakanımız gerek Kıymetli Vekilimiz hem neden kanuna gerek duyulduğunu hem de maddeleri ayrıntılı şekilde açıkladılar. Aslında biraz tekrar gibi olacak, o nedenle, ben çok kısaca bu ihtiyacı ikiye bölerek ifade etmek istiyorum.

Birincisi, Kızılayımız, hepimizin Kızılayı, aslında bir uluslararası yardım kuruluşu. 1868 yılında kurulduğu zaman Cenevre Sözleşmelerinin aslında temsili amacıyla kurulmuş oluyor. Bugün geldiğimiz noktada, maalesef, Gazze'deki duruma bakalım, İran'a bakalım, Lübnan'a bakalım; Cenevre Sözleşmeleri ne diyordu kurulduğunda, 1864'te? Diyordu ki: "Taraflar ne kadar savaşlılarsa savaşınlar uymaları gereken birtakım kurallar vardır. Sivillere saldırlamaz, insani yardım engellenemez." Şimdi, bunları, 1864 yılında imza konulan bu kuralları söylediğimizde belki hiçbir dönemde bu kadar ihlale beraber anmamıştık. Dolayısıyla aslında Sayın Vekilimizin ve Başkanımızın belirttiği gibi, IFRC'nin 34'üncü Genel Konferansı'nda bütün devletlerin kendi ulusal cemiyetleriyle alakalı mevzuatlarını yenilemeleri ve garanti altına almalarının altında da bu var çünkü biz Kızılay-Kızılhaç Federasyonları olarak bir araya geldiğimiz zaman çok kuvvetli bir şekilde söylüyoruz ki bugünün dünyasında artık "Cenevre Sözleşmeleri" dediğimiz, ta 1864 yılında imza atılan bütün kurallar yerle bir edilmiştir. Bu mevzuatların yenilenmesi aslında bir anlamda devletlere bu görevlerinin yeniden hatırlatılması anlamına da gelmektedir. Bu çağrının arkasından, 2024 senesindeki çağrının arkasından tam 109 ulusal cemiyetin kanunu tekrar devletleri tarafından mevzuata entegre edilmiş ve aslında bu duyarlılık tekrar en üst düzeye çıkarılmaya çalışılmıştır.

Tabii ki Kızılayımız Türkiye'de güçlü ama yurt dışına çıktığımız zaman ya da federasyona gittiğimiz zaman, o 192 ülkenin içine oturduğumuz zaman orada çok daha güçlü olduğunu ben gururla ifade etmek isterim. Tabii ki bu Kızılayın gücü değil, bu Türk milletinin gücü çünkü bizler yardımı Türk milletinden aldığımız bağışlarla yapıyoruz, devletten aldığımız bütçeyle yapmıyoruz. Dolayısıyla Türk milleti herhangi bir yerde bir ihtiyaç olduğu zaman kendi ihtiyacının önüne koyabilmeyi başaran bir millet, bizim geleneğimizde, tarihimizde bu var. Bu da bizi 2024 senesinde de 2025 senesinde de 192 ülkenin içinde, ulusal cemiyetin içinde en fazla yardım yapan ulusal cemiyet yapıyor. Bu, bizim gururumuz. Bu kanunu yaptığımız zaman, bizler de o 109 cemiyetin kanununun olması gibi "Müstakil kanunumuz var." diye o masanın etrafında tekrar gururla, sizlerin verdiği güçle oturma şansına kavuşmuş olacağız.

İkinci taraf ise devletimizin yardımcı kurumu olma rolümüz. Bu da aslında, bütün ulusal cemiyetlere baktığımızda 192 ulusal cemiyetin temel kuralıdır. Her kızılây veya kızılhaç o ülkenin devlet başkanı, cumhurbaşkanı onursal başkanlığında devletin verdiği kritik görevleri yerine getirir. Bugün Kosta Rika'da ambulans servislerini Kızılhaç yürütür. Bugün Almanya'da kan hizmetleri servislerini, ulusal kan temini projesini, aynı bizimki gibi, Alman Kızılhaçı yürütür. Bugün ilk yardım sertifikası ve eğitimlerinin tamamı, örneğin Bulgaristan Kızılhaçında devlet tarafından tanımlanmıştır ve 192 ulusal cemiyetin tamamının özellikle afet zamanlarında çok özel görevleri vardır. Bizler de Türkiye Afet Müdahale Planı'nda beslenme grubunun ana sorumlusuyuz ama diğer fonksiyonel kümelerde de gücümüz doğrultusunda yardımcı rollerimiz var ve afet döneminde, ben her zaman söylüyorum "Herkes gider, Kızılay kalır." ifadesini. Biz hâlâ afet bölgesinde, gönüllülerimizle, şubelerimizle beraber orada olmaya devam ediyoruz. Bu da Kızılayın zaten milletin kendisi olmasından kaynaklanıyor.

Bizim ulusal kan temininde, TÜRKÖK Projesi'nde... Ki Sayın Bakan Yardımcımız burada. Ben dün İnönü Üniversitesine gittiğim zaman bir müjde aldım oradaki hematoloji hocalarımızdan. Ben her hematoloji hocamıza soruyorum "Bir lösemi hastası kan nakline ihtiyaç duyduğu zaman başvurduğunuzda yüzde kaçını bulabiliyorsunuz bankadan?" diye. "1/3" denildiği zaman vardı, "2/3" denildiği zaman vardı. İnönü Üniversitesi gerçekten kemik iliği nakillerinin en fazla yapıldığı üniversitelerden bir tanesidir "Hemen hepsini bulabiliyoruz." dediler ve ben dün gerçekten ağladım Sayın Bakanım çünkü TÜRKÖK Projesi bizim gururumuz, Sağlık Bakanlığımızla beraber. Sağlık Bakanlığımızın bizi gerek gönüllü kök hücre vericilerini bulmak gerek eşleşme sağlandıktan sonra onları evlerinden alıp, hastaneye götürüp, iğnelerini yaptırıp, kök hücrelerini toparlayıp hastaneye tekrar götürmekle görevlendirdiği

ve gurur duyduğumuz bir projemiz. İşte bu kadar kritik projelerde devletimizin yanındayız tüm kızılıylar, kızılhaçlar gibi ama bu kritik hizmetlerin devamlılığı ve sürdürülebilirliği için de birtakım hak ve muafiyetlerin tanınması, bu hizmetlerin sürdürülebilirliği açısından çok ciddi, önemli bir katkı sağlayacak. Sayın Vekilimizin dediği gibi, aslında 4'üncü madde bu alanları tahkim ediyor.

Ben tekrar her birinize teşekkür etmek istiyorum.

Eğer mümkün ise bu Komisyonda muhalefet vekillerimizin de imzasıyla Genel Kurula eğer bu kanunumuz gidebilirse bize ayrı bir doğum günü hediyesi vermiş olacaklar çünkü -tekrar söylüyorum, vekillerimiz de söylüyor- hepimiz mikrofonu aldığımız zaman "Bizim Kızılayımız, ülkemizin Kızılayı." diye başlıyoruz.

Ben burada tekrar desteğinize, katkınıza teşekkür etmek istiyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, Sayın Başkana çok teşekkür ediyoruz; ağınıza sağlık, emeğinize sağlık.

Allah bundan sonra yapacağınız bütün fedakârlıklarda, gayretlerde hem Kızılaya hem de sizlere kolaylıklar sağlasın.

Burada, bilinmesi açısından tekrar söylüyorum, buradaki kamu kurum ve kuruluşları da bilsinler: Kızılayın Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri ve Kızılayın iştirakleri, Kızılayın iktisadi işletmeleri şu anda herhangi bir hakkıhuzur almamaktadırlar, tamamen gönüllülük esasına göre çalışmaktadırlar; Sayın Başkanın geldikten sonra ortaya koyduğu bir idari tedbir ve aldıkları bir karar.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkanım, maaş mı almıyorlar?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Maaş da almıyorlar, hiçbir şey.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Harcırah, hiçbir şey almıyorlar mı?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Harcırah yani gidiş masrafları, geliş masrafları, başka bir şey o, onun konuyla alakası yok ama maaş ve huzur hakkı alınmıyor, üç yıldır almıyorlar. Onun için de bu, bana göre, bütün milletvekillerimizin bilmesi açısından da kamuoyunun bilmesi açısından da çok önemli bir ayrıcalık ve istisna. Benim o konudaki düşüncelerimi söyledim, burada söylemeyeyim.

Buyurun.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım, mevcut Kızılay Başkanımız almıyor yani benim kişisel sivil toplum çalışmalarında, hayır çalışmalarındaki kanaatim, bunun bir şeye bağlanması gerekiyor, almalı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben de aynı kanaattem ama tartışmaya açmadım Birol Bey.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Bir sonraki başkan alma inisiyatifini kullandığı zaman ne diyeceğiz? Şimdi takdir ediyoruz ne güzel, almıyor diye. Bir sonraki aldığı zaman da kınayacak mıyız yani?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, biz sadece kamuoyuna...

BİROL AYDIN (İstanbul) - Bunun bir şeye bağlanmasında fayda var yani ben kişisel olarak alınması taraftarıyım ama bir usule bağlansın.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben, benim fikrim başka derken de bunu ifade etmeye çalıştım.

Şimdi Komisyon Başkanlığımıza 1 adet Anayasa'ya aykırılık önergesi ulaşmıştır, İç Tüzük'ün 38'inci maddesi uyarınca öncelikle bu hususu görüşeceğiz.

Önergeyi okutuyorum:

4/6/2026

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin Anayasa'nın 2, 7, 10, 13 ve 20'nci maddelerine aykırı olması nedeniyle Komisyon görüşmelerinin durdurularak teklifin Anayasa'ya uygunluk açısından incelenmek üzere İçişleri Komisyonu Başkanlığına tevdisini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Hakkâri

Ali Bozan

Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önerge sahibi Onur Düşünmez ve Ali Bozan.

Size söz veriyorum, buyurun.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Teşekkür ederim, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Kızılay Başkanımıza ve gönüllülerine buradan bir teşekkürü de yinelemiş olalım.

Bizler değişiklik önergelerinden önce böyle bir teklif vermiştik ve en büyük itirazımız Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun işlevsel olmasıydı. Bu vesileyle hem Anayasa'ya aykırı bulduğumuz noktaları hem de geneli üzerine bir söz kurayım ki daha fazla zaman almayalım ilerleyen aşamalarda.

Şimdi, bizim itirazımız aslında Kızılayın gönüllü yaptığı işlere değil, Kızılay isminin holdingleşme, şirketleşme üzerinden anılması; buna yönelik itirazlarımız var. Sonuçta, bunun ticari bir faaliyet alanına indirgenmesi... Sayın Başkanın ve sizlerin de takdiriyle, siz de söylediniz, bir Kızılay Derneği ve bir de Kızılay iştirakleri ayrımı var. Murat Bey'in orada yaptığı itiraz çok yerinde. Bizce de eğer münhasır bir kanun ortaya koyuyorsak, Kızılay Kanunu diye bir kanun ortaya çıkacaksa onun çerçevesinin de tam belirgin olması lazım yani o kanuna bakan herkes Kızılayın işlevini, amacını, kapsamını -nasıl ki 1'inci maddede gördüysek- Kızılay Derneğinin de buna yönelik iş ve işlemlerini olduğu gibi öğrenebilmeli. Bu yönüyle Anayasa'nın belirlilik ilkesinin bu kanuna yansıtılması gerekiyor.

Yine, hukuki bir şeyin, yetkinin devri, özellikle afet ve acil müdahale durumlarındaki müdahale kapasitesi ve anayasal sınırları aşan bazı düzenlemeler gereğiyle 2'nci maddenin de özenli bir şekilde, dikkatle değerlendirilmesi lazım.

Ayrıca, bizim şeffaflık ve hesap verilebilirlik üzerine bu Gümrük Kanunu'na ilişkin itirazlarımız vardı, o da şu anki verdiğiniz önergelerle, daha doğrusu...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Onu -getirirler mi bilmiyorum size ama- biraz daha katı hâle getirdik yani biraz önce önerdiğimizden bir cümle daha katı hâle getirdik.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Sonradan vereceğiniz önergelerle onları katı hâle getiriyorsunuz, itirazlarımız buna yönelikti.

Kızılayın daha fazla holdingleşmesinin önüne nasıl geçebiliriz, bunun itirazını yapmak üzere biz Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunmuştuk. Şimdi, bizim en büyük çekincemiz, bu kanun kapsamında aslında SGK'den alınacak, bu SBYS protokolüne...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kaynağından kesme mi?

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Yok, yok kaynağından kesmeye sonradan geleceğim.

KVKK ile BSYBS durumu; şimdi o sistem bütün kurumlarla paylaşılmıyorken Kızılayla paylaşılmış olacak, bu da kimin hangi yardımları aldığı, nasıl yardımlarda bulunulduğunun görünmesi açısından önemli bir şey ama aynı zamanda bu yetkinin bütün hayır kurumlarıyla, bütün diğer kurum ve kuruluşlarla ve diğer kamu yararlı kuruluşlarla, özellikle belediyelerle de paylaşılması çok daha önemli bir hâl alıyor. Bu durumda biz şu itirazımızı dile getirelim: Özellikle seçim dönemlerinde bunun militanlaşma şeklinde... Sadece bugün işlevseldir diye demiyorum, önümüzdeki yıllarda başka hükümetlerde, başka dönemlerde de bu, bu şekliyle kullanılabilir. İnsanların yardım alma durumları onların siyasi tercihlerine bağlı bir şekilde yürütülüyor, ne yazık ki ülkemizde de böyle olan bir sürü kurum var. Bunu sadece hükümet yapıyor ya da sadece hükümet yapacak ya da sadece mevcut Hükümet yapıyor anlamında söylemiyorum. Şimdi, bizler, bazı belediyeler, bazı diğer durumlar... Örneğin, ben Hakkâri'den bir örnek vereyim: İŞKUR tamamen liyakat esasını bir kenara bırakmış, talep edenler esasını bir kenara bırakmış, sadece üyeleri üzerinden yürüyen bir mekanizmaya dönüşmüş durumda. Bunun yine Kızılay yardımlarına da yansması Kızılayın o hepimizin olma hâli, o hepimizin işte yardımına koşacak, ilk müdahale edecek gönüllü bağı düşüncesinin zedelenmesine yol açacaktır; o itirazımız var.

İkinci kısım kaynaktan kesme. Örneğin Çapa Tıp Fakültesi şu an bile kendisini döndüremiyor seviyede iken ilk kaynaktan kesme olarak ele alınması kan paralarının onları inanılmaz bir şekilde o kamu hizmetini işlevsiz hâle getirecek derecede sıkıntıya, zora sokacak düşüncemiz vardı ama yine verdiğiniz önergede, daha doğrusu vereceğiniz önergede -henüz önergelere geçmedik- bunun öncelikli olmayacağını ilemiştiniz; bu itirazlarımızı biz dile getirelim, bu çekincelerimizi söylemiş olalım.

Diğer türlü, evet, bir kanuna ihtiyaç var, bir kanuna bağlanması gerekiyor ama çerçevesini daha netleştirip hem dernek hem iştrakler, şirketler kısmını aynı çatı altında bütünleşik bir kanunla ortaya koymamız daha doğru olur düşüncesindeyiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, Onur Bey'e çok teşekkür ediyoruz.

Bir cümle ifade edeyim. Özellikle Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfıyla kişisel verilerin paylaşılması hususunda Aile Bakanlığının, bizim de bu tartışmalar çerçevesinde bilgi edindiğimiz diğer kurumlarla paylaşılması hususunda bir çalışması, genel, çok geniş bir çalışması var ama bugün hem belediyelerle paylaşılıyor bu çalışmalar çünkü belediyeler de sosyal yardım yapıyorlar. Buradaki ulaşma meselesi de bir kütük veri olarak değil -ilgili kurumların, kişilerin adresleri de değil- var olan T.C. kimlik numaraları üzerinden ancak oraya ulaşmasıyla mümkün olabilir. Yani sistem kendisini bu konuda daha garanti altına alan, kişisel veriler açısından, korunması açısından daha korunabilecek bir yapıyla bugün devam ediyor. Ama şuna ben de katılıyorum; diğer sivil toplum örgütleriyle paylaşılması hususu, o zaten önümüzdeki günlerde yine Aile Bakanlığının bu konudaki teknik çalışmasını bitirmesi çerçevesinde inşallah olacaktır. Bu, siyasetçi olarak da hepimizin sahada karşılaştığı temel meselelerden biri olarak önümüze çıkmaktadır.

Teşekkür ediyoruz.

Ben önergeyi Komisyonumuzun, milletvekillerimizin oylarına sunuyorum: Bu önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Tekrar teşekkür ediyoruz.

Şimdi, burada Kızılay Başkanımızın hem beraberinde getirdiği arkadaşlarımız var hem de kurum ve kuruluş temsilcilerimiz var. Öncelikle Kızılay Başkanımızın beraberindeki arkadaşlardan başlamak üzere ve daha sonra da bana göre sağ taraftan başlamak üzere kurum ve kuruluşlarımızın temsilcilerimizi bir tanıyalım.

Sayın Başkanım, bana göre solunuzdan başlayalım, buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi teklifin tümü üzerinde söz talep eden Komisyon üyelerine istem sırasına göre söz vereceğim.

Murat Bey...

MURAT ÇAN (Samsun) - Aslında hem ara verdiğimizde geneli üzerindeki konuşmalarımızı yaptık hem de sunum arasında ya da satışmalar nedeniyle cevaplarımızı verdik, görüşlerimizi bildirdik.

Ben Samsun'la ilgili bir konuyu arz ederek Sayın Türk Kızılay Genel Başkanımıza bir konuyu hatırlatmak isterim: Yetmiş küsur yıldır Samsun'da "Kızılay Kampı" diye deniz kenarında bir sahil tesisimiz var; Samsun'a geldiyseniz belki ziyaret etmişsinizdir. Toplamda 17.500 metrekare büyüklüğünde bir arazisi var buranın. Samsun Büyükşehir Belediyesi tam bir yıl önce, 10 Haziranda yani doğum gününüzden, kurumun doğum gününden bir gün önce ve bundan bir yıl önce bir karar aldırdı Büyükşehir Belediye Meclisinden; bu alanda bir imar değişikliğine gitti. Bu karara göre kamp alanının 10.500 metrekaresi ticaret ve turizm alanı olacak, 7 bin metrekaresi ise Büyükşehir Belediyesinin olacak yani DOP payı dediğimiz yerden kendisine bir ticari alan ya da konut alanı ya da satmak üzere kendine bir kaynak aracı temin etmek üzere böyle bir kararı var Belediye Meclisinden. Bizim Büyükşehir Belediye Meclisi Komisyonundaki arkadaşlarımız ve Samsun'da sorumluluk sahibi, toplum duyarlılığı olan vatandaşlar konuyu yargıya taşıdılar ve yargıda hâlâ devam ediyor. Size sorum: Bu karar karşılıklı bir uyumla, uzlaşmayla mı alındı yoksa siz de buradan bir mağduriyet yaşadığınızı düşünüyor musunuz? Bilirkişi incelemesi yapıldı, orası tam yetmiş küsur yıl, seksen yıla yakın, sadece Samsun bölgesinde değil, çevre illerden, denize çok mesafesi olan yerleşim yerlerinden ve Türkiye'nin birçok yerinden dönüşümlü olarak

kamp amacıyla kullanılan bir yer, günübirlik tesis olarak kullanılan bir yer. Böyle bir eğitim merkezinden, hizmet biriminden ve bir anlamda da turizm alanından imar rantı yaratma girişimleri konusunda, hani, siz bunu kabul ettiniz mi yani mutabık kaldınız mı? Bu talep sizden mi geldi? Bunu öğrenmek isterim. Bunun toplum yararı açısından Samsun'da hiçbir karşılığı yok. Artı, Kızılayın itibarı açısından ise tam da kanunlaşma sürecine gidilen, son üç yıldaki performansınızla toplumda kabulü ve karşılığı belli bir yere taşıdığınız böyle bir hayır kurumunun, Türk Kızılayının böyle bir imar uygulaması ya da bir anlamda da imar rantıyla anılmış olması sizi rahatsız etmiyor mu?

Bir diğer sorum da Kızılayın böyle bir eğitim kampına ihtiyacı yok mu Samsun'da, Karadeniz Bölgesi'nde? Sebebi şudur, burada bütün Komisyona söyleyeyim: Şehir merkezinde, üniversite kampüsünün hemen altında, kara yolu ile deniz arasında 17.500 metrekarelik alan Samsun'da gençlerimizin, vatandaşlarımızın hakikaten nefes aldığı bir alan. Buna hem bir Samsunlu olarak hem Samsun'un Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsilcisi olan bir siyasetçi olarak ciddi anlamda itirazımız var. Bu konuyu bir daha, bir kez daha bölgedeki yöneticilerinizle değerlendirip buna ilişkin bir tavır almanızı öneririm çünkü Türkiye genelindeki yapmaya çalıştığınız, göstermeye çalıştığınız ve yaptığınız o performansa ciddi anlamda gölge düşürecek bir gidişattır bu. Samsun'daki Türk Kızılay Şubesinin yöneticilerinin çoğunu da tanıyorum, biliyorum, içinde akrabalarım olan var; iyi niyetli ve cansiparane bir şekilde özellikle bir iki yıldır ramazan ayında ya da diğer zamanlarda bölgede yaşanan sel felaketlerinde ihtiyaç sahiplerine ya da ihtiyacı olmayanlara da afet durumunda ilk ulaşan hayır kurumu.

Buradan tekrardan şeye geçmek isterim, buradaki tespitimi size bırakmış olarak. Az önce Anayasa'ya uygunluğuna dönük bir önergeden tekrar yola çıkarak burada ne kadar çalışmamız gerekiyorsa -alt komisyonu reddettiniz ama- belki bu çalışmaları uzatarak Türk Kızılayına yakışan, yüz elli sekiz yıllık müktesebatını gelecek yüzyıllara aktarabilecek bir kanunla Türk Kızılayını ve Türkiye'deki hayırsever böyle bir yapıyı örnek hâline getirmek lazım. Yani bunun için de huzur hakkınızdan sarfınazar etmeniz, feragat etmenizden ziyade bunu birtakım kurallara bağlamak gerekir. Ben sizi çok takdir ediyorum, kamudaki görevinizden elde ettiğiniz gelirle böyle bir duruma ihtiyacınız yok ama bunun birtakım kriterlere, harcırahlar üzerinden bir yerlere sabitlenmesi... Ancak yine özellikle kamudan burada görev yapan, iştiraklerin yönetim kurulundaki hayırseverlerin bence bir bedel almasına hiç gerek yok ancak diğer giderler, yol masrafları, harcırah... Yalnız bu şahsi tercihin ötesine taşınmalı.

Şurada üç yıl geri gittiğimizde Kızılayı anmak istemiyoruz. Yani geçen gün o ifademi esprili bir şekilde Sayın Başkanımıza ve geçmiş dönem Bakanımıza ifade ettim. Herkes çocukluğundaki Kızılayın iyi anılarından bahsediyor ama üç yıl geriye gittiğimizde o sayfayı hemen kapatıyoruz. Bugün bu kanun marifetiyle Kızılayı hakikaten gelecekte örnek bir kurum, kanunla düzenlenmiş bir kurum olarak hem yurt dışındaki eş değerlerine örnek gösterecek hem de ülkemizde bu tür toplum gönüllülüğü üzerinden çalışma yapan diğer derneklere, kanunu olmayan derneklere de örnek gösterecek bir çalışmanın parçası hâline getirmek lazım.

Maddeler üzerinde yine itirazlarımız var, önergeler ciddi anlamda bizim tavsiyelerimizle bir yere getirilmiş ama hâlâ... Kan ürünleri üzerinden konuşuruz maddelerde ya da 4'üncü madde, benim az önce itiraz ettiğim, felaket anında dernekle ilgili kısmını kanunun içine mutlaka çok sarıh bir şekilde koymak gerekiyor; aksi takdirde biz ona dair itirazımızı Genel Kurulda dile getireceğiz.

Çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben çok teşekkür ediyorum, ağzınıza sağlık.

Birol Bey, buyurun.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Yani, doğrusu, ben kişisel olarak yasalaşma süreçlerinin, kanunlaşma süreçlerinin çok yavaş yapılması kanaatindeyim. Kanaviçe gibi ince ince işçilik gerekiyor, çok öngörülebilirlik olması gerekiyor. Bugün konuştuğumuz Kızılayımızın nizamnamesi, yasası, kuralı gelecek on yıllara sâri bir düzenleme olacak. Yani birkaç yıl sonra onulmaz, tamiri zor birtakım sorunlarla karşılaşma olasılığımızı mümkün görüyorum ben.

Kanun metnini ne kadar okudum? Bir defa baştan sona okudum, sonra sağ olsun Sevilay Hanım, Hacer Hanım, Tuana Hanım, bizim danışman arkadaşlarımız kendileri çalıştılar, önümüze koydular. Ben uzman olmayarak baktığım zaman çok eğreti yerler görüyorum yani yarın sorun... Kişiler değişince, iktidar değişince, anlayışlar değişince, konjonktür değişince önümüze birtakım sıkıntıların geleceğini görebiliyorum.

1953 Nizamnamesi'yle hukuk çerçevesi çizilmiş Kızılayın Cenevre Sözleşmeleri kapsamında uluslararası alanda faaliyetlerini daha güçlü bir şekilde sürdürmesi için yeni bir düzenlemeye ihtiyaç duyuyoruz, bunu konuşuyoruz. Evet, bu bir gereklilik olabilir ancak burada bir boşluk, bir eksiklik var diye düşünüyorum. 1953 Nizamnamesi ile 2026 yılında getirilen bu kanun teklifi arasında bir kurumsallık, devamlılık görülüyor. Oraya bir bağ kurmamız gerekiyor, 1953 Nizamnamesi ile bugün burada konuştuğumuzun arasına bir bağ kurmamız gerekiyor. Yüz elli altı yıldan bahsediyoruz. Bu küçük ama önemli bir husustur. Yaklaşım olarak buna dikkat etmemiz gerektiği kanaatindeyim.

Şimdi en tartışmalı maddeleri incelediğimizde şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır: Bu teklif tabiri caizse deve kuşu misali bir kafa karışıklığına sebep olacak maddeler ihtiva etmekte. Kızılay bir deve midir yoksa bir kuş mudur, hem deve midir hem kuş mudur yoksa bazen deve, bazen kuş mudur? Fakat gerçekten zaruretler nedeniyle deve kuşu olarak tanımlayacak düzenlemeler yapacak o zaman bu deve kuşunu açık ve net tarif etmemiz gerekmektedir, aksi takdirde istismara açık bir durum ortaya çıkacaktır.

Burada yine iki noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum, toplantımız başlarken de buna küçük bir atıf yapmıştım. Birincisi, hem AK PARTİ iktidarı döneminde hem de geçmiş dönemlerde iyi niyetlerle de olsa yapılan bazı kanunlar dönem değişince büyük sıkıntılara yol açtı. Hatta bu iktidar döneminde beş on yıl önce yapılan bazı düzenlemelerin başta iktidarın kendisi olmak üzere ülkemize ve milletimize büyük problemler yaşattığı olmuştur. İkincisi ise -burası en önemli husustur diye altını çizerek ifade ediyorum- insanları kaybedecekleri imtihanlara tabi tutmanın manası yoktur, anlamı yoktur. "A" iktidarı döneminde şu şu yanlışları "X" kişisi yapmaz ama "Y" kişisi yapabilir veya "A" iktidarı döneminde bu belirsizlikler istismar edilmez de "B" iktidarı döneminde bu belirsizlikler istismara neden olabilir.

Değerli arkadaşlar, işte biz bu açıdan istismara açık, isteyen "Bu devedir." diye yorumlayacağı, isteyen de "kuş" olarak sündüreceği muğlak ifadelerden kanun metnini arındırmalıyız diye düşünüyorum. Yani demek istiyorum ki iki kere ikinin dört ettiğini çok sarahatle belirten bir metin ortaya çıkarmamız lazım. Hiç kimsenin iki kere ikinin alırken "üç" satarken "beş" diyebilmesine fırsat vermeyelim. Kızılayı bazen kamu kurumu, bazen dernek, bazen şirket, yine bazen gönüllülük, bazen de ticari kâr odaklı konumlandırabilecek kaygan zeminlerden çekip çıkaralım. Hem özel hukuka tabi tüzel kişi olarak düzenleyip hem de kamu kurumlarına özgü yetki ve ayrıcalıklar tanımak asimetrik bir durum ortaya çıkarmaktadır. Bir taraftan "özerk" deyip diğer taraftan Hükûmet güdümünden bağımsızlık ilkesini zedeleyecek maddelerle çelişkili bir durum meydana gelmektedir. Tüzüğün Cumhurbaşkanı onayına tabi kılınması; il, ilçe başkanlarının Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı mütevelli heyetine dâhil edilmesi; uluslararası yardımlarda münhasır kanal tekeli gibi hususlar bağımsızlık ilkesini işlevsizleştirmektedir. Ayrıca AFAD'la arasında oluşabilecek potansiyel yetki karmaşasına da bir açıklık getirmemiz gerektiği kanaatindeyim.

Değerli arkadaşlar, belki de en kritik husus, kaynak oluşumu ve aktarımı hususudur. Sonuçta, kendisine bağlı 11 iktisadi işletme ve iştirakiyle Kızılay aynı zamanda holdingleşmiş bir yapıya da sahiptir. Tekrar tekrar aynı tatsız tartışmalara girmemek için sadece belirtmek adına söylüyorum; depremde çadır satışı meselesi gibi konular kamuoyunun zihninde hâlâ tazeliğini korumaktadır. O nedenle, ihalenin "i"sinin geçtiği yerde çok titiz davranmalı, şeffaflık ve denetim ilkelerini sıkı sıkıya kurallara bağlamalıyız. Stratejik alım gibi muğlak ifadeler kanun metnini ve ilkelerini elastiki bir hâle getirmektedir. İsteyenin istediği yere çekebileceği bu tanımlardan özenle kaçınmalıyız. Milyarlarca liralık cironun olduğu bir çatı altında denetim ve hesap verilebilirlik ilkesi olmazsa olmazdır.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; tek tek maddeler, kavramlar, ifadeler üzerinde daha fazla durmak istemem. Bu metni şöyle bir okuduğumuzda benim ve diğer milletvekili arkadaşlarımızın dikkat çektiği hususlar, boşluklar, muğlaklıklar, yoruma açık ifadeler zaten açıkça görülüyor; bir kısmı düzeltildi. Burada iki somut teklifi dile getirmek istiyorum; birincisi, Sayıştay denetimi. 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun mevcut hükümleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına istinaden, Sayıştaydan, dernekler dâhil, her türlü kuruluşun denetlenmesinin talep edilmesine imkân tanımaktadır. Kızılay, bu kapsama teorik olarak hâlihazırda girmektedir ancak asıl sorun yasal yetkinin yokluğu değil bu yetkinin kullanılmamasıdır. Kalıcı ve sistematik bir denetim için ise iki seçenek mevcuttur, altını çizerek ifade ediyorum; birincisi, Kızılaya özel kanunun doğrudan Sayıştay denetimine tabi kılındığını açık hükme bağlamamız gerekiyor. İkinci yöntem ise 6085 sayılı Kanun'a kamu kaynağı kullanan veya kamu adına görev yürüten kuruluşları genel olarak kapsayan bir hüküm eklenmesi olabilir. İkincisi belki bizim Komisyonumuzu aşan bir husustur, bu nedenle İçişleri Komisyonu olarak birincisini yapabileceğimizi düşünüyorum yani Sayıştay denetimine tabi olduğunu açık hükme bağlamamız gerekiyor diye düşünüyorum. Denetime dair ikinci teklifimiz de şudur: Kızılayın düzenli olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine rapor sunması zorunlu hâle getirilmelidir. Meclis araştırması ve denetim mekanizmaları kurumsallaştırılmalıdır. En etkili model ise şu üçlemidir: Sayıştay denetimi, bağımsız dış denetim zorunluluğu ve Türkiye Büyük Millet Meclisine düzenli raporlama.

Değerli arkadaşlar, son olarak şunun da ifade edilmesi gerekiyor diye düşünüyorum: Yardım kuruluşlarında görev alan vatandaşlarımızın hem kurumsal olarak haksız rekabete sebep olacak düzenlemelere hem de afet ve çatışma bölgelerinde görev yapan Kızılay personeline nakdî tazminat ödenmesini öngören, ilkesel olarak doğru bulduğumuz ancak diğer yardım kuruluşlarıyla ilgili durum göz önünde bulundurulduğu zaman birtakım sakıncaların da ortaya çıkabileceğini ifade ediyorum.

Komisyon toplantımızın sonuçları itibarıyla Kızılayımıza, Kızılayımızın Türk milletimize hayırlar getirecek hizmetler sunmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başkanım, çok teşekkür ediyoruz, ağızınıza sağlık.

Müsaade ederseniz bir cümle bir şey söyleyeyim, biz de bilgilendirmesinden öğrendik Sayın Başkanın ve arkadaşlarının... Kızılay hiç kamu kaynağı ve devlet katkısı kullanmıyor, kendi bağışlarıyla ve elde ettiği değerlerle beraber yürüyor yani bu kendi açısından bana göre özgün bir durum.

İkincisi de yine bilgilendirmeden elde ettiğimiz ve İçişleri Bakanı olduğum dönemde sivil toplum örgütleri... Yani daha doğrusu, o zaman Dernekler Dairesiydi, sonra Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü oldu, denetlemeye açık, denetlendi de zaten, denetleniyordu da, hem de çok ince bir denetleme de geçirildi. Esas itibarıyla, yine bilgilendirmeden elde ettiğimiz bir bilgiyi arz edeyim: İki yılda bir Devlet Denetleme Kurulunun denetlemesi var. Devlet Denetleme Kurulu denetlemeleri de sıkı denetlemelerdir ama burada öngörülecek bir şey daha söz konusu, yine bilgi açısından söyleyeyim; iki yıllık denetleme zaten bir buçuk yılda bitiyor. Yani bir buçuk yıl süresince sürekli olarak Devlet Denetleme Kurulu elemanlarıyla Kızılayda, bitiyor, altı ay sonra tekrar ikinci yılın denetlemeleri başlıyor; herhâlde, bilgilendirmeden elde ettiğimiz, yanlış değil bunlar.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - İçişleri Bakanlığı ve Devlet Denetleme Kurulu çok yoğun bir şekilde denetliyor.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Mali açıdan mı?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Her açıdan denetler.

MURAT ÇAN (Samsun) - O zaman 2023'teki bu çadır hikâyesine döneceğiz herhâlde. Devlet Denetleme Kurulunun raporunu bize burada açıklar mısınız? Yani şimdi, oraya girmeyelim diye çok istiyorum çünkü yeni bir kanun kuruluyor ama geçmiş müktesebata bakarak bu işin nereye gittiğini de çok rahat görebiliriz. Madem yeni bir şey başlıyor, Devlet Denetleme Kurulunun ve İçişleri Bakanlığının Kızılaydaki çalışmalarını, raporunu bize bir sunsun Kızılay.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sunabilir mi Devlet Denetleme Kurulu raporunu, onu bilmiyorum da...

MURAT ÇAN (Samsun) - Yani "Var mı?" anlamında mı söylüyorsunuz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, vardır canım, olmaz mı yani sivil toplum örgütlerinin vardır, hem şeydir, bu ayrı bir şey de...

MURAT ÇAN (Samsun) - Peki, sunamazsa Devlet Denetleme Kurulu bunu niye yapıyor yani?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kendi iş ve işlemlerini devam ettirebilmek için, eksikliklerini görebilmek için, oradaki denetlemedeki hukuki ve teftişe dayalı olan süreçleri yönetebilmek için yapar; niçin yapacak? Yani bunu sürekli kamuoyuna faş etmek için, açık etmek için sürekli değil; oradaki hukuka uygunluğu, tüzüğe uygunluğu, kanunlara uygunluğu denetleyici kuruluşlardır bunlar.

MURAT ÇAN (Samsun) - Mikrofonumu açar mısınız Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

MURAT ÇAN (Samsun) - Tam da sizin açtığınız yerden gireyim o zaman, yüzde 80'lerdeki kamuoyu anket memnuniyet oranının yüzde 50'lere düştüğünü biliyoruz; bunun tekrar 69'a ve daha yukarı çıkması için çalışmaların olduğunu da görüyoruz. Kamuoyuna açıklanmayacaksa, Mecliste bu konunun, kanunun konuşulduğu Komisyonunda Devlet Denetleme Kurulunun bu konuda varsa bir raporu açıklanmayacaksa biz neyi başlatıyoruz şu anda? Bence -hani, konu sizden geldi ya da Sayın Başkandan geldi- eğer kendi içinde doğru bir zemine oturtmadan bu işi başlatacaksa bizim buraya olan itirazlarımız ya da geleceğe dönük kaygılarımız giderek daha çok güçlenir. Bence o süreci, kimsenin anmak, hatırlamak istemediği o süreci bir yerden açıklasınlar. Varsa tabii, ben yine hâlâ onu söylüyorum yani. Böyle bir rapor varsa kamuoyuyla da bizimle de paylaşsınlar "Bu, yanlış yapılmıştır, bu yanlışın yerine yeni bir şey tesis ediyoruz." deyip süreç başlatılsın, biz de gereken desteği verelim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Murat Bey, salı günü bunu konuştuk ve Sayın Başkan çok güzel bir şekilde izah etti. Yani biz eğer şunu yaparsak haksızlık edeceğiz Kızılaya ve sürekli bunu gündeme getirirsek yani sizin de bir hekim olarak bunu yapmak istemeyeceğinizi düşünüyorum ben. Yani Kızılay depremde, selde, afette, yangında, kanda şu anda Türkiye'nin kendi alanına ait ihtiyaçlarının önemli bir bölümünü karşılıyor ve bu bir sivil toplum örgütü, bu kamunun bir kaynağı yani burada bütçelenmiş bir kaynakla desteklediği bir örgüt değil, bir kuruluş değil ve o gün, o günün şartları içerisinde attığı adım kamuoyu tarafından çok tenkit edilse dahi kuralları içerisinde... Bakın, çünkü bunu bir şirket yapıyor, Sayın Başkan ısrarla o gün ifade etti, bu Kızılay Derneği ve Kızılay Genel Yönetim Kurulunun bir kararı değil, Dernek böyle bir satış gerçekleştirmedi, Kızılay Derneğinin böyle bir satışı da söz konusu değil. Kim satıyor bunu? Biraz önce konuştuğumuz iktisadi işletmeler ve iştirakler ve biraz sonra da bunun için birtakım tedbirler... Hep beraber konuştuğumuz, değerlendirdiğimiz iştirakler ve iktisadi işletmeler. O gün buna ait bir kısıt söz konusu değildi. Diyorsunuz ya "Devlet Denetleme Kurulu" diye, kural var, kuralda bir kısıt yok ama bugün itibarıyla Sayın Başkan yönetime geldiği andan itibaren buna ait kısıtı kendi Yönetim Kurulu kararı üzerinden gerçekleştirdi, siz de bunun üzerine dediniz ki: "Bunu sadece biz Yönetim Kurulu kararıyla değil, aslında bir kanun düzenlemesiyle gerçekleştirelim." Benim istirhamım şu: Yani Kızılay hepimizin kurumu; sizin de yakınlarınız, bizim de yakınlarımız, dostlarımız, arkadaşlarımız burada çalışıyor; burada Kızılay Kanunu'nu tartışıyoruz, doğru, eksiklikler konuşulmayacak mı? Elbette konuşulacak, buranın temel meselelerinden bir tanesi bu ama sadece odağa biz bir çadır satışını yerleştirip... Hakikaten yüz binlerce gönüllüsüyle beraber -hepimiz yaşadık bunu, Ali Bey de yaşadı yani herkes yaşadı- Kızılayı orada gördüğümüz zaman, Kızılay gönüllülerini orada gördüğümüz zaman hepimiz onlarla beraber aynı gayreti, aynı emeği, aynı sorumluluğu taşıdık. Bir eksiklik olmuş, eksik olur mu? Hepimizin hayatında eksiklik var ya. Yani kötü niyetle yapılmış olduğunu düşündüğüm bir eksiklik değil. Netice itibarıyla, yine, afette kullanılması gereken bir adım atılmış ama kamuoyu, halkımız çok zor dönemden geçtiğimiz için bir eleştiri ortaya koymuş. Bunun maliyeti defalarca Kızılayca da ödendi, hepimiz açısından da ödendi. Hepimiz Kızılayın bir parçasıyız. Yani arkadaşınız olarak benim istirhamım şu: Yani sürekli olarak bunun üzerinden bir Kızılay eleştirisi ortaya koyarsak bizler...

MURAT ÇAN (Samsun) - Yanlış ifade etmişiz o zaman, Kızılay eleştirisi koymuyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama hep o geliyor gündeme, onun için Hocam.

MURAT ÇAN (Samsun) - Yeni bir yapı ya da yapının yeni bir uygulamasıyla ilgili bir güzergâh tesis ediyoruz değil mi? Bu kanunun amacı bu. Ben kendi adıma o hadiseden sonra Kızılay kan bağışi kampanyası yaptığında gittim kan verdim, birkaç kişi eleştirdi de "Kızılaya mı kan veriyorsun?" E, Kızılaya vereceğim tabii. Yani bir hekim olarak Kızılayın da üzerindeki bu perde, gölge ya da bu tartışma kalksın diye bunu yaptık ama Kızılay da... Tartışma nereden çıktı, ben nereden devreye girdim? Bu Devlet Denetleme Kuruluyla ilgili varsa bir şey açıklansın. Şu da açıklansın: Siz kendi cümlelizden ifade ettiniz "Yapmıştır da kanuna uygun ya da işte, tüzüğe uygun görmüştür." dediniz, bunu açıklasın. Biz mesleğe devletin içinden geliyoruz, yöneticilik de yaptık. Olumsuz bir şey olduğunda amirimize demişizdir ki benim hakkımda bir savunma yazısı gönderin, kendimi ifade edeyim. Yani durumun şeffaflığı, illa suçlamak için değil ki. Ne yaşanmış? Bunu geçmişteki yapıdaki o kusur neyse...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Murat Hocam, sürdürmeyelim ya.

MURAT ÇAN (Samsun) - O zaman bakın, biz muhalefet etmeye devam ederiz, buradan sağlıklı bir şey çıkmaz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu dediğinizi, eleştirilerinizi alıyoruz. Bakın, Murat Hocam, eleştirilerinizi aldık, değerlendirmenizi aldık, söylediklerinizi söylediniz ama benim başka bir hassasiyetim var. Bu Kızılay bizim kurumumuz, olan olmuş, olanı tartışıyoruz zaten, Sayın Başkan da açıklık getirdi, gene getirir, bizler de getirdik, hepimiz yaşadık ama sürekli şöyle bir şeye haksızlık oluyor gibi geliyor bana: Yani bir mesele üzerinden Kızılayın onlarca yıllık tarihini, onlarca yıllık hizmetini, on binlerce gönüllüsünü, çalışanını, gayret gösterenini eğer biz Meclisimizde sadece bir odağa hapsederseniz Kızılaya büyük bir haksızlık yapmış oluruz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Şimdi, Yaşar ağabey, Sayın Yaşar Tüzün Mecliste herhâlde, belki burada bir diğer...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Siz haksızlık yapıyorsunuz diye söylemiyorum, sadece bir değerlendirme ortaya koyuyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bir örnek anlatacağım dün akşamdan.

Şu anda görüşülmekte olan kanunla ilgili 1936'da bir düzenleme var. Çeltik tarlalarının yerleşim yerlerinden, köyde 50 metre uzak olması, şehirlerde de 500 metre. 2012 yılında Meclis bir kanun çıkarıyor, büyükşehir, bütünşehir kanunu. Sonra, on dört yıl sonra dün Meclise bu kanunu tekrar getiriyor ve 1936'ya dönüyor. Niye? Ya, oradaki musibeti görmemiş on dört sene önce. Şimdi, biz oraya basalım değil mi? Hadi söylemeyelim o konuyu, hatırlatıp ismini koymayalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söyledik ya, söyledik.

MURAT ÇAN (Samsun) - Hayır, hayır. Oradan iyi bir şey çıkarmak lazım. Bu kanunu buradan dosdoğru yazmak lazım, bunu anlatıyorum. On dört yıl sonra mı düzeltereksiniz? Biz görmeyiz onu yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz Hocam.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Bakanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söz vereceğim, oradan hemen sonra size söz vereceğim.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Yani bu konuyla, Murat Bey'in konusuyla alakalı...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Oradan sonra size söz vereyim.

Buyurun.

ALİ BOZAN (Mersin) - Kıymetli hazırım, ben de herkesi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Özellikle kamu kurumlarından buraya gelen arkadaşlarımıza tekrar ben de hoş geldiniz demek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, hepimiz Kızılay dediğimizde ya da bugün sokakta yaşayan yurttaşlara "Kızılay" dediğimizde muhtemelen herkesin aklına ilkin kan bağıışı gelir, sonra deprem gelir, afet gelir yani en dara düştüğümüz anda, en dara düştüğümüz anda aklımıza gelen kurum Kızılaydır ve 86 milyon yurttaşın tamamının dara düştüğünde ilk aklına gelen kurum Kızılay. Bu nedenle, böylesi bir kurumumuzun ve bir buçuk asırlık geçmişi olan bir kurumumuzun ilk defa kanunu yapılıyorken elbette önerilerimiz olacak, elbette eleştirilerimiz olacak. Ben bu konuda, iki gün önce yapılan bilgilendirme toplantısı sonrasında muhalefetin kimi eleştirilerinin dikkate alınarak iktidar tarafından bugün yeni önergeler verilmiş olmasını çok kıymetli buluyorum, bunun için ayrıca teşekkür ediyorum ama maalesef bizim hem komisyonlarda hem Mecliste yasa yapma süreçlerimizde sıkıntı var. Şöylesi bir sıkıntı var: Mesela, az önce muhalefetten arkadaşlar bir alt komisyon kurulmasını önerdiler ve elbette onların da gayesi, amacı şu: Daha iyi bir Kızılay; başka bir gayesi yok, kimsenin zaten başka bir gayesi yok. Yani bugün bu kanun teklifi iki ay sonra Meclise gelse kaybedecek çok bir şeyimiz yok çünkü süreyle ilgili bizim bir sıkıntımız yok. Keşke alt komisyon kurulması teklifi kabul edilmiş olsaydı. Ya da aynı şekilde, kimi zaman burada saatlerce, bazen günlerce konuşulan, tartışılan bir kanun teklifi Meclise geliyor, ya Mecliste gecenin saat on ikisinde, bakın, bu ülkede belki on yıl, yirmi yıl, otuz yıl, kırk yıl uygulanacak bir kanun teklifiyle ilgili gecenin on ikisinde Grup Başkan Vekillerimiz geçiyor, beş dakika içerisinde bir değişiklik yapıyor, beş dakika içerisinde bir madde geri çekiliyor. Gerçekten bu ciddi anlamda sorun, ciddi anlamda eksiklik. İşte tam da bu nedenle bizim mevzuatımız artık yamalı bohçaya dönmüş. Şu anda bu ülkede değişiklik görmeyen kanunumuz yok. İşte tam da bu yanlış yasa yapma tekniğinden kaynaklandığını düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, biz bütün kanun maddeleriyle ilgili önergeler hazırladık ve hazırladığımız önergelerin birçoğu değişiklik içermiyor, ekleme içeriyor. Bakın, özellikle ekleme içermesi nedir? Diyoruz ki: Ekleme teklif ettiğimiz kanun maddesine bizim bir itirazımız yok. Eklemelerimiz ne için? Bir, şeffaflık için; bir diğeri denetim için. Az önce arkadaşlarımız denetimle ilgili düşüncelerini ifade ettiler, kesinlikle katılıyoruz. Değişiklik içermeyen, denetimi daha da artıracak, denetimi daha da güçlendirecek olan önergelere bence hiç kimsenin itiraz etmemesi gerekiyor.

Evet, maalesef ben de üzülerek ifade edeyim, "Kızılay" dediğimizde aklı üç yıl öncesi geliyor. Evet, Kızılayın 6 Şubat depremleri sonrasında yaşanan o çadır kriziyle, çadır faciasıyla gündeme gelmemesi için -bugün biz kanununu yapıyoruz- bir daha aynı şekilde gündeme gelmemesi için, bir daha toplumda itibarının zedelenmemesi için mutlak surette denetimi bizim artırmamız gerekiyor. Yani o konuda da şunu ifade edeyim, şu söyleniyor: "Üç yıl önce bir kriz yaşandı." İşte buna "eksiklik" deniliyor. Peki, bu bir eksiklikse, o çadır faciası da çadır krizi de yaşanan bir eksiklikse bu eksiklikten kaynaklı hiç kimse yargılandı mı, hiç kimsenin ifadesi alındı mı? Eğer o eksiklikten kaynaklı sorumlu olduğu düşünülen, sorumlu olduğu iddia edilen, şikâyet edilen, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının bir soruşturmasına konu olan kişilerin ifadesi alınmış olsaydı, yargı önüne çıkarılmış olsalardı bugün Kızılay kurumu emin olun bu kadar tartışılmazdı. Ben de şuna katılıyorum: Sadece bir olay üzerinden bir kurumun tartışılmaması, bir kurumun yıpratılmaması gerektiğini düşünüyorum ama o meydana gelen ve toplumun çok geniş kesimlerinin eleştirdiği, aynı zamanda üzüldüğü çadır faciasından, çadır krizinden kaynaklı da o eksikliğe sebebiyet veren ya da göz yuman birileri de bir zahmet hesap versin, yargı önünde hesap versin, halk da desin ki: "Ya, bizim kurumumuz kıymetli, değerli. Bir eksiklik yapıldı, bir yanlış yapıldı. Bu yanlışın, bu eksikliğin hesabı soruldu."

Değerli arkadaşlar, ben bu kanunun tamamıyla ilgili olarak son olarak şunu ifade edeyim: Umarım ve dilerim ki ülkemiz bir deprem yaşamaz, bir afet yaşamaz ve biz bu kanunda özellikle eleştirdiğimiz, özellikle değiştirilmesini talep ettiğimiz konularda haklı çıkmayız. Sebebi nedir? Bakın, az önce arkadaşlarımız söyledi, sebebi şu; maalesef şundan kaynaklı, ben kişilerden azade ifade edeyim: Bir kanunda, bir düzenlemede "muafiyet" kelimesi, "istisna" kelimesi, "ihale" kelimesi geçtiğinde normalde bir düşünüyorsam on düşünmek durumundayım. Bunun sebebi de açık: Bunun sebebi, çeyrek asırlık bir iktidar pratiği var maalesef ortada. İşte, tam da bundan kaynaklı "muafiyet", "istisna" ve "ihale" kelimelerinin geçtiği bir kanunla ilgili bizim yapabileceğimiz şey nedir? Denetimleri artırmaktır.

Ali Bey belki biraz sonra söyleyecek. Biz arada kendisiyle sohbet ettiğimizde şunu söyledi, dedi ki: "Ben bizzat kendim deprem yaşadım. Deprem anında bizim çok hızlı hareket etmemiz gerekiyor." Evet, çok hızlı hareket etmemiz gerekiyor. Evet, belki deprem anında Kamu İhale Kanunu mevzuatına takılmamak gerekebilir ama sonrasında bunun denetiminin sağlanması gerekiyor. Eğer denetimi sağlanmazsa o zaman bir buçuk asırlık Kızılay kurumu bu defa şununla gündeme gelir: Alımlar kimlerden yapıldı, kim para kazandı, işte, kimin cebi doldu, kasası doldu tartışmaları yapılır ve maalesef, üzülerek ifade edeyim, kurum aynı şekilde kamuoyunda tartışılır hâle gelir. Bizim önergelerimiz, çoğunlukla, ifade ettiğim gibi, denetimin ve şeffaflığın artırılması üzerine. Biz özellikle denetim ve şeffaflığın artırılması üzerine verdiğimiz önergelerin iktidar vekillerince de dikkate alınmasını rica ediyoruz.

Tekrardan teşekkür ediyorum herkese.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Biz çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sıra Sayın Öztunç'ta.

Buyurun Sayın Öztunç.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ben genel bir değerlendirme yapmak istiyorum. Hiçbir şekilde Kızılayımızı yıpratmak, üzmemek gibi bir derdim olamaz. Burada kimsenin de böyle bir derdinin olmadığını biliyorum.

Hele şükür, İçişleri Komisyonu toplandı, önce onu söyleyeyim. Çok şükür, maşallah. Trafik cezalarıyla ilgili Trafik Kanunu bile bize gelmedi arkadaşlar, başka bir komisyona gitti. O zaman ben demiştim ki: Ya, bu Ali Yerlikaya göndermiyor İçişleri Komisyonuna. Komisyonun başkanı eski Bakan olduğu için halef selefler, o yüzden gelmiyor demiştim. Birileri gülmüştü "Yahu, ne

alakası var?" demişti ama bu bile onun göstergesidir arkadaşlar. Devlette devamlılık esassa kişisel kin, hırs olmamalı ama neyse, toplandı.

Toplantıdan iki gün önce Sayın Soylu'nun bizleri de davet etmesi ki geçmişte başka komisyonlarda ve İçişleri Komisyonunda da -ben yedi, sekiz yıldır bu Komisyonun üyesiyim- böyle bir görüşme trafiği olmazdı. Celalettin Güvenç'ti sizden önceki Başkan -benim de hemşehrimdir, kulakları çınlasın- AK PARTİ'li arkadaşlar toplanırlar, oturur konuşurlardı, bir gün sonra biz öğrenirdik. İşte, gelirdi, böyle tartışmalar da çıkardı ve uzun uzun tartışmalar sürerdi. Gece yaralarına kadar, sabahlara kadar süren toplantılar olurdu ama salı günü Sayın Soylu'nun toplamış olması, görüşleri almış olması ve bu yönde değişiklikleri hallediyor olması, önergelerin gelmiş olması değerlidir, bunu değerli görüyorum. Siyaset mücadeledir ama müzakere de. Müzakere edilince, demek ki iletişim kurulunca birtakım sonuçlar elde ediliyormuş.

Kızılay Kanunu olmalı. Böylesine büyük bir kurumun kanununun olmaması, bugüne kadar yapılmamış olması büyük bir eksiklik. Ben o yüzden bu kanunu hazırlayan değerli vekilimize, diğer arkadaşlarımıza muhalefetin vekili olarak teşekkür ediyorum. Böyle bir kanunun gelmesi doğrudur, olması gerekiyor. Aynı şekilde, salı gününü de söyledim.

Arkadaşlar, biz kanun yapıyoruz şu anda ama kanun yapanlar olarak bizim kanunumuz yok. Bu ayıp da bize yeter. Milletvekili kanunu yok, milletvekilleri her şeyin kanununu yapıyor. Her yere kanun yap ama milletvekiliyle ilgili kanunun olmaması; bu yanlış, bu eksiklik. Buranın şu anda konusu değil ama bunu da aklımızın bir tarafında tutmamız gerekiyor.

Maalesef, Kızılayla ilgili hep akla gelen, işte, meşhur bizim Maraş'taki o deprem zamanı çadır meselesi. Yıprandı Kızılay orada. Yıpratın biz değiliz ama vatandaş da değil, yıpratın maalesef, kurumun o zamanki yöneticileri, Başkanı. Sadece çadırdan dolayı da değil. Bakın, bir anımı anlatacağım: Depremden sonra bir ay falan olmuş, Sayın Bakan hatırlar, hep Maraş'taydı, İçişleri Bakanıydı, iki lise vardı, Ankara Büyükşehir Belediyesi o iki liseyi talep etti, buraya bir kamp alanı yapalım, işte, ASKİ'nindir, ne bileyim, o neyse, belediyenin iştiraklerinden kamyondu, şudur budur, falan filan, hepsi gelsin, personel gelsin, fırın, seyyar fırın, seyyar otobüslerle işte, banyolar falan; önce verilmedi ama sonra işgal ettik resmen ve yapıldı, çok da güzel bir tesis hâline getirildi. Ya, bir gün bir baktık, dediler ki: "Vekilim, birisi geldi, elleri arkasında geziyor." Gittim, tanımadım da, vallahi tanımadım, "Kimsiniz?" dedim, "Ben Kızılay Başkanıyım." dedi. "Hayırdır hemşehrim?" dedim, dedi ki: "Buraya el koyacağız." Dedim "Hayırdır? Sen babanın tarlasına mı el koyuyorsun? Nasıl el koyuyorsun?" "Biz Kızılay olarak, burada hazır her şey var, bir de yanında okul var, okulda su var, elektrik var, şu var, bu var, tam bizlik bir yermiş." dedi. "Ya, o okuldaki suyu, elektriği, her şeyi biz yaptırдық, uğraştık, emek verdik ve orada da ekmek yapılıyor, hizmet ediliyor. Nasıl el koyacaksın?" dedik. Baktık olacak gibi değil, ben de milletvekilliğinin dokunulmazlık zırhını kullanarak beyefendiyle ciddi bir tartışma yaşayıp gönderdim. Şimdi, bu bile yıprattı benim gözümde. Devamında kendi aile hayatında yaşananlar falan filan derken bir de geçmişte FETÖ'yle ilgili yazdıkları, bilmem neler falan... Yani Kızılayı biz yıpratmadık Sayın Başkanım -siz salı günü biraz sitemde bulundunuz- Kızılayı sizinkiler yıprattı; bizimle ilgisi yok, maalesef sizinkiler yıprattılar. 11 şirketten üçer aylık 3'er tane asgari ücretle maaş alıyormuş. 33 tane maaş Osman Gökçek, 33 maaş. Allah'tan düzeltilmiş, Sayın Başkan kutluyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Düzeltilme yok, feragat var; şu anda alınmıyor sadece.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yok, kanun değişti ya, bir yönetim kurulu üyeliğinden bir tane alınabiliyor yani bunun düzelmiş olması güzel bir şey, doğru bir şey.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Medya AŞ'de de 340 bin lira alıyorlar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yahu, dur, karıştırma ya! Bir dur, karıştırma.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ya, bir şey demedik, onu da almayın yani 340 bin lira...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - O da sizden kalan miras.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, Kızılay Kanunu'yla ilgili değerlendirmelere davet ediyorum sizi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şimdi, bak, sen bunu dersin Osman, ben de sana Ankara Büyükşehirin geçmiş yönetimi diye başlarım, ağzım makarna çevirir, dilim laf çevirir, laf söyler.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, Kızılay Kanunu'yla ilgili değerlendirmelerinizi...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Başkanım, ben de onu söylüyorum. Bana bakarak söyleme Sayın Başkan, oraya bakacaksınız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama topu öteki alana sen atıyorsun yani.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Atmıyorum, ben diyorum ki 33 tane maaş almış, bu olmamalı diyorum, "Medya AŞ, bilmem ne AŞ." diyor. Şimdi, sen "Medya AŞ." dersin bizim de dilimiz makarna çevirir yani laf ederiz, biz de çıkar sana Ankara Büyükşehir falan... Gerek yok, ona hiç girmeye gerek yok. Yani bunun değişmiş olması çok değerli.

Sayın Başkan, ben sizi de kutluyorum, salı günkü olumlu yaklaşımınızdan dolayı da sizi kutluyorum, gayet güzel. Kadın eli değdi, düzeliyor falan diyeceğim de geçmişte de kadın başbakanlar falan gördük, neler yaptığını da gördük yani onu da diyemiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, ağabey, nerelere giriyorsun ya!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tabii, Sayın Soylu'nun Genel Başkanı olduğu partinin eski Genel Başkanı olduğu için alinganlık yaptı hemen, Kemal Bey'in de eski Genel Başkanıdır Tansu Hanım, ona da alinganlık yapıyor Kemal ağabeye de.

Şimdi, neticede arkadaşlar, az önce Ali Bey söyledi, depremi yaşadık. Deprem anında ben vatandaş olarak efendim, bana ihaleyle mi geliyor çadır ona bakmam, ben çadıra bakarım, suya bakarım; çadır geldi mi gelmedi mi, ona bakarım ben deprem anında çünkü hızlı hareket etmek gerekir. 7 Şubatta Elbistan'da Mahir Ünal, Jandarma Genel Komutanı, ben varım, işte, şehrin ileri gelenleri, yöneticileri var, millet aç, 7 Şubat sabahı millet gerçekten aç. Yiyecek hiçbir şey yok, bir tek Bolu'dan ekmek gelmiş, başka hiçbir şey yok, bir de Andırın ilçesinden bir fırıncı ekmek göndermiş Elbistan'a. Nasıl yapacağız, nasıl edeceğiz? Dedik ki: "Kaç tane market açık?" Dediler ki: "Beş altı tane market..." Yani yıkılmadı, açıktan kastım o, yıkılmadı, ayakta. Girilsin, alınsın, dağıtılsın. Jandarma Genel Komutanı itiraz etti: "Efendim, olmaz, mal özel sektörün malı. Nasıl alacaksınız?" Biz almasak millet talan edecek. Alınır, sonra gerekirse iş çözülür yani dediği doğru.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yaptık, yaptık. Kahramanmaraş'ta da Elbistan'da da Türkiye'nin her yerinde yapıldı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yapıldı sonra. Yapıldı, biliyorum, ilk başta falan filan dendi ama yapıldı.
BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Normal ama.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şimdi, bir başka belediye başkanından, aradık, su istedik, dedi ki: "Bir ihaleye çıkayım." Ya, ne ihalesi? Su göndereceksin, bitmişiz, su istiyoruz, deprem olmuş. Doğru, o an ihtiyaç olmayabilir ihaleye ama denetimi olmalı bunun. Size şimdi laf etmiyorum ama geçmiştekine ediyoruz. Belki yarın bir gün siz gideceksiniz, seçimle geliyorsunuz ya, bir başkası seçilecek, gelen sizin gibi olmayacak, gelen bir hırsız olacak var sayalım. Nasıl düzeltereceğiz, nasıl kontrol edeceğiz? Denetim olmalı. Sayıştay denetiminden neden kaçılır? Devlet Denetleme Kurulu denetliyor, İçişleri Bakanlığı; tamam, güzel. E, Sayıştay da denetlesin arkadaşlar. Yani bir mahzuru var mı Kızılay yönetimi için Sayıştay denetiminin?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Biz denetimi severiz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Severseniz o zaman, gelin, bu kanuna Hocamın söylediği gibi, Birol Bey'in dediği gibi Sayıştay denetimi eklensin; akıllarda, kimsede şüphe kalmasın. Benim Birol Bey'in önerisi gibi önerim budur.

Geneli itibarıyla kanunun hayırlı olmasını temenni ediyoruz, inşallah hayırlı olur. Maddelerde değişiklikler yapılması değerlidir, önemlidir, herhâlde bu Komisyonunda en hızlı geçecek olan kanun teklifi de olacak gibi duruyor. O yüzden, ben bir kez daha teşekkür ediyorum.

Mümkünse Osman Gökçek'e de söz vermeyin, münakaşa etmesin!

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama bir şeyi düzeltelim Ali Bey, yani Kızılay Başkanımızla ilgili, ailesi, özel hayatı yani bizim meselemiz olmasın.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama yıprattı, Kızılayı yıprattı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, önemli değil ama olmasın yani. Şimdi...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O, Kızılayı yıprattı ama Sayın Başkan. Bizim meselemiz değil, benim meselem değil, ben hayatta o işe girmem ama yıprandı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hepimizin olmasın.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani biz yıpratmadık Kızılayı, kendi Kızılay Başkanı yıprattı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, netice itibarıyla bir kaza yani, Allah kimsenin başına vermesin, Allah kimsenin...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ona eyvallah, bir şey demiyorum Sayın Başkan, ona bir şey demiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, lütfen, yani bunu hassasiyetle karşılamak lazım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama bunu, Kızılayı yıpratana biz değiliz, siz de değilsiniz.

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - O zaman sorun yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Mehmet Şahin de değil, Kızılayı adamın kendisi yıprattı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Konu Mehmet Şahin'e nereden geldi?

Osman Bey, buyurun.

Osman Bey, mümkün olduğunca...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Efendim ama şimdi, biliyorsunuz, bu çadırlarla ilgili meseleyi konuşunca o zaman ben kıymetli Cumhuriyet Halk Partililere şunu hatırlatmak zorundayım: 6 Şubatta bir deprem yaşadık. Depremden on bir gün sonra Ankara Büyükşehir Belediyesi 211(b) ile bir ihale yaptı ve kefen ve ceset torbalarını, evet, 11 Martta teslim etti. Ben size şunu soruyorum: 53 bin vatandaşımızın hayatını kaybettiği bir depremde...

MURAT ÇAN (Samsun) - Sayın Başkan...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Lütfen bir dinler misiniz? Ben sizin sözünüzü kesmedim, bir dakika...

MURAT ÇAN (Samsun) - Bir anı söylemem gerekiyor: "Siz mi susturacaksınız, ben mi susturayım?" diye bir ifade var biliyorsunuz, Mehmet Ali Şahin ile Tayyip Erdoğan arasında.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Hayır, ben buna devam etmek zorundayım. Efendim, biz burada kalkıp eğer ceset...

MURAT ÇAN (Samsun) - Şimdi burada konumuz ne?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Burada kalkıp çadırları konuşuyorsak deprem bölgesindeki ceset torbalarını ve kusura bakmayın, kefenleri de konuşmak zorundayız.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Satılan çadırları soruyoruz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Bir saniye, efendim, ben anlatıyorum. Efendim, ben bir anlatayım, siz de bunun üstüne...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Satılan çadırları mı savunuyorsun?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ama Ali ağabey, ben seni dinledim, sen de bunu dinle.

Şimdi efendim, 6 Şubatta...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bu Komisyonun huzurunu bozuyorsun.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - AFAD yapsaydı da belediyeye sıra gelmeseydi.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Bakanım, burası demokratik bir ortamsa benim de konuşmaya hakkım var, böyle bir şey yok!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Parsel parsel sattınız Ankara'yı!

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - AFAD yapsaydı, AFAD niye yapmadı?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Parsel parsel sattınız Ankara'yı!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Bir dakika... Efendim, 6 Şubatta deprem oluyor, 11 Şubatta kefen ve ceset torbalarını teslim ediyorlar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yeter artık ya! Gittiğin her yerde provoke ediyorsun, her yerde!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Bir dakika, anlatıyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Kızılayı kirletiyorsun sen! Bak şu konuşmayla Kızılayı kirletiyorsun.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Gökçek...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Bak Yaşar ağabey, sizden rica ediyorum. Yaşar ağabey, rica ediyorum, bir dakika...
YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Gökçek, AFAD...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çok doğru bir şey söylüyor, Kızılayı kirletiyorsun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Efendim, bir dakika... O dönem Üsküdar Devlet Hastanesi... Bakın, bir dinleyin, rica ediyorum. Üsküdar Devlet Hastanesi o dönemde...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bu böyle devam etmez Sayın Başkan.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, şöyle yapalım.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Buyurun Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey, bir saniye...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ali Bey, biz çıkıyoruz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tabii canım, çıkalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir saniye Osman Bey...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Kızılay Kanunu'na muhalefet yaparak çıkıyoruz biz. Osman Gökçek'in bu anlayışıyla...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Niye efendim? Siz konuşacaksınız çadırları, ben konuşmayacak mıyım ceset torbalarını?

Ben de diyorum ki...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, bir saniye...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben sana "oklava" diyorum, sen "baklava" diyorsun kardeşim!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Bir dakika ya! Allah Allah! Ben diyorum ki: 1 milyon 250 bin adet ceset torbası nerede? Ne yaptı? 1 milyon 250 bin adet ceset torbası nerede? Nerede? Deprem sonrası 1 milyon 250 bin adet ceset torbası nerede?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, ne yapayım ben! Ankara Büyükşehirde Melih Gökçek dönemindeki hırsızlıkları, yolsuzları mı söyleyeyim ya! Böyle bir şey yok!

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - AFAD alsaydı, belediyeye sıra gelmeseydi.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Efendim, 1 milyon 250 bin tane ceset torbası nerede? Söyleyin!

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - AFAD görevini niye yapmadı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Çadırları soruyorsunuz ya, ceset torbalarını da sorun o zaman, onu niye sormuyorsunuz?

Bana şunu anlat, bana: 1 milyon 250 bin adet ceset torbası nerede? Evet, maalesef Cumhuriyet Halk Partisi cevap veremeyince terk etmeyi tercih ediyor, görüyorsunuz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Kızılayı konuşacağımız zaman bizi çağırın. Kızılay konuşulacağı zaman geliriz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sen provokatörsün!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ben provokatör değilim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Osman, sen provokatörsün! Konu ne, sen ne yapıyorsun?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sabahtan akşama kadar gelip siz çadırlarla ilgili Hükûmete iftira atacaksınız, ben sana ihalenin fiyatını vereceğim...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, sen anlamıyorsun, anlama zorluğu yaşıyorsun!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ya, siz depremden altmış gün sonra kime kefen verdiniz?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tayyip Erdoğan ne dedi? Tayyip Erdoğan ne dedi? Sen kendi Genel Başkanına saygı duymuyorsun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Hiç hayatını kaybeden 55 bin depremzedenin üstünden vurgun yapmaya utanmadınız mı?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sen kendi Genel Başkanına saygı duymuyorsun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Depremzedelerin üstünden vurgun yapıldı. Bırakın bu işleri, bırakın!

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Senin Genel Başkanın çıktı "Çadır meselesi yanlış olmuştur." dedi, senin Genel Başkanın dedi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey, söyleyeceklerini söyledin mi?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Söyleyemedim efendim, konuşurmuyorlar, söyleyemedim Sayın Bakan.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tayyip Erdoğan'ın kendisi dedi ki: "Çadır meselesi yanlış olmuştur."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey...

Ali Bey...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Yani sabahtan beri hem burada Kızılaya hem bize çadırdan istediğiniz kadar laf söyleyeceksiniz...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hadi oradan!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - ...ben Ankara Büyükşehir Belediyesinin kefen vurgununu söyleyeceğim, "Yok, bununla ne alakası var?"

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hükûmetle ne alakası var? Hükûmetle ne alakası var çadır meselesinin?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Olur mu ya böyle bir şey? Olur mu böyle bir şey? Allah Allah!

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey... Ali Bey...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ali Bey, Kızılay konuşulduğunda gelelim biz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir saniye... Bir saniye bir dinler misiniz arkadaşlar ya.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ya, gelin arkadaşlar, Kızılay konuşulduğunda geliriz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, bir saniye bir dinler misiniz.

Osman Bey...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Buyurun efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Meramınızı dile getirdiniz, Kızılayla ilgili bir mesele varsa konunun gündemine lütfen giriniz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkanım, sadece şunu söyledim...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, Tayyip Erdoğan dedi ki...

Bir dakika, bir dakika...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, böyle bir şey, böyle bir usul yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tayyip Erdoğan dedi ki: "Çadır meselesi yanlış olmuştur." Sen şimdi diyorsun ki: "Çadır meselesi doğru olmuştur."

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Efendim, ben de diyorum ki Ankara Belediyesinin yaptığı da yanlış, onu da konuşalım diyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, böyle bir usul yok ya!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ya, Ali ağabey, daha demin Tansu Çiller'e kadar konuşuyorsun da ben burada bunu konuşunca mı suç oldu ya?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kızılay konuşulacaksa oturalım, yoksa biz gidelim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tamam, şimdi ben de davet ediyorum, Allah Allah.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ali ağabey, sen sabahtan beri Tansu Çiller'e kadar girdin.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, arkadaş, ben çadırı konuştum.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Yahu, Tansu Çiller'i bile konuştun, güldük.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben sana çadırı söylüyorum, Kızılay Başkanının yaptığını söylüyorum, sen nereden Hükûmeti...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Allah Allah! Ağabey, Kahramanmaraş'taki yapılan ceset torbası vurgununu söylüyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Allah Allah! Daha vurgun laflarını...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Allah Allah! Ağabey, rakam veriyorum, cevap ver!

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey, büyüğün müyüm ben senin?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Tabii efendim, buyurun, ne demek.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Lütfen ya...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Böyle bir şey var mı ya!

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, oturur musun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Böyle bir şey var mı!

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, oturur musun. Ali Bey, oturur musun ya, Allah'ını seversen.

MURAT ÇAN (Samsun) - Kızılayı konuşacaksak oturalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi, arkadaşlar, Kızılayı konuşacağız, lütfen.

Şimdi, şunu ifade edeyim; benim usulüm şu: Ben kim konuşursa konuşsun değerlendirmelerin hepsini aldım. Sesler yükselmek kaydıyla söylenen sözlerin de hangi usulde olursa olsun söylenmesi hususunda benim bir itirazım yok ama mesele buradaki Türk Kızılayı gibi önemli bir meselenin çok dışına çıkarsa müdahale etmek tabii ki benim sorumluluğum ve görevim; yani demokratik bir tartışma yapılabilir ama bunu kendi ölçümüz içerisinde... Ben şu hadsizliğe de girmem, kimse kusura bakmasın "Şöyle yapmayın, böyle yapmayın." da demem çünkü hepiniz milletvekilisiniz, herkesin söyleyebilecek bir sözü ve hakkı vardır, işin doğrusu da budur. Ama bizim yapmamız gereken, Kızılay konusundaki süreci burada tartışmak, konuşmak, Kızılayın mehabetine uygun bir değerlendirme ortaya koymak ve eksiklikler varsa, aksaklıklar varsa arkadaşlarımız söylüyorlar.

Benim istirhamım şudur: Yani meramlar dile getirildi, Ali Bey de espri olarak, hakikaten, Tansu Hanım da dâhil olmak üzere, bir önceki kanun... Ben de bir şey söylemedim ama ondan önceki kanunu da beraber yaptık yani ben onlara da bir şey söylemem çünkü bu sizin en doğal hakkınız, bunu söyleyebilirsiniz, söyleyebilme hakkına da sahipsiniz ama istirhamım şu, ricam şu: Söylenenler söylenmiştir ve burada Kızılay Kanunu'yla ilgili değerlendirmelerden lütfen yürüyelim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım, bir parantez açar mısınız burada?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, ben 50 defa parantez açarım ama yeni bir tartışma açmayalım.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ama bakınız...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bunu açacağımı biliyorsunuz.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ben Genel Merkezde yerel yönetimlerden sorumlu Başkan Yardımcısıyım...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Ama sıra bende.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Bir cümle, bir cümle...

...ve bu yaşanan deprem sonrası Cumhuriyet Halk Partili 413 belediyenin yapmış olduğu yardımların koordinasyonunu yapan kişiyim. Eğer AFAD gerekli kolaylıkları sağlamış olsaydı, Hükûmet, devlet gerekli ihtiyaçları karşılamış olsaydı belediyeler bu mecburiyette kalacak mıydı? Tüm belediyeler için söylüyorum; CHP'lisi de MHP'lisi de AK PARTİ'lisi de herkes imkânlar ölçüsünde yardım etti. Bu konuda siyaseten istismar edilecek bir şey yok. Evet, eksiklik olabilir, hatası da olabilir ama başta İstanbul Büyükşehir Belediyesi olmak üzere tüm belediyelerimiz deprem bölgesine her türlü desteği verdi; bunun araç, personel, yardım noktasında listelerini de çıkarabiliriz. Dolayısıyla bunun siyaseten bu toplantıda istismar edilecek durumu söz konusu değildir ve bu konu da kapansın.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

Başkanım, söz aldınız ama Kemal Bey'e, daha sonra da Ömer Bey'e söz vereceğim; daha sonra Ali Bey, size söz vereyim.

Kemal Bey, buyurun.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Ben hiç sataşmayacağım; tabii, bu arada, sadece Ali'ye, Tansu Hanım'ı çok severim, benim Başbakanımdı, bunu söyleyeyim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Allah sizi birbirinize bağışlasın.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Başkanımız da çok takdir eder, sever, bizim Genel Başkanımızdı.

Değerli arkadaşlarım, ben genel konuşayım, tabii, doğrusu da odur. Kızılay bizim için gerçekten çok önemli, çocukluğumuzdan beri gönlümüzdeki yardım kuruluşu Kızılaydır. İlk yardımı ben Kızılayla duydum, Kızılayın önemini ilkokuldan beri de öğrendik gerçekten. Tabii, o zaman Türkiye içindeydi, şimdi küresel bir güç Kızılay. Bunu şöyle açıklamak lazım: Özellikle Sayın Bakanımıza ben teşekkür ediyorum. Ben AGİT üyesiyim, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı üyesiyim, aynı zamanda orada da Göç Komitesindeyim, Ali Bey'le beraberdik ki Ali Bey şimdi inşallah tekrar geri gelir. Orada gördüğümüz bir şey var.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sataşma var.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Sataşma yok.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Parti içinde selam verdiniz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Hepimiz geri gelmesini istiyoruz.

Şimdi, orada gördüğüm bir şey var. Sayın Bakanımın teşekkür edeceğim derken şunu söylemek istiyorum: Gerçekten Türkiye'deki Göç İdaresi Başkanlığı, AFAD bir kere uluslararası arenada çok güçlü. Bunların ikisinin de kuruluşunda Sayın Bakanımın çok büyük bir rolü var, gerçekten tebrik ediyorum. Kızılay da uluslararası arenada çok güçlü. Biz Avrupa Birliği Komisyonunu ziyaret ettik. Orada bu üç güçlü kuruluşumuzu, Türkiye'nin Göç Komitesini, Kızılayı ve AFAD'ı gerçekten takdir ettiklerini yüzümüze ifade ettiler Sayın Bakanım. İşte böyle bir kurumun diyelim, Kızılayımızın kanuna sahip olması çok doğru bir şey; tüm dünyada böyleyse bizde de böyle olacak Sayın Bakanım. Onun için, bu kanun önemli bir şey ve Sayın Bakanımın ifade ettiği gibi bize kısmet oldu; son derece sevindirici.

Burada gördüğüm bir şey de var; geçenki toplantıya ben katılmadım; zaten alt komisyonu siz o zaman yapmışsınız. Yapılmış alt komisyon ve çıktısını da bugün gördük.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sonuç alınmadı.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Sonuç alındı, alındı, sonuç da alındı.

Sayın Bakanımın zaten doğru neyse onu yapar, Komisyonumuzda da doğru neyse onu yapacağız hep beraber.

Ben sadece şunu ifade etmek istiyorum: Bir kere tüm kuruluşlarımız denetleniyor yani Kızılayın da iç denetimi var, bir de işte Devlet Denetleme Kurulu ve bir de İçişleri Bakanlığı denetliyor. Tabii, Sayıştay denetimi şöyle bir şey; daha ziyade KİT'lerde oluyor. Yani, nerelerdir bunlar da? Üretim yapan, satış yapan, gelir elde eden yerlerdir; hâlbuki Kızılayın böyle bir özelliği yok. Dolayısıyla, Sayıştay denetimi olayını bence Birol Bey biraz tartışmak lazım yani sanki Kızılay için çok uygun değil gibi geliyor.

BİROL AYDIN (İstanbul) - İştirakler var.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - İştiraklerin de iç denetimi ve Devlet Denetleme Kurulunun kendisinin yapması lazım. İştirakler ayırıcıdır, esas kurum önemlidir. Kurumun da Sayıştay tarafından denetlenmesinin şu anda bana göre... Yani yine size muhalefet etmiyorum.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Mahzuru var mı?

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Yani, Sayıştayın alanına girdiğini düşünmüyorum ben, o derece büyük bir şeyi kapsadığını düşünmüyorum, yani onu düşünmüyorum. Sayıştay daha önemli; devletin... Yani sayan, oradan geliyor Sayıştay; öbürü Danıştay, danışıldı, bu da sayan bir kuruluş.

MURAT ÇAN (Samsun) - Sayıştay alanına giren yerlere girebiliyor mu?

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Yani sokarsanız girer ama zannediyorum o değil. Çok üretim yapan bir şey değil.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Teoride var normalde.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Yani nedir üretim? Bir çadır dikme belki.

MURAT ÇAN (Samsun) - Çok başka kurumlardan bahsediyoruz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Efendim?

MURAT ÇAN (Samsun) - Alanına giren yerlere girebiliyor mu Sayıştay, var mı böyle bir uygulama?

BİROL AYDIN (İstanbul) - Yok, teoride zaten denetleyebiliyor.

MURAT ÇAN (Samsun) - Meclise geliyor mu artık Sayıştay raporu?

BİROL AYDIN (İstanbul) - Ama bunu kanuna koyarsak daha netleşmiş olur.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Yani, ben uygun olduğunu düşünmüyorum, onu belirtmek istedim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey, buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Evet, Sayın Bakanım, Değerli Başkan; salı günü de konuştuk. Burada bir kanun teklifi görüşüyoruz ama onun öncesinde özellikle Sayın Bakanımıza şu ana kadar hiç karşılaşmadığımız böyle bir komisyon toplantısı öncesi, iki gün öncesinde bir istişare toplantısı için bütün milletvekillerini davet edip böyle bir istişari toplantı yapmasından ve orada çıkan eleştiriler ve yanlış görülenlerle ilgili olarak bir ortak aklın ortaya çıkıp düzenlemelerin yapılmasından dolayı öncelikle teşekkür etmek istiyorum.

Şimdi, evet, Kızılay, çocukluğumuzdan beri hepimizin kutsalı, hepimiz için önemli ama maalesef son dönemde Kızılayda olduğu gibi bütün kurum, kuruluşlar yıpranmış. Yıpranmasının ana sebebi liyakatsiz yönetim. Şimdi, liyakatsiz yönetim Kızılayda da vardı, şu anda Sayın Başkanı yeni tanıyoruz, uygulamalarına baktığımızda da gayet güzel uygulamaların olduğunu görüyoruz ve kendisini de takdir ediyoruz ancak bundan sonraki sürece de iyi bakmak lazım.

Şimdi, Kızılay için en önemli şey -her şey için bu geçerli ama- güven olmalı çünkü burası bir hayır kuruluşu, insanlar buraya başışta bulunuyor, başışlarla ayakta duruyor; eğer güven olmazsa da bu kurum çok kötü duruma düşebilir. Peki, güven neydi? Güven

gerçekten yerlerdeydi, üç yıl öncesinde yüzde 50'lere düştüğünü ifade etti Sayın Başkan ama ben bu kamuoyu araştırmasının çok doğru olduğunu düşünmüyorum çünkü yüzde 50 dahi çok yüksek bir rakam. Gerçekten üç yıl öncesinde insanların Kızılaya güveni yok denecek kadar azdı. Peki, güveni tesis etmek için neler yapılıyor? Açıkçası, onu çok fazla bilmiyorum ama neler yapılmalı, onu söylemem lazım. Öncelikli olarak, Kızılayın bir çiftlik olmaktan çıkması lazım yani vatandaş nezdinde doğru yönetilir bir kurum olmalı ve çiftlik olmaktan çıkması lazım çünkü insanlarda böyle bir algı var. Biraz önce değerli milletvekili arkadaşlarım "Sayıştay denetimine tabi olmalı." dediler. Evet, Sayıştay denetimine tabi olmalı ama maalesef, Anayasa'ya göre, anladığım kadarıyla bu, Anayasa'mızın 160'ıncı maddesine göre çok mümkün gözüküyor çünkü Anayasa'nın 160'ıncı maddesi merkezî yönetimin bütçesi kapsamında Sayıştay denetimi yapabiliyor. Keşke Sayıştay tarafından denetlenebilseydi çünkü insanlar, evet, her ne kadar kamu kaynağı aktarılsa da buraya, insanların kaynağı da kamunun kaynağıdır yani vatandaşın başlığı da kamu kaynağı gibidir. Sonuçta devleti oluşturan millettir, devlet milletin temsilcisidir.

Şimdi, güvenle ilgili en önemli şey, milletin hassasiyetlerine dikkat edilmesi lazım. Nedir milletin hassasiyetleri? Geçenlerde de söyledim, insanlar kan bağışına gittiğinde karşılaştıkları yabancı doktorlar... Bunu ben bizzat yaşadım yani kendi seçim bölgemde bundan on beş gün önce bir bağış yapmak için, milleti teşvik için gittim; Etiyopyalı bir doktorla karşılaştım. İnanın, ben milletvekili olarak kan bağışını yapmadan çıkmak istedim. Efendim, bu doğrudur, yanlış; milletin hassasiyetlerine dikkat edeceğiz. Nedir milletin hassasiyeti? Efendim, hadsiz, ahlaksız bir şube müdürünüz var, Kayseri Şube Müdürü. Yaptığı sosyal medya paylaşımı da kadınların evden çıkmaması gerektiğini, çalışan kadınların ahlaksız olduğunu niteleyen bir sosyal medya paylaşımı. Efendim, bunu "retweet" etmiş yanlışlıkla. Yanlışlıkla belki beğeni yapılabilir ama "retweet" yapılmaz; beğeni tek aşamalı bir tuştur, "retweet" iki aşamalı bir tuştur. Peki, bunu yanlışlıkla yapsanız dahi bu sizin sosyal medya paylaşımınızda var, bunu görüyorsunuz; o zaman bunu kaldırmamız lazım. Ne zaman kaldırdı? Tepkilerden sonra kaldırdı. Kaldı ki bu kurumun Genel Başkanı bir kadın yani her ne kadar siz "Teftiş başlattık." deseniz de yanlış yapan -iyi niyet veya kötü niyet, hiç fark etmez- cezalandırılmazsa o kuruma güven olmaz. Burada bütün milletvekillerinin huzurunda söylüyorum, bu kanun teklifi Genel Kurula gelene kadar o hadsiz, o ahlaksız şube müdürü hâlâ görevdeyse Genel Kurulda bunun çok daha ağırlığını, hatta ve hatta gerekirse kadınlarımızın bu kurumdan çekilmesini önereceğim bir konuşma yapacağım. Böyle bir şey olmaz. Yani ödül-ceza olmazsa, liyakat olmazsa insanlar o zaman hata da yapar, yanlış da yapar. Benim için iyi niyet, kötü niyet önemli değil. Böyle bir kurumda böyle bir hata yapılmamalı. Uzun süre sonra, tepkilerden sonra o paylaşımı kaldırdı. Bu, kabul edilebilecek bir şey değildir.

Diğer taraftan, evet, geçen gün de söyledim, güven parayla satın alınmaz arkadaşlar. Güven, kan bağışını yapanlara kamp sandalyesi, termos vesaire verilerek yapılmaz. Aslında buna gerek bile yok; Kızılay bizim kutsalımız, bizim canımız, Türk milletinin bir parçasıdır Kızılay. Buna hepimiz sahip çıkacağız, hep birlikte sahip çıkmak zorundayız ama yöneticilerin liyakatlı olması lazım, bu güveni tesis etmesi lazım. Bu olmazsa Kızılaya da kimse sahip çıkmaz.

Ben, maddeler üzerinde yine konuşacağız, kısa bir değerlendirme yapmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, söz sırası Ahmet Bey'de.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Siz istiyor musunuz Başkan?

BİROL AYDIN (İstanbul) - Evet.

Ben, sadece bir cümle, altını çiziyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - O zaman size söz vereyim, sonra, en son Ahmet Bey'e...

Kusura bakmayın Ahmet Bey.

Buyurun.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, denetim, denetim, denetim... Bizim Ahmet Almanya'da X5'ini alıyor, bütün kurallara uyuyor, hız tahditlerine uyuyor, engelli yerine park etmiyor, kaldırımlara park etmiyor ama aynı Ahmet, Kapıkule'den girince, çok affedersiniz, altı ay içeride kalmış boğanın saliverilmesi gibi kural mural falan dinlemiyor. Denetim yok, yapılan şey insanın yanına kâr kalıyor. Bizim, toplum olarak, millet olarak denetimi ve şeffaflığı mümkün olduğu kadar yaygın hâle getirmemiz gerekiyor.

Sayıştay Kanunu'nun zaten buna elverişli bir tarafı var teorik olarak. Bu konuştuğumuza bir maddeyle "Sayıştay denetimine tabidir." diyelim olsun bitsin. Bu, bundan sonra burada görev yapacak insanlarımızı sigorta altına almaktır, güvence altına almaktır. Yani insanları kaybedecekleri sınavlara tabi tutmamak lazım. Bu denetim olmazsa olmazdır diye ifade ediyorum. Neticede 14 iştirakimiz var bizim. Burada trilyonlar dönüyor, paralar dönüyor, azı çoğu hiç önemli değil. Burada insanımızı bu durumlarla karşı karşıya bırakmayalım. Aktif bir denetim kaskolanmaktır, sigortalanmaktır diye ifade ediyorum.

Ben, özellikle altını çizerek söylüyorum: Sayıştay denetimine tabi turalım. Mümkünse, her yıl, iki yılda bir TBMM'ye de rapor sunsunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ahmet Bey var, sondan bir önceki konuşma....

Ama bir tartışmaya sebebiyet verme.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, bir tartışmaya sebebiyet vermeyeceğim.

Şimdi, biz burada, güle oynaya, hep beraber, büyük oranda maddelerde anlaşarak, bir iki ufak nüans farkı varken, gayet de keyifli bir şekilde bir çalışma yürütürken az önce yaşanan tartışma üzücü. Şimdi, Kızılayda çadır meselesine ilişkin "AK PARTİ çadır satmadı. AK PARTİ bilmem şunu yapmadı." diyen olmadı burada. Eski yönetimle ilgili bir eleştiri geldi, o eleştirinin aynısını sizin Genel Başkanınız yaptı. Sayın Erdoğan, televizyonda, canlı yayında dedi ki: "Vicdanları yaralamıştır, bu kabul edilemez." Yani sizin

savunmanıza gerek yok çünkü Genel Başkanınız bile bu işi eleştirmişti değerli arkadaşlar. Neticede siz oradan alıp -ağlınız fikriniz Ankara Büyükşehirde- oraya getirseniz ben de cevap veririm.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ben sizi saygıyla dinlerken, sen beni niye saygıyla dinlemiyorsun?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Arkadaşlar cevap verir.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Soruyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman Bey, karşılıklı... Arkadaşlar, lütfen...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çünkü, çünkü...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Neden ya?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Artık arkadaşlar, karşılıklı bir tartışmaya girmeyelim, öncesi var bunun çünkü.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Söyleyeyim, sorunuza cevap vereyim.

Çünkü düzenimiz o değil. Siz diyorsunuz ki konuşmanızda, tutanaklara bakarsanız: "AK PARTİ'yi çadır hırsızlığıyla suçladınız. AK PARTİ'yi çadırdan eleştirdiniz." Böyle bir şeyi kimse söylemedi arkadaşlar, söyledik mi? Elinizi vicdanınıza koyun, kimse böyle bir şey söylemedi.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - "Bunun paraları nereye gitti?" dediniz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Denmedi öyle bir şey.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Peki efendim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Denmedi öyle bir şey, kimse öyle bir şey söylemedi.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Süleyman Bey'e saygımdan...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ne salı günü buradaydınız, bu konu konuşulurken salı günü de yoktunuz, bugün de hiç kimse böyle bir şey söylemedi.

Şimdi, kefen bezi, bilmem ne; ben de oradan çok laf ederim. Maraş'ta, Türkoğlu'nda 2 çocuğu kendi ellerimle hayvan yem çuvalını temizleyip yem çuvalında defnettik arkadaşlar. Ben de oradan yürürüm. Bak, az önce dedin ki: "Süleyman Bakanım saygımdan susuyorum." Bari devam ettir, saygını göster Sayın Bakana. Neticede... Tabii, öyle ama öyle.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Osman, sus artık!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şimdi, Osman Bey, ben senden yaşça büyüğüm kardeşim, bu Mecliste uzun yıllardır varım; gazeteci olarak varım, siyasetçi olarak varım. Şimdi, öyle bir pozisyona düşüyorsun ki her gittiğin yerde kavga, tartışma; gerek yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kişiselleştirme Ali Başkan.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bir şey söylüyorum. Kardeşim, buna...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sokağa çıktığımda alıyorum karşılığını, sen keyfine bak.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, sokakta yap, karşılığını...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sen de alıyorsun karşılığını, ben de alıyorum karşılığını.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Buna gerek yok. Ya, ben alıyorum zaten, merak etme.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ben de alıyorum. Gel, seninle bir pazara gidelim, gör ne oluyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gel, Maraş'a gidelim beraber. Ben Maraş'ta almışım, sen de aldın; gördük son seçimde işte, yüzde 60 kafanıza yedin Ankara Büyükşehirde. Neyse, konuyu daha fazla tartışmayacağım, uzatmayacağım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, benim bu tartışmalar hoşuma gidiyor ama Kızılayda yapmayalım, başka bir konuda hakikaten yapalım yani.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, ben de diyorum. Ya, Sayın Bakan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama Kızılay meselesinde ben Osman Bey'e de aynısını söylüyorum, size de aynısını söylüyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kızılay meselesinde yapmayalım, başka...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Peki, bu işi biz mi açtık, ben mi açtım? Ben mi açtım bu işi, biz mi açtık?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Böyle bir şey söylemiyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Beyefendi açtı, ben de ona diyorum ki: Ya, ben senden yaşça büyüğüm, ağabeyin sayılıyım, girme bu işlere gerek yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kifayetimizakere yaptık, Ahmet Bey son sözü söyleyecek.

AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Kızılay Başkanım, değerli yöneticileri; hepimiz öncelikle hoş geldiniz.

Biraz önce diğer vekillerimizin de söylediği gibi, aslında Kızılay yasasıyla başlayan ve inşallah diğer komisyonlara da bir gelenek olacak bir şey yaptı Sayın Başkanımız. İki gün önceki ön toplantıda, müzakere toplantısında bütün partili arkadaşlarımızı çağırarak en azından karşılıklı bir konuşma yaptı. 1968 yılında kurulan Hilal-i Ahmer Cemiyetinden bahsediyoruz. Kurucuları Doktor Marko Paşa, Doktor Abdullah Bey, Doktor Kırımlı Aziz Bey, Serdar-ı Ekrem Ömer Paşa; yüz elli sekiz yıldır süregelen bir mücadele, şimdi Kızılay olmuş, hepimiz ama hepimizde anıları olan bir kuruluş. Üç yıl önceki yüreklerimizi sızlatan acı olayın dışında da bu yüz elli sekiz yıllık tarihinde Kızılayla ilgili hiçbir şey yok ve yüreklerimizi sızlatan bu üç yıl önceki gereksiz olayla da bütün Kızılayı sorgulamak, yargılamak bence biraz vicdansızlık ve haksızlık diye düşünüyorum. O arkadaşlar, üç yıl önce bu memlekete ve Kızılaya bu lekeyi süren arkadaşlar, toplumda göğüslerini gere gere gezemiyorlar, önemli olan bu; insanların gözlerinin içine bakamıyorlar, önemli olan bu. Siz üç yıldır... Biz o gün, salı günü anlattıklarınızı dinledikten sonra nasıl bir mücadele ettiğinizi, dibi gören Kızılayın tekrar hem yardımlarda nasıl rekora koştuğunu hem aldığı bağışlarda rekora koştuğunu hem de dünyada en çok yardım yapan bir kuruluş hâline geldiğini anlattınız. Size ve ekibinize çok teşekkür ederim. Hakan Bey'e kanun teklifini hazırladığı için, gereksiz ve aynı

maddelerden uzun uzun yazıp da onlarca madde yazmadığı, kısa ve öz yazdığı için teşekkür ederim. İnşallah, böyle kısa ve öz kanun yapma tekniği diğerlerine de örnek olur. Güzel bir kanun, eksikleri veya eklemelerimiz, ilavelerimiz olabilir. Maddelere geçildiği zaman da bunların üzerinde tartışacağız hep beraber. Meclis Genel Kuruluna indiğinde de eminim ki jet hızıyla değil ama gönül hızıyla geçen bir yasa olacak bu. Emeğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Biz Kızılayı yalnızca afet günlerinde hatırlıyoruz, öyle biliyoruz, tabii ki bütün kuruluşu bu yönde hatırlıyoruz ama siz afet olmadığı günlerde de yani şu günlerde de harıl harıl çalışıyorsunuz. Huzurevleriniz var, bakımevleriniz var, aşevleriniz var; evlerinde yemek pişiremeyenlere, hizmete muhtaç olanlara, yardıma muhtaç olanlara hizmet ediyorsunuz. Sizin hizmet sınırınız yalnızca bir savaş hâli, bir sel hâli, bir yangın veya deprem hâlinde değil; Allah göstermesin, o günlerde de ilk gözümüze çarpan, ilk gördüğümüz kuruluş sizsiniz devlet adına da.

Ben, bu yasaya, bu kanuna katkı veren bütün milletvekili kardeşlerime, bürokrat kardeşlerime, Hakan Bey, şahsınızda, kaleme alan ve teklifi sunan değerli milletvekili arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, sizlere çok teşekkür ediyorum.

Yolunuz, bahtınız açık olsun. Memleket, kurumlar sizler gibi temiz süt emmiş insanlar sayesinde bir yerlere gelir.

Sağ olun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, Kütahya Milletvekilimiz Ahmet Erbaş'a da çok teşekkür ediyoruz.

Teklifin tümü üzerindeki hemen hemen tüm sözler sona ermiştir.

Ben, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandığı için maddelere geçilmesini oylarınıza sunup arkasından da on dakika veya on beş dakika -ne kadar isterseniz- bir ihtiyaç arası verelim düşüncesindeyim.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandığı için maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir on beş dakika ara veriyorum.

Teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 16.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.25

BAŞKAN: Süleyman SOYLU (İstanbul)
BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet ERBAŞ (Kütahya)
SÖZCÜ: Kemal ÇELİK (Antalya)
KÂTİP: İsmail ERDEM (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Değerli milletvekilleri, sayın katılımcılar; 28'inci Yasama Dönemi 4'üncü Toplantısının Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde yer alan (2/3690) esas numaralı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Faruk Pınarbaşı'ya geçmiş olsun dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Komisyon üyemiz Çiçek Otlu Hanım bir beyin ameliyatı geçirdi; geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz, Allah şifa versin. Aynı zamanda, Mehmet Faruk Pınarbaşı'nın da bir rahatsızlığı var -çok önemli bir şey değil ama- ona da geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 85 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) (Devam)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi teklifin maddeleri üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRK KIZILAY KANUNU TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı uluslararası hukuk ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler çerçevesinde hiçbir ayırım gözetmeksizin Türk Kızılay vasıtasıyla ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi; afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında insanların yaşadığı olumsuzlukların ortadan kaldırılması, hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesidir.

(2) Bu Kanun; Türk Kızılay'ın görev ve yetkileri ile hak ve muafiyetlerini kapsar.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, şimdi 1'inci madde üzerinde söz almak isteyen Komisyon üyelerine istem sırasına göre söz vereceğim.

Buyurun.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Değerli Başkanım, Komisyon üyeleri; bizler bugün bu kanun teklifinin ilk maddesini konuşurken aslında 1868 yılından bu yana bu topraklarda kök salmış bir merhamet çınarının kanununu konuşuyoruz.

Bugün görüyoruz ki afetlerin sayısı artmakta, insani krizler derinleşmekte ve yardım faaliyetleri her geçen gün daha büyük bir kapasite gerektirmektedir. Kanunun 1'inci maddesine baktığımızda temel bir amaç görüyoruz. Bu amaç, uluslararası hukuk ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler çerçevesinde hiçbir ayırım gözetmeksizin ihtiyaç sahibi insanların derterine derman olmaktır. Tabii, burada "hiçbir ayırım gözetmeksizin" ifadesini öylesine bir hukuki terim olarak görmemek gerekir. Savaşın, afetin ya da bir salgının ortasında Kızılay yeleğini giymiş bir gönüllünün karşısındaki insanın diline, inancına ya da kökenine bakmadan, sadece insan olduğu için ona el uzatmasının yasal teminatıdır.

Yine bu madde Türk Kızılayının varlık sebebini çok net bir çerçeveye oturtuyor. Afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında insanların yaşadığı olumsuzlukları ortadan kaldırmak, hastalıkları önlemek ve sağlık koşullarını iyileştirmektedir. Düşünün ki bir gecede evsiz kalmış binlerce insanın barınmasından sınır ötesinde patlayan bombaların gölgesinde açan salgın hastalıklara kadar ne kadar büyük bir yükten bahsediyoruz. İşte bu 1'inci madde Türk Kızılayının görev, yetki, hak ve muafiyetlerini kapsayarak ağır yükü omuzlayan kuruma "Senin çerçeven, senin gücün budur." diyor. Bu maddeyi iyiliğin sağlam bir kanuni temel oluşturmasının ilk adımı olarak görüyoruz. Buna katkı veren, imza veren başta ilk imzacı milletvekillerimize, destek veren Kızılay mensuplarımıza ve kurumların ilgili temsilcilerine, tabii daha da önemlisi Komisyonunda ve Genel Kurulda destek verecek tüm Komisyon üyelerine şimdiden teşekkür ediyorum.

Saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin Bey'e teşekkür ediyoruz.

Başka söz talebi? Yok.

Bir önerge var, önergeyi okutuyorum:

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Kızılay Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin birinci fıkrasının "(1) Bu Kanunun amacı, uluslararası hukuk ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler çerçevesinde hiçbir ayırım gözetmeksizin Türk Kızılay vasıtasıyla ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi olmakla birlikte bu faaliyetlerin kamu yararı doğrultusunda yürütülmesi, hesap verebilirlik ve denetlenebilirlik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi esastır. Afet ve acil

durumlar ile savaş zamanlarında yürütülecek insani yardım faaliyetleri sosyal devlet ilkesi ile uyumlu olmak zorundadır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez
Hakkâri

Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, önergenin gerekçesini okutayım mı?

ALİ BOZAN (Mersin) - Söz almayacağım, gerekçesini okutun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 1'inci maddesinde kanunun amacı insani yardım ekseninde tanımlanmaktadır ancak bu faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin temel ilke ve güvencelere yeterince yer verilmemektedir. İnsani yardım faaliyetleri yüksek kamu yararı taşımakla birlikte, bu faaliyetlerin şeffaflık ve denetim ilkelerinden bağımsız yürütülmesinin kamu yönetimi açısından olumsuzluklar doğurabileceği açıktır. Bu nedenle, kanunun amaç hükmüne temel idare hukuku ilkeleri eklenmeli ve insani yardım faaliyetleri anayasal çerçevede güvence altına alınmalıdır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi okuttum, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, 1'inci maddeyi oylamadan önce bir redaksiyon var, okutuyorum:

Redaksiyon kapsamında 1'inci maddenin (1)'inci fıkrasında yer alan "hiçbir ayırım gözetmeksizin Türk Kızılay vasıtasıyla" ibaresi "Türk Kızılay vasıtasıyla hiçbir ayırım gözetmeksizin" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, bu sadece anlatım bozukluğunu veya anlatımı biraz daha düzeltmek için bir redaksiyon.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: 1'inci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, 2'nci maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Cenevre Sözleşmeleri: 21/1/1953 tarihli ve 6020 sayılı Harp Felâketzedelerinin Himayesine Dair 12 Ağustos 1949 Tarihli Cenevre Sözleşmelerinin Onanması Hakkında Kanunla onaylanan sözleşmeleri,

b) İhtiyaç sahibi: Bireysel, çevresel, ekonomik, fiziksel, psikososyal veya hukuki nedenlerle yoksulluk içinde bulunan, temel ihtiyaçlarını karşılayamayan, yaşamını asgari düzeyde sürdürmekte güçlük çeken ya da engellilik, yaşlılık, göç gibi dezavantajlı durumlar nedeniyle korunma, bakım, destek, sağlık ve sosyal hizmet müdahalesi ile sağlık malzeme ve ekipmanına ihtiyaç duyan kişileri,

c) Türk Kızılay: Türkiye Kızılay Derneğini,

ç) Tüzük: Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğünü, ifade eder.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi, 2'nci madde üzerinde söz almak isteyen komisyon üyelerine istem sırasına göre söz vereceğim.

Buyurun.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, Kızılay kanunu teklifi madde 2'de... Genelde Mecliste veya komisyonlarda kanunların tanımlar kısımları hızla geçilir. Bürokratik metinlerin sıkıcı, teknik detayları olarak görülür ama inanın önümüzde duran bu teklifin 2'nci maddesindeki tanımlar sokaktaki gerçeğin, sahadaki acının ve bu milletin savaş ahlakının ta kendisidir. Mesela, bu maddede Cenevre Sözleşmelerinden bahsediliyor. Kâğıt üzerinde baktığınızda, 21 Ocak 1953 tarihli ve 6020 sayılı Kanun'la onayladığımız tarihî bir metin fakat mesele sadece bir tarih ezberi değil; laf lafı açıyor, bu sözleşmelerin sahada ne anlama geldiğini şöyle gözümüzde bir canlandıralım: Savaşın en acımasız, en karanlık anıdasınız, ordu sıhhiyesi artık yetersiz kalmış, işte, Kızılay personeli sahaya indiğinde yerde yatan bir yaralıya asla "Sen asker misin, sen sivil misin?" demez ve "Dost musun, düşman mısın?" diye de sormaz, sadece insan görür ve yarayı sarar. İşte, bu maddedeki atıf şefkat elini hiçbir ayırım gözetmeksizin herkese uzatan ahlakın yasal teminatıdır.

Tabii, Kızılay bu fedakârlığı yaparken hukuk da ona görünmez bir çelik yelek giydirir. 2'nci maddede netleştirdiğimiz bu uluslararası sözleşmeler uyarınca üzerinde Kızılay amblemi taşıyan hiçbir hastane, hiçbir ambulans, hiçbir çadır ve hiçbir personel savaşta hedef alınmaz. Biz bu tanımları buraya koyarken aslında tüm dünyaya bir kez daha gür bir sesle hatırlatıyoruz: Bu kırmızı hilalin altında hayat vardır, bu hilale dokunulmaz. Üstelik bugün televizyonları açtığımızda hemen sınırlarımızın ötesinde, ateş altındaki bölgelerde mahsur kalmış sivil halkı, çocukları görüyoruz. Bu maddedeki uluslararası hukuk tanımı, Kızılaya tam da o karmaşa ve kaosu ortasındaki sivilere gıda, giyecek ve tıbbi malzeme ulaştırma görevini de doğrudan veriyor ve kurumumuz bu ağır yükü tek başına değil, dünyadaki 190'dan fazla ulusal dernekle birlikte tam yetkili, kurucu ve saygın bir parçası olarak omuzluyor. Bu yüzden, maddedeki "ihtiyaç sahibi" tanımı beni çok etkiliyor. Eskiden ihtiyaç sahibi dendiğinde aklımıza sadece cebinde parası olmayan, yoksulluk çeken insan gelirdi ama dünya eski dünya değil, yükümüz çok daha ağır. 2'nci maddede bize diyor ki: "Yoksulluğun yanında çevresel, fiziksel, psikososyal veya hukuki nedenlerle asgari yaşamını sürdüremeyenler de ihtiyaç sahibidir." Depremde bütün fabrikasını, evini kaybeden bir iş insanı da engellilik veya yaşlılık sebebiyle bakıma muhtaç olan biri de göç gibi dezavantajlı durumlar

yüzünden yollara düşen insanlar da artık bu tanımın yani Kızılayın şefkat şemsiyesinin altındadır. Bizler de bu maddede Kızılayı, "Türkiye Kızılay Derneği" olarak tanımlarken aslında ona yeryüzündeki tüm bu kırılğan gruplara ulaşma yetkisini veriyoruz.

Sözün özü, kıymetli arkadaşlar, bu maddeyle bir sözlük yazmıyoruz, dünyanın karmaşık krizlerine karşı Türkiye'nin vicdani cevabını kanunlaştırıyoruz. Hepinize teşekkür ederim. Kızılay Başkanımıza da fevkalade başarılarının devamını dilerim. Bu kanunun, ülkemize, milletimize, devletimize hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan dilerim.

Hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Malatya Milletvekilimiz Mehmet Celal Fendoğlu'na çok teşekkür ediyoruz.

Başka bir söz var mı? Yok.

Şu anda bu madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinin "b) İhtiyaç sahibi: Gelir düzeyi, sosyal güvence durumu, barınma koşulları, sağlık durumu ve benzeri nesnel kriterler esas alınarak ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayamadığı tespit edilen kişileri" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez
Hakkâri

Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, önergenin gerekçesini mi okutayım, yoksa konuşacak mısınız?

ALİ BOZAN (Mersin) - Gerekçe.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifte yer alan mevcut "ihtiyaç sahibi" tanımı; bireysel, çevresel, ekonomik, fiziksel, psikososyal ve hukuki nedenler gibi kapsamı ve sınırları açık şekilde belirlenmemiş unsurlar içermektedir. Bu durum, yardım ve destek faaliyetlerinden yararlanacak kişilerin belirlenmesinde farklı uygulamalara ve takdir yetkisinin genişlemesine neden olabilecektir. Kızılay tarafından yürütülecek insani yardım ve sosyal destek faaliyetlerinin objektif, şeffaf, eşitlikçi ve denetlenebilir esaslara dayanması kamu yararı bakımından önem taşımaktadır. Bu nedenle, ihtiyaç sahipliğinin ölçülebilir ve nesnel kriterler çerçevesinde tanımlanarak uygulamada doğabilecek belirsizliklerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, bu önergeden sonra 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: 2'nci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Görev ve yetki

MADDE 3- (1) Türk Kızılay, Cenevre Sözleşmeleri ile Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi Temel İlkeleri doğrultusunda hiçbir ayırım gözetmeksizin, ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi, afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesi, insanların yaşadığı olumsuzlukların ortadan kaldırılması amacıyla yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren uluslararası insani yardım kuruluşudur.

(2) Türk Kızılay Cenevre Sözleşmelerinde belirtilen Millî Cemiyet'tir. Türk Kızılay'a uluslararası sözleşmeler doğrultusunda verilmiş münhasır hak ve yükümlülükleri amaç edinen başkaca bir tüzel kişilik kurulamaz.

(3) Türk Kızılay; Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Kızılay Cemiyeti ve Kızılay adlarını da kullanabilir.

(4) Türk Kızılay'ın adı, bayrağı ve amblemi, uluslararası sözleşmelerle kabul edilen bütün hak ve bağışlıklardan yararlanır, tarafsızlık ve koruma işaretidir. Türk Kızılay'ın adı, bayrağı ve amblemi Türk Kızılay tarafından kurulan teşekküller hariç olmak üzere gerçek ve tüzel kişiler tarafından herhangi bir amaçla izinsiz olarak kullanılamaz.

(5) Türk Kızılay ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşü alınmak suretiyle savaş esirleri ve sivillerin tutulduğu yerleri ziyaret etme, koşulları izleme, aile haberleşmesini sağlama, kayıpları araştırma ve insani yardım ulaştırma faaliyetlerini yerine getirir ve esir değişimleri ile aile birleşimlerinde aracı olarak görev yapar. Türk Kızılay bu görevini yerine getirebilmesi için gerçek kişilere ait gerekli olan verilere ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı protokoller çerçevesinde erişebilir. Bu kapsamda yapılacak veri erişimleri, yalnızca görevin gerektirdiği ölçüde yetkilendirilen kişiler tarafından yapılır.

(6) Türk Kızılay, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordinasyon içerisinde afet ve insani krizlerden etkilenen kişilerin bulunduğu merkezlere erişebilir, bu kişilere yönelik gözlem ve raporlama faaliyetleri yürütebilir.

(7) Türk Kızılay, Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç Dernekleri Federasyonu, Uluslararası Kızılhaç Komitesi ve ülkelerin Kızılay ve Kızılhaç Millî Cemiyetlerinden Türkiye'ye olağan veya olağanüstü hallerde gelen aynı ve nakdi yardımlarının alınması ve kullanılması ile ilgili tek yetkili kuruluştur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi 3'üncü madde üzerinde söz almak isteyen Komisyon üyelerine istem sırasına göre söz vereceğim.

Buyurunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

3'üncü madde (5)'inci fıkrada -anlamak için soruyorum Sayın Başkan- deniyor ki: "...yardım ulaştırma faaliyetlerini yerine getirir ve esir değişimleri ile aile birleşimlerinde aracı olarak görev yapar." Aile birleşimlerinden kasıt nedir Sayın Başkan? Yani benim bildiğim bu yurt dışı aile birleşimleri var; öyle bir şey mi?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yurt dışı aile birleşimleri...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani...

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Mesela, birisi Suriye'de kalmış ailenin, bir tanesi Türkiye'de, birisi İran'da, başka birisi yine Türkiye'de; bu aile birleşimleri. Bunu zaten IFRC'yle koordinasyon içinde yürütüyoruz. Bu, bizim uluslararası görevimizden kaynaklanan da bir sorumluluğumuz aslında, Cenevre Sözleşmesi'nden de kaynaklanan bir sorumluluğumuz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Savaş hâleri mi?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Savaş hâleri ama savaştan sonra mesela göç nedeniyle de gitmiş olabilir, farklı şekilde ayrı düşülmüş olabilir.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani sığınmacıların Türkiye'ye daha fazla gelmesini sağlayan bir kurum hâline mi geliyor?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yok, yok; hayır, değil.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani şimdi Afganistan'dan erkek geldi, bir sürü erkek geldi biliyorsunuz, Türkiye'de çalışıyorlar. Kızılay onların eşlerini, çocuklarını da Türkiye'ye getirecek mi? Ya da Suriye'den gelen erkeklerin eş ve çocuklarını da oradan buraya getirecek mi?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Kızılayın böyle bir...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Böyle bir görev ifa edecek mi?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yok, böyle bir yetkisi yok Sayın Vekilim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani burada cümle biraz muğlak da evet...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şöyle...

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Böyle bir yetkisi yok. Tamamen sonuçta devlet kurumlarındadır son karar. Yani eğer bu birleşme kamu kurumlarında, eğer Türkiye'de yapılacaksa zaten devletin buna olur veriyor olması gerekir ama savaş hâlinde.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şöyle Sayın Başkanım: Anladığım kadarıyla savaş hâli ve savaş hâli sonrası ile mülteci göçmenler için de geçerli.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sığınmacılar için de.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sığınmacılar için de geçerli. Örneğin, işte, Almanya'da nasıl işliyor bu sistem? Birisi, bir Türk vatandaşı gidiyor Almanya'ya, orada oturum alıyor, oturum aldıktan sonra aile birleşiminden eşini götürebiliyor. Suriye'den geldi, Afganistan'dan geldi birisi, oturumunu aldı, aile birleşiminden eşini getirebilecek hâle gelecek yani anlamam gereken bu mudur, doğru mudur?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Ben isterseniz Uluslararası İşler Genel Müdürümüze sözü vereyim, hem sahayı bilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok özür diliyorum, Göçten kim var burada?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Ben varım efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hangi dairedensin?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Uluslararası Koruma Genel Müdürlüğünden efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tamam, uyar.

Şöyle: Sorduğu soru çok açık sayın milletvekilimizin, sayın milletvekilimizin de yaptığı değerlendirme çok açık, diyorlar ki: "Normal zamanlarda, savaş zamanlarının dışında aslında yani açıklık olarak Cenevre Sözleşmesi böyle bir imkân sağlıyor mu Kızılaya?" Ben yedi yıl hiç görmedim de, yok böyle bir şey.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Sayın Bakanım, Cenevre Sözleşmesi üzerinden değil de şöyle ifade edebilirim: Uluslararası koruma kapsamındaki yabancılar ülkemizde -özellikle Afgan söylenildi- şartlı mülteci statüsünde. Eğer biz Bakanlık olarak statü verdiysek zaten Kızılaya gerek kalmadan aile birleşimi kapsamında gelebiliyorlar, gelebilirler.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Statü vermedik.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O zaman gerek yok Kızılayın...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bir sürü sığınmacı var Suriyeli.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Onlar kaçak statüde.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Statü vermediğimiz herhangi bir yabancıya İçişleri Bakanlığı olarak ülkeye giriş izni zaten vermeziz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama şöyle, işte, bak...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ama aile birleştirmesi görevi burada kanunen Kızılaya veriliyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Doğru bir şey söylüyorsun. Bak, doğru bir şey söyledi. Şimdi "Biz ona vermediysek o yetkiyi zaten getiremez." diyorsunuz değil mi, yanlış anlamadım?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Efendim, şöyle: Eğer biz Bakanlık olarak ülkeye giriş izni verdiysek zaten Kızılay gelebilmesi için yardımda bulunabilir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İşte, bakın şöyle: Bakanlık olarak izin yok ama gelmiş, Kızılay o uluslararası iyilik görevi nedeniyle aileyi birleştirecek yani Kızılay getirebilecek, böylece bir...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Hayır efendim, Kızılay getiremez, Bakanlık olarak yani ülke olarak biz izin vermediğimiz sürece Kızılay ülkeye zaten onu sokamaz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Aracı olarak görev yapacak.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Kızılayın sadece görevi...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir saniye, bir saniye...

Şartını da söyle. İsim neydi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ KAPASİTE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI FATİH KESİCİ - Fatih.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Fatih, şartını da söyle. Şartı şu; diyor ki: "Eğer siz uluslararası mülteci olarak onu kabul etmişseniz ve tekrar ilgili makamlar onaylamışsa Kızılay bu birleşmeyi sağlayanlardan bir tanesi hâline gelebilir."

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İşte, Kızılayın bu görevinin olması bence çok mantıklı değil.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Uluslararası alanda var, Cenevre'de var.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Belki Uluslararası İlişkiler Genel Müdürümüz sahadaki örneklerden biraz bahsedebilir Sayın Bakanım, müsait görürseniz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Sayın Bakanım, Değerli Komisyonumuz; buradaki Kızılaya atfedilen görev ve yürüttüğümüz görev tamamen aracılıktan ibaret. Örneğin, Afganistan'da biri Afgan Kızılayına başvuruyla gidiyor. Biz Kızılaylar olarak bu 192 ülkenin Kızılay-Kızıllaçları arasındaki aracılık vazifemizi yerine getirip birçok vakada da refakat gerektiren durumlar olabiliyor. Örneğin, Suriyeli bir çocuk buradan Finlandiya'daki ailesinin yanına gidecek, biz yanına görevli katıyoruz, Göç İdaresi Başkanlığımız bu müsaadeleri verdikten sonra biz yanına bir Kızılaycıyı koyuyoruz ki o çocuk refakatsiz gitmesin.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O ayrı.

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Oradaki Kızıllaçları teslim ediyoruz çocuğu.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O ayrı, aile birleşimini...

TURAN BEDİRHANOĞLU (Bitlis) - Sayın Bakanım, orada sanki esir ayrı birleşimleri...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yok, yok. "ve esir..." diyor.

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Bu tamamen aracılık.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - "...esir ve..." diyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - "Esir değişimleri ile" "ve" demiyor, "ile".

TURAN BEDİRHANOĞLU (Bitlis) - Oraya bir ekleme yapılabilir, oradaki kasıt esir ayrı...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, yok. Bu uluslararası...

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Esir konusu tamamen başka bir...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Esiri kastetmiyor.

TURAN BEDİRHANOĞLU (Bitlis) - Öyle mi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yok, esiri kastetmiyor Vekilim.

Peki, Cenevre Sözleşmesi'nde var mı bu?

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Cenevre Sözleşmesi'nde tamamen, doğrudan bize verilen bir yetki değil.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, işte, bak.

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Cenevre Sözleşmelerinde Kızıllaçlara, Kızılaylara bu aile birleştirmeleri, afet ve savaş hâllerinde ailelerin haberleşmesine ve birleşmesine yardımcı olunmasıyla ilgili atıflar geçiyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, haberleşme falan ayrı ama aile birleşmesi başka bir şey arkadaşlar.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Uluslararası bir görev, ulusal bir görev değil aslında.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, aile birleşmesini sağlayan Kızılay değil ki arkadaşlar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Niye girsin ki buraya?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır ama Kızılayın orada şöyle bir görevi var. Yani mesela Türk Emniyetinin de şöyle bir görevi var: Buradan birisini yurt dışına "deport" ederken Türk Emniyeti olarak yanına refakat ediyorsunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, doğru.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi, bunu Göç yapmıyor çünkü Göçün kendi adına bir refakatçisi söz konusu olmayabilir ama onun dışında bir aile birleşiminde -bahsettiği gibi Sayın Genel Müdürün- birisinin yanında refakat etmesi lazım, çocuğun yanında refakat etmesi lazım veya yaşı varsa veya hanımı...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - "Aracılık" yerine "refakat" kelimesi konması daha doğru olmaz mı?

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Sayın Vekilim, iletişime de aracılık etmiş oluyoruz, örneğin Suriye Kızılayı bize yazıyor, biz de...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - "Aile birleşimine aracılık" yerine "aile birleşimine refakat" denebilir, aracılık farklı bir şey...

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - "Süreçlerine" denebilir, bir ek kelime belki eklenebilir çünkü eğer doğrudan birleşime bizi yetkili gibi görüyorsak...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Aracılık...

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - "Aracılık süreçlerine..." orada birkaç şey var. "İlgili kamu kurumunun görüşü alınmak suretiyle..." diyor, izniyle. Tamamen aracılıktan ibaret, bizim zaten öyle bir yetkimiz yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bunun böyle istismar edilecek bir alanı da yok yani, kendilerinin yetkileri yok böyle bir şeye yani yetkileri yok.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Bu yani uluslararası alanda da...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kanunda var bu yani Suriyelileri Kızılay buraya doldurursa ne yapacağız?

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Efendim, kanunda yer bulması şunu sağlayacak....

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkanlığa redaksiyon yetkisi verelim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Zaten vereceğiz de yani bence "Esir değişimlerine aracı olarak görev yapar." desek "aile birleşimini" çıkarsak.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani "refakat" diyelim ona.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Beyefendi, kim yapacak?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bakanlık yapıyormuş.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yapamaz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Polis verir... Bu, polis değil.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Göç İdaresi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Göç İdaresine polis verir. Burada polis verilmeyecek, sivil verilecek...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ağabeyciğim, çocuğu getirip götürme olarak düşünme Kemal ağabey, aile birleşimi. Eşini getiriyor, oturumu var, burada oturuyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok böyle bir şey ya.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Bir şey yok, oturur, insan yani, birisi oturdu diye niye bağıırıyorsun ya?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ne alakası var canım yani Kemal ağabey?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Sanki şey gibi algılanıyor, sanki buraya geleceklermiş gibi...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Gelmiş Suriye'den, eşini, çocuğunu Kızılay aracılığıyla...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başkanım, aile birleşimini sağlayan kurum burası değil, böyle bir şey yok. Uluslararası alanda da aile birleşimi sağlanabilir. Göçün kendi uluslararası sisteminde ve kurallarında var bu, bu insani bir şey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kızılay bağımsız bir kurum, yapabilir, kanunda var diye yapar. Kanun yapıyorsak...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - O zaman kurumsallaşması lazım, ayrı bir daire başkanlığı oluşması lazım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tabii.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Vekilim, şimdi kanunda yetkiyi veriyorsan yarın birisi çıkar yapar.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama yapılıyor fiziki.

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Sayın Bakanım, sivillerin korunmasına ilişkin Dördüncü Cenevre Sözleşmesi'ndeki ilgili maddeler madde 26 ve 30, bir tanesi, madde 26 bu haberleşmeye yardımcı olmamızı buyuruyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Onda sorun yok.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Aile birleşmesi...

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - 30 no.lu madde de ulusal demeklere başvuru hakkı yani bu kişilere, o sivillere, bizlere, millî cemiyetlere başvuru hakkı veriyor. Biz de bu bizlere yapılan başvuruyu kamuya, devletimize ileterek bu süreçlere yardımcı olmaya gayret ediyoruz. Daha çok üzerimize düşen vazife de pratikte refakat, devletimizin onayladığı ve örneğin yine Finlandiya'daki bir ailesinin yanına gidecek çocuğa... Biz yılda yaklaşık 20-30 çocuğa böyle refakat ediyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Var mı Cenevre Sözleşmesi'nde?

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Aynen, güzel.

TÜRK KIZILAY ULUSLARARASI İŞLER VE GÖÇ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ALPER KÜÇÜK - Büyükleri burada olmayan çocuklara da daha çok.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Refakatte sorun yok, gayet güzel.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Refakatte gerek yok, bu da iyi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu o zaten, onun dışında başka bir şey yok hani.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Refakat yanına vermektir ama bu her türlü...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başka söz isteyen var mı?

Bu maddede söz isteyen? Yok.

Bu maddede başka bir söz isteyen yoksa burada 2 önerge var, okutup işleme alacağım.

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(1) Türk Kızılay, Cenevre Sözleşmeleri ile Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Hareketi Temel İlkeleri doğrultusunda faaliyet gösterirken, insani yardım faaliyetlerinin yürütülmesinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve kamu yararı ilkelerini esas almakla

yükümlüdür. Bu faaliyetlerin uluslararası insani yardım kuruluşu niteliği, ulusal kamu otoritelerinin denetim yetkisini ortadan kaldırmaz."

Onur Düşünmez
Hakkâri

Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, Ali Bey...

ALİ BOZAN (Mersin) - Gerekçesini okutalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifle Türk Kızılayın uluslararası insani yardım kuruluşu niteliği geniş yetkilerle tanımlanmaktadır. Ancak bu yetkilerin demokratik denetim ve kamu yararı ilkeleriyle dengelenmesine ilişkin yeterli güvence bulunmamaktadır. İnsani yardım faaliyetleri niteliği gereği yüksek kamu yararı taşısa da bu faaliyetlerin denetlenebilirlik ve hesap verebilirlik ilkelerinden bağımsız şekilde yürütülmesi kamu denetimi açısından sorunlar oluşturabilecektir. Bu nedenle faaliyetlerin hem uluslararası insani yardım standartlarına hem de ulusal kamu denetimi ilkelerine tabi olduğunun açıkça düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Evet, 2'nci önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Kızılay Derneği, Kızılay Cemiyeti" ibaresinin, (5)'inci fıkrasında yer alan "protokoller çerçevesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında" ibaresinin, "gerektirdiği ölçüde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Erdem
İstanbul

Kemal Çelik
Antalya

Şaban Çopuroğlu
Kayseri
Ali Bozan

Ömer Karakaş
Aydın

Biröl Aydın
İstanbul

Mersin

Ali Öztunç
Kahramanmaraş

Mevlüt Kurt
Kahramanmaraş

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Metni bir daha okur musunuz?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Kızılay Derneği, Kızılay Cemiyeti" ibaresinin, (5)'inci fıkrasında yer alan "protokoller çerçevesinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında" ibaresinin, "gerektirdiği ölçüde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Erdem
İstanbul

Kemal Çelik
Antalya

Şaban Çopuroğlu
Kayseri
Ali Bozan

Ömer Karakaş
Aydın

Biröl Aydın
İstanbul

Mersin

Ali Öztunç
Kahramanmaraş

Mevlüt Kurt
Kahramanmaraş

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yalnız bu metin bizdeki metin gibi değil.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sadece "kişisel veriler" değişmiş. Kişisel veriler, onu söylemeyi şey yaptım, şimdi değiştirdiler onu.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bizdeki şöyle "...Cemiyeti" ibaresinin, (5)'inci fıkrasında yer alan -sizin okuduğunuz- "protokoller çerçevesinde" burada "kamu kurum ve kuruluşları ile..."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şöyle, şöyle: Kişisel Verileri Koruma Kurulundaki Başkan Yardımcısına hemen söz verelim, ifade etsin orada ki "protokol" şeyi yanlış.

Cihan Bey, buyurun.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI CİHAN KANLIGÖZ - Sayın Bakanım, bizlere dağıtılan ilk hâlinde eğer cümle o şekilde girseydi sanki 6698 sayılı Kanun kapsamında bir protokol yapılacakmış gibi anlaşılacaktı. Hâlbuki bizim buradaki meramımız, şu erişimin yani kişisel verilere erişimin ve bu kişisel verilerin işlenmesinin, kullanılmasının 6698 sayılı Kanun kapsamında olması her iki taraf açısından, hem bu veriyi veren kuruluş açısından hem de Kızılayımız açısından, bu ifade öyle daha doğru olacaktı Sayın Bakanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Doğru, bizim merakımız da o.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Burada sıkıntı yok, doğru, tamam, mantık olarak da doğru ama keşke Komisyonadaki arkadaşlar önergeyi verirken değişmiş önergeyi bize verseler.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi oldu o, yeni; orada haklısınız Ali Bey.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Kafa karıştırıcı yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Haklısınız.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI CİHAN KANLIGÖZ - Arada fark ettik Sayın Bakanım, o yüzden.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şu arada olmuş, onun için haklısınız.

Evet, önergeyi oylarınıza... Bir dakika, ondan önce bir şey söyleyeceğim, imzalayacak mısınız bunu, bu önergeyi?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Atarız, atarız, imzalarız, sıkıntı yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tamam, o zaman önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Türk Kızılayın başka kanunlarda geçen tüm kullanımlarının kanuna eklenmesi, Türk Kızılayla veri paylaşımının Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında olması ve teklifin 4'üncü maddesinin (5)'inci fıkrasıyla yeknesaklık sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Topyekün kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, 2 önerge oylamış olduk; 1'incisi reddedildi, 2'ncisi kabul edildi.

Şimdi bir de redaksiyonumuz var, okutuyorum:

Redaksiyon kapsamında 3'üncü maddenin (7)'nci fıkrasında yer alan "Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç" ibaresi "Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, yani şöyle, bunu da ifade edeyim: Sayın Başkan da daha önceki değerlendirmede ifade etmişti. Bizde genellikle "Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç" olarak geçiyor yani biz Kızılaycı olduğumuz için konuşma metinlerinde böyle geçiyor ama uluslararası terminolojide ve bizim kanunlarımızda "Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay" diye geçiyor. Onun için, orada bir şey olmasın diye teknik bir redaksiyon değişikliği var.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kızılhaç bizden önce...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya ama bizim konuşmalarımızda ve bizim değerlendirmelerimizde Kızılay daha önden gittiği için böyle bir süreç.

3'üncü maddeyi bu önergeler doğrultusunda...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Benim bir önergem var.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tamam, memnuniyetle.

3'üncü önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

3'üncü maddenin (5)'inci fıkrasında bulunan "aile birleşimine aracılık eder" cümlesinin "aile birleşiminde refakat eder" olarak değiştirilmesi hususunu arz ve teklif ederim.

Ömer Karakaş
Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, gerekçe, konuşma?

Gerekçe olmadığı için mecbur konuşma olacak, gerekçe yok.

Buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Biraz önce söylediğim gibi, bu maddenin yani o kelimenin değişmesini istememin sebebi, Türkiye'de maalesef uzun yıllardır devam eden sığınmacı problemiyle uğraşırken bir de Kızılay gibi kutsalımız olan bir kurumun bu sığınmacıların artmasına sebebiyet verebilecek, aile birleşimine aracılık etmesini ve bir kısım ailenin gelip arkasından Kızılay vasıtasıyla diğerlerinin gelmesinin önünü almak amacıyla, sadece refakat etmesi gerektiği yönünde bir değişiklik gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Etsaydık daha anlaşılır olurdu.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani şöyle Başkanım, Cenevre'de de var. Yani bu işin aslı değil, iletişimi ve refakati sağlayan bir unsur olduğu için...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Tamam, "iletişim ve refakat" diyelim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok özür diliyorum, bakın, başka bir şey söyleyeyim: Bu Aile Bakanlığında çocukların -Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı- verilmesi ve korunması hususu böyle bir husustu, kanunla geldi, benzeri husustu yani herkes "Kim baksın?" diye yaptı çünkü bu bir iş yani.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ama Cenevre Sözleşmesi'nde yok Sayın Bakanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Aile bağlarıyla ilgili var ağabey, çizdiğim yer var.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - İç çatışmalarda...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu da öyle bir şey zaten yani bu normal göç değil ki.

3'üncü maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyoruz.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

"Hak ve muafiyetler

MADDE 4- (1) Afet ve acil durumlar ile afetlere hazırlık ve olağanüstü dönemlerde; ulusal afet yönetimi kapasitesinin güçlendirilmesi, tedarik güvenliğinin sağlanması, müdahale süreçlerinin hızlandırılması, ihtiyaç ve mağduriyetlerin giderilmesi, hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesi amacıyla, Türk Kızılay ile Türk Kızılay'ın iktisadi işletmeleri, iştirakleri veya şirketleri tarafından bizzat üretilen ilk yardım hizmetleri, afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetler stratejik nitelikte alım kapsamında değerlendirilir. Bu alımlar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu ihale Kanununa tabi olmaksızın doğrudan Türk Kızılay'dan veya Türk Kızılay'ın iktisadi işletmelerinden, iştiraklerinden veya şirketlerinden temin edilebilir. Bu alımlar afetin veya olağanüstü durumun kapsamı, aciliyeti ve ihtiyaç düzeyi dikkate alınarak şeffaflık, rekabet, eşit muamele, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri çerçevesinde ilgili bakanlık ile Türk Kızılay arasında yürütülecek koordinasyon ve protokoller çerçevesinde yapılır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamındaki taşıtlar hariç olmak üzere, uygun görülen taşınır mallarını ilgili mevzuat hükümlerine göre Türk Kızılay'a tahsis edebilir. Ayrıca bu kurum ve kuruluşlarda bulunan makine, teçhizat, gereç ve benzeri taşınır mallardan uygun görülenler, kamu yararı kapsamında ve ilgili mevzuata uygun olarak Türk Kızılay'a bedelsiz devredilebilir.

(3) İhtiyaç sahibi kişilere yapılacak yardımlarda mükerrerliğe yol açmamak ve daha fazla kişiye yardım ulaştırabilmek amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde bulunan sosyal yardımlara ilişkin veriler yapılacak protokol ile Türk Kızılay'a verilir. Bu kapsamda yapılacak veri erişimleri, yalnızca görevin gerektirdiği ölçüde ve yetkilendirilen kişiler tarafından yapılır.

(4) Türk Kızılay, 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanununun 1 inci maddesinde düzenlenen cezaevi yapı harcından muafır.

(5) Türk Kızılay tarafından kamuya ait sağlık hizmet sunucuları ile kamu üniversitelerine ait sağlık hizmet sunucularına temin edilen kan bileşenlerinin bedelleri, bu kurumlarla yapılan sözleşmeler uyarınca kan bileşenlerinin teslimini müteakip, sözleşme gereğince belirtilen ödeme tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Türk Kızılay'a aktarılır ve ilgili sağlık hizmeti sunucusunun alacaklarından mahsup edilir.

(6) Türk Kızılay tarafından kuruluş amacı doğrultusunda kullanılmak üzere, ticari amaç güdülmeksizin ithal edilen bilimsel alet ve cihazlar, tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar, insan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama testleri ile ilaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler gümrük vergilerinden muafır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi, 4'üncü madde üzerinde söz almak isteyen Komisyon üyelerine istem sırasına göre söz vereceğim.

Yaşar Bey, buyurun.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın milletvekili arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz bu teklifin en önemli maddesine gelmiş bulunuyoruz, 4'üncü madde gerçekten bu teklifin ana arterlerini oluşturan madde. Kızılayın ticari faaliyetleri ve yeni düzenlemeye ilişkin birtakım değerlendirmelerde bulunmak istiyorum.

Türk Kızılayı yüz elli yedi yılı aşkın geçmişiyile ülkemizin en köklü yardım kuruluşlarından biridir. Toplumun güveni ve bağlılıkları sayesinde ayakta kalmış savaşta, afette ve zor zamanlarda ihtiyaç sahiplerinin yanında yer almıştır. Kızılayın en büyük gücü halkın ona duyduğu güven ve gönüllü desteğidir. Ancak son yıllarda Kızılay bünyesinde çok sayıda ticari şirket kurulmuş ve bu şirketler bir holding yapısı altında faaliyet göstermeye başlamıştır. Bu durum, Kızılayın asli görevi olan insani yardım faaliyetlerinden uzaklaşıp ticari faaliyetlere ağırlık verdiği yönünde tartışmalara maalesef neden olmaktadır. Kızılay holding bünyesinde faaliyet gösteren bazı şirketlerden bahsedecek olursam: Kızılay İçecek, Kızılay Çadır ve Tekstil, Kızılay Sağlık, Kızılay Lojistik, Kızılay Sistem Yapı, Kızılay Bakım, Kızılay Portföy, Kızılay Etki Yatırım, Kızılay Teknoloji, Kızılay Biyomedikal, Kızılay Kültür Sanat gibi birtakım şirketler vardır. Şirket sayısı toplamda 14 olmuştur. Sayın Başkana ve yetkililere sormak isterim: Yani, burada, bu şirketlerin başında kaç tane genel müdür vardır? Bizim aldığımız, yaptığımız tespitlere göre 11 genel müdür gözüküyor, yaklaşık 33 direktör gözüküyor ve aynı zamanda da 99 tane müdür gözüküyor. Bu müdürlerin maaş ödemesi ne kadardır? Direktörlerin maaş ödemesi ne kadardır? Yoksa, bütçe, maalesef Kızılayın şirketlerinde çalışanlara mı gitmektedir diye sormak isterim. Değerli arkadaşlar, kriz yaratanlar krizi çözemezler. Eğer Kızılayda bir kriz varsa zaten bu çalışanlar sayesinde olmuştur, bunların çözüm noktasında katkı vereceğini düşünmüyorum.

Diğer yandan, ticari şirketlerin kurulması beraberinde ciddi maliyetleri doğurmaktadır. Bu şirketlerde görev yapan üst düzey yöneticilere ödenen yüksek ücretler, şirket merkezlerinin kira giderleri, araç giderleri, idari masraflar ve diğer işletme giderleri önemli bir mali yük oluşturmaktadır. Özel sektör işletmeleri kâr amacıyla faaliyet gösterirken maliyetlerini en düşük seviyede tutmaya çalışmaktadır. Buna karşılık, yardım kuruluşu kökenli bir yapının aynı rekabet koşullarında verimli faaliyet göstermesi oldukça güç görünmektedir. Bu nedenle, Kızılay şirketlerinin zaman içerisinde özel sektöre göre daha yüksek maliyetlerle üretim yapması ve kamuya dahi yüksek fiyatla mal sunması riski bulunmaktadır. Yeni düzenlemeyle kamu kurumlarının ihtiyaçlarının öncelikli olarak Kızılay şirketlerinden karşılanması söz konusu olursa, devletin aynı ürün veya hizmeti piyasadan daha uygun fiyata temin etme imkânı azalacaktır. Bunun somut örneğini de söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, yine, Bakanlığımıza bağlı AFAD deposunda bulunan çadırların dış koruma kılıfının belirli bir sürede değişmesi gerekmektedir ki çadır zarar görmesin. Buna istinaden bu iş lojistik depo yönetimi ihalesi içinde değerlendirilip tek seferde ihale edilecekti. Bu bohçalama işini tek başına ihale ettiler, Kızılay Lojistik AŞ de aynı ihaleye girip en yüksek fiyatı verdi yani 900 Türk lirası. İhaleyi rekabetçi fiyat veren Albayrak firması da 345 TL'den aldı. Kurum bu işi depo yönetimiyle yapmış olsaydı, çadır başına

555 Türk lirası zarar etmiş olacaktır. Yani, burada şunu anlatmak istiyoruz: Kızılayın bu tür doğrudan alımlarında, diğer kamu kurum kuruluşlarına doğrudan bu katkıyı vermesinde, bu işi özel sektörde yapanlar arasında rekabeti oluşturmadığınız müddetçe bu fiyatların böyle yüksek olacağı aşikârdır. Başkanımızın ve değerli heyetimizin bu konuda gerekli detaylı açıklama yapmasını talep etmekteyim.

Bir diğer önemli konu ise özel sektör üzerindeki etkidir. Türkiye'de afet çadırı, battaniye, hijyen seti, ilk yardım malzemeleri ve benzeri ürünler üreten çok sayıda özel sektör firması bulunmaktadır. Kamu kurumlarının bu ürünleri doğrudan alımla Kızılay şirketlerinden temin etmeye başlaması hâlinde özel sektör firmalarının pazar payları ortadan kalkacaktır, uzun vadede bazı işletmeler faaliyetlerini sonlandırmak zorunda kalacaktır. Bunun sonucunda, binlerce çalışanın işini kaybetmesi, yüzlerce işletmenin kapanması ve devletin vergi ile sosyal güvenlik prim gelirlerinde azalma meydana gelmesi ihtimali bulunmaktadır. Dolayısıyla, başlangıçta kamu yararı amacıyla getirilen bu düzenleme uzun vadede ekonomik açıdan farklı sorunlar doğuracaktır.

Ayrıca, Kızılayın sahip olduğu bazı vergi avantajları da piyasada rekabet açısından tartışma konusu olmaktadır. Vergisel avantajlara sahip bir kuruluşun ticari faaliyetlerde bulunması, özel sektör işletmeleri açısından eşit rekabet koşulunun zedelenmesine yol açacaktır.

Denetim konusu da ayrıca önem taşımaktadır. Kızılay Derneği kamuoyu tarafından yakından takip edilen ve çeşitli kamu mekanizmaları tarafından denetlenen bir yapıdır ancak ticari şirketlerin denetim süreçlerinin aynı düzeyde şeffaf olup olmadığı yönünde zaman zaman kamuoyunda soru işaretleri ortaya çıkmaktadır. Kamu adına faaliyet gösteren ve kamu kaynaklarından yararlanan tüm yapıların mümkün olan en yüksek şeffaflık standartlarına tabi olması gerektiği aşikârdır. En önemli husus ise toplumun bağışlarıdır. Vatandaşlar Kızılaya bağış yaparken bu kaynakların doğrudan ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacağını düşünmektedir. Toplumun beklentisi bağışların yardım faaliyetlerinde kullanılmasıdır. Bu nedenle, Kızılayın ticari faaliyetlerinin kapsamı, amacı ve mali sonuçları konusunda kamuoyuna düzenli ve ayrıntılı bilgi verilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu, Komisyon aşamasında da böyledir, Genel Kurul aşamasında da böyle olmalıdır ve Genel Kurulda kanun kabul edildikten sonra kamuoyuna detaylı bir açıklama yapılması gerekmektedir.

Sonuç olarak; Kızılayın temel misyonu insani yardım faaliyetleridir. Ticari faaliyetlerin bu misyonun önüne geçmemesi, kamu kaynaklarının etkin kullanılması, özel sektörün de mutlaka korunması, bağışçı güveninin sürdürülmesi ve şeffaflığın artırılması büyük önem taşımaktadır. Aksi hâlde, yeni düzenlemenin hem kamu maliyesi hem özel sektör hem de yardım faaliyetleri etkinliği açısından uzun vadeli ve ciddi sorunlara yol açabileceği yönündeki endişelerimiz devam etmektedir ve muhalefet şerhimiz de bundan ibarettir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ankara kamuoyunun konuştuğu, Ankara'da ticaretle uğraşan, iş dünyasında olan, müteahhitlik yapan firmalar genel bir değerlendirme yaptıktan sonra bize bilgilerini aktarmışlardır. Ben de Sayın Kızılay Başkanımıza ve heyetinize huzurunuzda sormak istiyorum: Kızılayımıza ait Etimesgut yerleşkesi Atatürk zamanında Atatürk Orman Çiftliği arazisinden Kızılaya bağışlanmıştır. Bu arazi toplam 100 dönümdür. Doğru mudur arkadaşlar? Bakın, Sayın Başkanım, arazi içerisinde afet, kan hizmetleri, sosyal hizmetler, bilgi teknolojileri, taşınmaz yönetimi, arşiv, çadır üretim tesisleri ve afet malzemesi depoları bulunmaktadır. Binalar kentsel dönüşüm kapsamında alınıp maalesef belediyeler de baypas edilerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı üzerinden ruhsat alınmaya çalışıldığı konuşulmaktadır. Bu doğru mudur, değil midir? "Kızılaya 4 milyar Türk lirası civarında bir rakam peşinen ödenerek Kızılayın yapılacak konutlardaki payı da Emlak Konut tarafından devralınacaktır." diye konuşulmaktadır. "İş merkezlerinin kapalı alanı 40 bin metrekare olacak ve bu alanın sadece 10 bin metrekaresi Kızılaya verilecektir." şeklinde ön görüşmenin yapıldığı konuşulmaktadır. Evet, "Emlak Konutun bu araziye inşaat yaptıracığı müteahhitle de belki de ilişki kurulmuş, pazarlık aşamasına gelinmiştir." diye söz konusu bu araziyle ilgili kamuoyu konuşmaktadır. Eğer Kızılayın müdürlükleri burayı boşaltırsa, özellikle afet depoları, kiralık depolar ve malzemeler, verilecek belki de her yıl 100 milyon Türk liraya yakın kira ödemesi gerekmektedir. Sonuç olarak, bu arsa değerinin çok yüksek rakamlarda olduğu bilinmektedir. Bu arsanın yeri MİT, kuvvet komutanlıkları, Dışişleri Bakanlığı ve yeni Medipol Hastanesinin yanındadır, havaalanı yolu üzerindedir; ortalama değeri de bugünkü Türkiye piyasasına göre, Ankara piyasasına göre de 100 milyara yakın bir rakam tespit edilmektedir. Bu araziyle ilgili Kızılay Başkanlığımızın ve yetkililerimizin bu yönde bir çalışması var mıdır? Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Kızılaya bağışlamış olduğu bu arazi hakkında ne düşünülmektedir? Bu soruların da cevabını istemekteyiz.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, teşekkür ediyorum.

Başka söz isteyen var mı?

Eğer söz isteyen yoksa ben direkt önergelere geçeceğim ama Yaşar Bey'in sordukları konusunda cevabı hem yazılı da verebilirsiniz hem de en sonda söz vereceğim, orada...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Bence madde oylanmadan görüşülse iyi olur Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - En sonda şey yapalım ya. Başka bir tartışmaya şey yapmadan en sonunda toplu yapalım.

Evet, 4'üncü madde üzerinde konuyla ilgili şu anda 3 adet önerge vardır, okutup işleme alacağız.

1'inci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan (1)'inci, (5)'inci ve (6)'nci fıkralarının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Birol Aydın
İstanbul

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçesini mi okutalım Başkanım, konuşacak mısınız?

BİROL AYDIN (İstanbul) - Okutalım ama bir cümle ilave edeceğim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz, memnuniyetle.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 4'üncü maddesinin (1)'inci, (5)'inci ve (6)'ncü fıkraları, kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık, hesap verebilirlik ve eşitlik ilkeleri bakımından önemli sakıncalar içermektedir. Söz konusu düzenlemelerle Türk Kızılaya kamu ihale mevzuatından muafiyet tanınmakta, kamu ve üniversite hastanelerinin kaynakları üzerinde özel hukuk tüzel kişisi lehine ayrıcalıklı bir tahsilat mekanizması oluşturulmakta ve kapsamı belirsiz gümrük muafiyetleri getirilmektedir. Düzenlemelerin kamu mali yönetimi, sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği ve piyasa dengeleri üzerindeki etkileri yeterince değerlendirilmemiş olup etkin denetim ve gözetim mekanizmaları da öngörülmemiştir. Bu nedenlerle, anılan fıkraların teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Birol Bey, buyurun lütfen.

BİROL AYDIN (İstanbul) - (6)'ncü fıkrayla ilgili zaten bir düzenleme olmuştu. Yani Kızılay bizim, kamu ve üniversite hastaneleri de bizim. Burada Kızılayın kasası güvence altına alınıyor ama acaba bu konuda üniversite hastaneleri ve kamu hastaneleri ne düşünüyorlar bu düzenlemeyle ilgili? Çünkü Sosyal Güvenlik Kurumundan bizim üniversite hastanesi para alacak, üniversite hastanesine para gitmeden önce Kızılaya para aktarılıyor yani arada bir sorun yaşanacak. Bu hususta bence üniversite ve kamu hastanelerimizin bu meseleye bakışı nedir Kızılayla arasındaki bu kan ilişkisi ve mali açıdan, irdelenmesi gerekiyor diye, burada bir boşluk var diye düşünüyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başkanım, müsaade ederseniz, ben Çalışma Bakanlığı da yaptım. Yani kimse yanlış anlamasın da üniversite hastanelerinin de diğer hastanelerin de Sağlık Bakanlığının da bir bütçesi var. Çok doğal olarak onlar da kendileri bu bütçe çerçevesinde yönetimlerini ortaya koymaya çalışıyorlar. Ama ödemelerin dönem dönem aksadığını arkadaşlar bilirler. Oysa kan hizmetleri konusunda bu ödemenin aksamasına Kızılayın bugüne kadar tahammül etmesi bile bana göre olağanüstü bir fedakârlıktır, yani büyük bir fedakârlıktır çünkü bunu yönetebilecek bir bütçesinin oluşması lazım. Bu açıdan, burada sattığı kan hizmeti olduğu için, direkt olarak oradan, Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesinden Sağlık Bakanlığına, Sağlık Bakanlığından hastaneye veya ilgili global bütçeye... Bilmiyorum, şu anda üniversitelerde global bütçe var mı ama benim zamanımda vardı.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI UĞUR ECEVİT - Var efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Global bütçeye, global bütçeden de ödemeler silsilesi içerisinde buraya intikalinde birtakım gecikmeler söz konusu olabilir. Bu, Kızılay gibi, yine beni başışlayın, sözümü de yanlış anlamayın, bu silahların eşitliği ilkesine aykırıdır. Tekrar söylüyorum: Bir tarafta Bakanlık, bir tarafta Kızılay kurumu.

MURAT ÇAN (Samsun) - Sizin anlattığınız gibi değil Sayın Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle, öyle.

MURAT ÇAN (Samsun) - Şöyle; söz verirsiniz ben bu konuya gireyim, şimdi biraz...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle, öyle. Sadece orası için değil.

MURAT ÇAN (Samsun) - Zaten fıkrada şöyle söylüyor: "Sosyal Güvenlik Kurumundan tahsil edilir..."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, öyle diyor.

MURAT ÇAN (Samsun) - Sosyal Güvenlik Kurumu da bunu hastaneye ödeyeceği paradan... Zaten o süreç, sizin dediğiniz uzamaya uygun bir süreç. Burada başka bir şey var: Bundan otuz yıl geri giderseniz Türkiye'de -belki otuz kırk yıl- sadece kandan, tıbbi tedavide kan bankalarından bahsederiz. Şimdi kan ürünleri çok ciddi anlamda maddi karşılığı olan ürünler ve tıbbın her alanında, sadece hematolojik durumlarda değil, "sepsis" diye bildiğimiz bu enfeksiyöz durumlarda çok ciddi anlamda faydalı ürünler, çok da yüksek maliyeti var. Burada Kızılay -yani ben bu konuya burada girmeyi çok uygun görmedim, uzun bir tartışma- şu anda kan ve kan ürünleri konusunda Türkiye'de -evvelsi gün bu soruyu da sordum- çok özel kurumlar ve birimler dışında tekel vasfında. Yani hem özel sektörde hem de kamuda bu işin içinde olan biri olarak kan ve kan ürünleri bir hastalık paketinin bazen devletin ödediği kapsamın çok daha ötesine çıkacak şekliyle bir rakam teşkil edebiliyor. Burada Kızılay bu madde marifetiyle kendi durumunu bir şekilde garantiye almış, hatta az önce konuşuldu, 500 milyon euroluk başka yatırımlar da yapıyor. Burası bir işletme mantığıyla ileriye doğru gidecek bir şey. Sizin dediğiniz hani parasını peşin alsın değil, SGK zaten onu hastaneye ne zaman ödeyecekse hastaneye değil doğrudan Kızılay ödeyecek.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şu anda öyle.

MURAT ÇAN (Samsun) - Tabii, gelen şey o. Ama bekleyecek yani o zamanlama sizin dediğiniz gibi değil. SGK -öyle değil mi- hastaneye ödeyeceği zaman ödeyecek, orayı kısaltmıyor yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tabii, tabii; tamam, doğru.

MURAT ÇAN (Samsun) - Siz hani doğrudan alacak gibi algıladınız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, hayır; benim söylediğim şu: Hastaneden Kızılaya gelmesinde silahların eşitliği ilkesi yok. Yani dediğiniz doğru çünkü sadece orada hastane hâkim değil, ya üniversite hâkim veyahut da Sağlık Bakanlığı hâkim. Oradan oraya, oradan oraya gittiği andan itibaren öteki tarafa gelmesinde...

MURAT ÇAN (Samsun) - Burası... Ben şöyle söyleyeyim...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani sizin de bildiğiniz problemler var.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bizim burada olup olmamamızdan bağımsız, bundan birkaç yıl sonra tam da bu madde burada bir daha konuşulur, çok ciddi sıkıntılar doğurur bu kan ve kan ürünlerinin Kızılay üzerinden sahaya hizmete dönüştürülmesi. Orası çok netameli bir iş, çok karmaşık bir iş. Sadece Kızılaya bu hizmetin hak olarak tanınması bir tekel durumu doğuracaktır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle bir şey doğurmuyor.

MURAT ÇAN (Samsun) - Doğurur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sadece para öyle değil böyle gelecek hizmeti sattıktan sonra.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bakın Sayın Başkanım, yani sadece para falan değil o iş, orası acayip bir dünya yani, o kapı. Orası ticari bir şeye doğru gidiyor, birkaç sene sonra bu iş gelir. Bunu aslında Genel Kurulda birazcık daha detaylı konuşacağız ama sizin dediğiniz gibi olmadığını anlatmak açısından ben söz aldım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Eyvallah.

Evet, ben bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önergemiz daha var, onu da okutuyorum:

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına "Bu kapsamda yapılacak alımlar, kamu yararı gerekçesiyle istisna rejimine tabi tutulsa dahi, Sayıştay denetimi ve bağımsız mali denetim mekanizmalarına açık olacak şekilde yürütülür." cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez
Hâkkari

Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, söz alacak mısınız?

ALİ BOZAN (Mersin) - Gerekçesini okuyalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Kızılaya ilişkin mal ve hizmet alımlarında kamu ihale mevzuatından istisna öngörülmekte olup bu durum hızlı müdahale kapasitesi açısından gerekçelendirilmektedir. Bununla birlikte istisna rejimlerinin denetimsiz alanlar oluşturması kamu kaynaklarının etkin ve şeffaf kullanımını zayıflatabilecektir. Bu nedenle istisna niteliği korunmakla birlikte Sayıştay ve bağımsız denetim mekanizmalarına açık bir yapı kurulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 2'nci önergeyi okuttum.

2'nci önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2'nci önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesine "Türk Kızılay ile Türk Kızılay'ın" ibaresinden, ikinci cümlesine "Türk Kızılay'dan veya Türk Kızılay'ın" ibaresinden sonra gelmek üzere "sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu" ibaresi, (1)'inci fıkrasına aşağıdaki cümle, (3)'üncü fıkrasına "Türk Kızılay'a" ibaresinden sonra gelmek üzere "6698 sayılı Kanun kapsamında" ibaresi, (6)'ncü fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Ancak yangın, sel ve deprem gibi afetlerin ve acil durumların yaşandığı zamanlarda ve olağanüstü dönemlerde; ilk yardım hizmetleri, afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetler hakkında karar ve işlem yapma yetkisi Türk Kızılay Genel Merkezi Yönetim Kurulundadır."

"Yukarıda belirtilen eşya, serbest dolaşıma girdiği tarihten 3 yıl geçmedikçe, muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilemez, teminat olarak gösterilemez, kiralanamaz, devredilemez, satılamaz veya muafiyet amacı dışında kullanılamaz. Aksine işlem yapılması halinde, eşyanın gümrük vergileri 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur. Söz konusu eşyanın, serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren 3 yıl içerisinde, muafiyetten faydalanan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilmesi, teminat olarak gösterilmesi, kiralanması, devredilmesi, satılması veya muafiyet amacı dışında kullanılması gümrük idaresinden izin alınmak koşuluyla mümkündür. Bu durumlarda eşyaya ilişkin gümrük vergileri aranmaz."

İsmail Erdem
İstanbul

Kemal Çelik
Antalya

Şaban Çopuroğlu
Kayseri

Ahmet Erbaş
Kütahya

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Önerge hakkında konuşabilir miyim?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, konuş da şu maddenin şu son eklediğimiz kısmı kafamı karıştırıyor benim. Yani tam istediğimizi, hepimizin istediğini sanki koyamamışız gibi bir şey geliyor bana, eksik bir şey de yapmayalım diye bir endişem var. Yani şuradan endişem var, diyor ki: "...ürün ve hizmetler hakkında karar ve işlem yapma yetkisi..." Sanki bunların sunumu hakkında olması lazım gibi geliyor bana çünkü o işlemler hakkında ve yetki hakkında mı, bu doğru mu acaba? Yani ben herkese soruyorum çünkü oradaki temel amaç şu: O dönemlerde iştiraklerin ve iktisadi işletmelerin mal ve hizmet satmasının engellenmesi ama onu buraya yazmak da doğru değil. Yani bir işlem üzerinden bütün Kızılayı veya bundan sonraki kanunu bir mahcubiyet altına almamak lazım yani benim kanaatim bu. Burada da bu işlem yapma yetkisinin sizde olması yetiyor mu bu şeye? Yani hem siz hem de...

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Sayın Bakanım, aslında yeterli.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İşte şimdi bakacağız.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Benim düşündüğüm başka bir şey. Şimdi biz burada mesela "...yangın, sel ve deprem gibi afetlerin ve acil durumların yaşandığı zamanlarda..." diyoruz ya, örneğin bir orman yangını çıktı, seviye 1 afet ya da seviye 2 afet düşünelim. Bunun ulusal anlamda bu kadar bir teyakkuzu gerekmez, belki seviye 3 ve seviye 4 diye konumlandırmakta fayda var. Bizim zaten Yönetim Kurulu kararımızda "Seviye 3 ve seviye 4 afetlerde özellikle -hatta bunu da kısıtlamak kaydıyla- yapılacak malzemelerin her türlü satışı Genel Merkez Yönetim Kurulundan izin alınarak yapılacaktır." şeklinde bizim maddemiz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama bu size, sadece Yönetim Kuruluna yetki veriyor da kafamın karıştığı nokta şurası: Yani burada yazım tekniği açısından...

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Ona bir şey diyemeyeceğim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu, onların hizmet sunumlarının dışında başka türlü yetkilerinin oluşmasını da... Yani adamın normal süreç yetkisi vardır, onu da mı veriyoruz? Yani ben sadece... Normalde bu yetki, seviye 1, seviye 2 hep sizde olsun.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yani kamyon müdahaleye çıkacak, sanki icrai anlamda da her icrai konuyu Yönetim Kuruluna danışmak gerekir gibi mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani şöyle...

MURAT ÇAN (Samsun) - Onu, sizin dediğinizi engellemiyor bu ilave. Diyor ki: "...afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetler hakkında karar ve işlem..." Sadece hani deponun yönetimi, kullanılması ya da orada ürünlerin ihtiyaca göre yönetilmesiyle alakalı.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yani "ürün ve hizmetlerin Kızılay dışında verilmesi konusunda" mı desek acaba? Yani Kızılayın içinde de çünkü biz bu ürün ve hizmetleri kullanıyoruz. Afet lojistiği ne zaman kullanılır? Zaten afet zamanında kullanılır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şundan dolayı: Yani biz bir tedbir alıyoruz diye ilgili işletmeleri alacağımız tedbirin üzerinde bir kısıtlamayla karşı karşıya... Bizim derdimiz şu: Daha önceki yaşanan hiç yaşanmasın diye değerlendirmem var. Biz, bu arada biraz düşünelim.

Ali Bey bir söz aldı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, evet, doğru. Zaten bu önerge kanun yapma tekniğine hiç uygun değil. Sebebini söyleyeceğim ama sizin bahsettiğinizde de "...ilk yardım hizmetleri, afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetler hakkında karar ve işlem yapma yetkisi Türk Kızılay Genel Merkezi Yönetim Kurulundadır." Şimdi, yangında, depremde yetki kimde? AFAD'da, değil mi? Şimdi, biz bunu yazarak AFAD'a paralel yetkili bir kuruluş daha çıkarmıyor muyuz? Çünkü AFAD'ın elinde bu iş. Sayın Başkanım, sizin de Bakanlık yaptığınız dönemde AFAD size bağlıydı. Yani Maraş'ta deprem oldu, çadır kentler kuruluyor, yardım malzemeleri dağıtılacak, geçici barınma sağlanacak. Burada "...hakkında karar ve işlem yapma yetkisi Türk Kızılay Genel Merkezi Yönetim Kurulundadır." dediğimiz anda diğerlerini taca çıkartırız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, yok. Orada yukarıya bir cümle giderseniz...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - "Ancak yangın, sel ve deprem gibi afetlerin..."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - "Protokoller çerçevesinde yapılır." diyor ya, onun altına koyuyoruz bunu, oraya gider, direkt oraya, oraya gider de bizim derdimiz ürünler, hizmetler konusunda, ben esas problemin hizmetler konusunda olduğunu düşünüyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İşte tek "Tek yetkili Türk Kızılay Genel Merkezi." demek sıkıntı olur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama o konuyu almışlar kendi üzerlerine zaten. Yani şu anda burayı endişelendiren, milletvekillerimizi endişelendiren "tekrar böyle bir şey Kızılayın başına gelirse"nin tedbirini kendi Yönetim Kurulu olarak almışlar ama burada, burası da diyor ki: "Ya, on beş gün sonra başkası gelir, bunu kaldırır, biz bunu kanunla dercedelim."

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şimdi, kanun yapma tekniğine aykırı önerge dediğim de şu, diyor ki: "...Türk Kızılay'ın' ibaresinden sonra gelmek üzere 'sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu' ibaresi, (1)'inci fıkrasına aşağıdaki cümle, (3)'üncü fıkrasına 'Türk Kızılay'ı' ibaresinden sonra gelmek üzere '6698 sayılı Kanun kapsamında' ibaresi, (6)'ncü fıkrasına aşağıdaki cümlenin eklenmesi..." Şimdi, bu böyle yazılmaz. Örneğin, (6)'ncü fıkrasına "Gümrük vergilerinden muafır." ibaresinden sonra -tırnak içi- "Yukarıda belirtilen eşya, serbest dolaşıma..." diye yazılır, en sonuna "...arz ve teklif ederiz." yazılması gerekir. Bu önerge doğru yazılmamış.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle yazıyor, "...arz ve teklif ederiz." diyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bakın, bir daha söylüyorum: "...(6)'ncü fıkrasına aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz." diyor ya, (6)'ncü fıkrasına -virgül- "...maddeler gümrük vergilerinden muafır." ibaresinden sonra -tırnak içerisinde- "Yukarıda belirtilen eşya, serbest dolaşıma girdiği..." diye ikinci paragrafın tamamı yazılır. "...vergi alınmaz." -nokta, tırnağı kapat- "...cümlelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz." olması gerekiyor. Yani kanun yapma tekniğine aykırı bu.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani diyor ki ikincisini eklediniz ya, ikincisini eklemeyi birincisinin içine yedirip...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Yok, böyle olabilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Böyle de olabilir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Olmuyor arkadaşlar, Kanunlar ve Kararlara sorabilirsiniz. Olabilirse buyurun, yapın ama olamaz, Kanunlar ve Kararlara sorun arkadaşlar.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kanunlar ve Kararlar "Olabilir." diyor.

YASAMA UZMANI SELAY GÖKALP GÜNEŞ - Yani "(1)'inci fıkrasına" "(3)'üncü fıkrasına" diye sırayla izlenmiş Sayın Vekilim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - "(1)'inci fıkrasına aşağıdaki cümle..."

YASAMA UZMANI SELAY GÖKALP GÜNEŞ - Efendim, bu teknik de kanun yapım tekniği açısından olabilen bir teknik yani fıkra fıkra gittik burada.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ona bir şey demiyorum. "Aşağıdaki cümle..." dediği ilk paragraf.

YASAMA UZMANI SELAY GÖKALP GÜNEŞ - Evet.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, onda sıkıntı yok, onu anlıyoruz, sonra da ikinci paragrafı kastediyor. Ben de diyorum ki: (6)'nci fıkrasına, virgül, (6)'nci fıkraya bakın, son cümle, son kelimeler "... maddeler gümrük vergilerinden muaftır." -tırnağı kapat- ibaresinden sonra... Yani yukarıda yaptığınız gibi yapmanız gerekiyor.

YASAMA UZMANI SELAY GÖKALP GÜNEŞ - Söz alabilir miyim efendim?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

YASAMA UZMANI SELAY GÖKALP GÜNEŞ - Sayın Vekilim, şöyle: Bu durumda biz eğer kanun yapım tekniğinde çerçeve hükümlerde bir fıkranın son cümlesine ekliyorsak o şekilde belirtmemize gerek kalmıyor efendim. "O fıkrasına eklenir." dediğiniz zaman kanun yapım tekniğinde o zaten fıkranın sonuna ekleniyor. Dolayısıyla, tekrardan hani "...gümrük vergilerinden muaftır." ibaresinden sonra gelmesi" şeklinde bir ibareye gerek kalmıyor efendim kanun yapım tekniği bakımından.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Peki.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben de çekincemi çekiyorum. Seviyeler hakkında haklı olabilirsiniz ama afet dönemlerinde bu üç organizasyonun tam yetkisi Kızılay Genel Müdürlüğünde olsun, siz bir daha dayak yemeyin; benim şahsi kanaatim, çekincemi çekiyorum yani. İşlem ve yetki de karar da sizde olsun yani çünkü orada oluşabilecek... Siz veya sizden sonra oluşabilir tekrar başka bir şey, o sizin sorumluluğunuzda olsun ki yönetenler de çok doğal olarak ilgili genel müdürler de genel müdür yardımcıları da daire başkanları da bu sorumlulukları ortak bir şekilde paylaşsınlar. Yani biraz keskin bir şey ama...

MURAT ÇAN (Samsun) - "Afet dönemi" deyince oradaki kaygıları kaldırır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çünkü şöyle olmuş oluyor: Orada belki bir bürokrat arkadaşımızın aldığı bir risk hem tüm Kızılay kurumunu hem de bir bölümü gönüllü çalışan oradaki yöneticilerin tamamını ilzam ediyor. Bu şekilde baktığımız zaman, nimet-külfet dengesi açısından baktığımız zaman, külfeti öbür tarafta elde edildiğinden çok daha büyük bir maliyet getiriyor gibi değerlendirmem var yani bilmiyorum, arkadaşlar ne diyorlar.

Evet, devam ediyoruz.

Bu konuda başka konuşmak isteyen var mı?

Önerge sahipleri...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Gerekçe.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, afet ve acil durumlar ile afetlere hazırlık ve olağanüstü dönemlerde Türk Kızılay ile Türk Kızılayın sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu iktisadi işletmeleri, iştirakleri veya şirketleri tarafından bizzat üretilen ilk yardım hizmetleri, afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetlerin stratejik nitelikte alım olarak belirlenmesi ve bu alımların 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olmaksızın yapılması amaçlanmaktadır. Gümrük muafiyeti tanınan malların süresi dolmadan satışı hâlinde gümrük vergisinin ilgili mevzuata göre ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, (1)'inci fıkra kapsamında afet ve acil durumlar ile afetlere hazırlık ve olağanüstü dönemlerde ilk yardım hizmetleri, afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetler hakkında karar ve işlem yapma yetkisi Türk Kızılay Genel Merkezi Yönetim Kuruluna verilmektedir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, Başkanımız bir şey söyleyecek, ondan sonra konuşmak isteyenlere söz vereceğim. Buyurun.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Sayın Bakanım, çok küçük bir düzeltme ama şimdi, burada "...yangın, sel, deprem gibi afetlerin..." denince bir uluslararası afet de gündemde olmasın diye, oraya bir "ulusal afetlerin" diye eklessek de Türkiye'deki afet dönemini kapsasa.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Haklısınız. Önemli değil ama, onunla ilgili şey olmasın, yurt dışındaki afette kendi adına tedbir almak zorunda değil ki yani.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Bir de her yerde sürekli afet oluyor ya uluslararası, afetin olmadığı bir dönem yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yurt dışındaki afet esnasında, yurt dışındaki afete mal gönderirken diğer tarafa da mal gönderebilir yani bize de mal gönderebilir, yurt dışına da gönderebilir. Öyle bir kısıt koymayalım, doğru bir kısıt yani.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ulusal afet...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama uluslararası afet konusunda...

MURAT ÇAN (Samsun) - Ulusal afet değil de yurt içi afetler...

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yurt içi olur, fark etmez.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yurt içi afetler.

MURAT ÇAN (Samsun) - Yurt içi afet.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Aynı şey.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - "Ancak yangın ve sel, deprem gibi yurt içi..."

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, arkadaşlar, yurt dışı afette niye bizim yetkimizde olsun ki zaten, işlem yapma yetkisi niye Türk Kızılayında olsun ki yani böyle bir sorumluluğu niye olsun ki Yunanistan'daki afetten dolayı?

MURAT ÇAN (Samsun) - "Yunanistan'daki afette iştirak satış yapabilir."in kapısını açıyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, şöyle yapıyor ya: Uluslararası çağrıya çıkılıyor mu? Çıkılıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Uluslararası çağrıya çıkıldığı andan itibaren o da bizi kapsayan bir afet konumuna gelebilir; gelir yani gelebilir değil, gelir. Bir de uluslararasıyla bir işimiz yok ki.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yani zaten bizim uluslararası alanda afetlerde bir yardımlaşma ağımız olduğu için biz tam tersine, mesela, yurt dışına Birleşmiş Milletlere ya da IFRC'ye böyle bir durumda barınma hizmeti, lojistik hizmet veriyoruz. Yani burada zaten işin doğalında yapılacak bir şeyi, bunu vermek için de sanki "Yönetim Kurulu izni beklenir." gibi bir şeye getirmesek iyi olur çünkü uluslararası afet dünyanın her tarafında her an yaşanıyor. Bir gün bir yerde deprem oluyor, ertesi gün başka bir yerde sel oluyor; bu durumda pratikliği biraz sekteye uğratabilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu, işi kurtarır.

Bu konuda görüş serdetmek isteyen var mı?

MURAT ÇAN (Samsun) - Sadece süreyi ben...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Süre neydi?

MURAT ÇAN (Samsun) - Yani muhasebat içinde bile beş yıldır, bir mülkün alınıp da beş yıl içinde satıldığı durumda elde edilen gelirin bilmem ne kadarı enflasyon rakamı düşüldükten sonra vergilendiriliyor ya...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hocam, orada zaten ikinci getirdiğimiz kısıt var ya, yazdıktan sonra ikinci getirdiğimiz bir kısıt var.

Ticaret Bakanlığı burada mı?

Müsaade ederseniz, bir açıklasın, ben şey yapayım. Yani niye siz "bir yıl" dediniz, biz niye üç yıl yaptık, niye beş yıl olmadı yani ona yönelik bir değerlendirme... Bir de son getirdiğiniz kısıtla aslında ne sağlıyorsunuz?

Buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET AKDEMİR - Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; esasında bizim gümrük vergilerinden muafiyetine ilişkin hükümlerimiz Gümrük Kanunu'nun 167'nci maddesinde yer almakta ki Kızılayımızın da muafiyet tanınmasını istediği hususlar; eğitim, bilimsel alet ve cihazlar, tıbbi teşhis, tedavi, araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar, bilimsel araştırmaya yönelik kimyasal maddeler, insan kaynaklı tedavi edici maddeler, ilaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolüne yönelik maddeler. Esasında, bu maddenin, 167'nci maddenin (7)'nci fıkrasında sayılıyor. Yalnız biz muafiyetleri tanıerken sadece eşya bazında değil muafiyetten faydalanacak kişi ve kurumları da belirtiyoruz ki Kızılay bu kişi ve kurumlar, bu maddeler bazında yer almadığı için ayrı bir kanunla bu muafiyetlerin tanınmasını biz de uygun görüyoruz. Bizim bu muafiyetlere ilişkin maddenin detaylandırıldığı 2009/15481 sayılı Karar'ımızda yine bu muafiyetlerin detaylı bir şekilde kimler tarafından kullanılacağı belirtildikten sonra, bu eşyaların ithal edildikten sonra satılması, devredilmesi, kiralanması belirli bir süreye bağlı kalıyor. Gerçek kişilerde, işte, iş yeri nakli, ev nakli, evlilik yoluyla buraya taşınma, göç etme gibi sebeplerle gelen eşya ve araçlarda biz bu süreyi bir yıl olarak esas alıyoruz. Yalnızca görme engelli vatandaşlara ilişkin, işte, koltuk veya motorlu bisiklet gibi eşyalarda bu süre üç yıl, engelli tertibatı ile engelli tertibatına sahip engelli araçlarında ise bu satış ve devir yasağı on yıl olarak uygulanıyor. Yani normal şartlarda bizim gümrük mevzuatımızda, gümrük tekiğimizde uyguladığımız süre bir yıl olmasına rağmen üç yıllık bir süre öngörülüyor.

MURAT ÇAN (Samsun) - Gerçek kişi değil ki burası yani Kızılayı siz gerçek kişi olarak mı görüyorsunuz?

TİCARET BAKANLIĞI GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET AKDEMİR - Hayır.

MURAT ÇAN (Samsun) - O zaman...

TİCARET BAKANLIĞI GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET AKDEMİR - Normal şartlarda bu tip, işte, Kızılayımızın muafiyet tanınması öngörülen eşyalarında esasında bir süre de öngörülüyor kanunda.

MURAT ÇAN (Samsun) - İşte, görelim diyorum. Bakın, geçen gün bunu çok tartıştık yani bir daha oraya dönüp sizi ikna etmeye çalışmayalım. Burası, bu konu, Kızılayın kan ürünleri, tıbbi teçhizat... Hiçbir sınırlama yapılmadığı andan itibaren Kızılay gümrükten her türlü malı muafiyetli bir şekilde geçirir, ondan sonra da köprü vazifesi görür, başka bir yere götürür.

TİCARET BAKANLIĞI GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET AKDEMİR - Sayın Vekilim, zaten verilen önergede bu satış devir yasağı üç yıllık süreyle sınırlandırılabilir.

MURAT ÇAN (Samsun) - Neden üç yıl? Bununla ilgili bir kriteriniz var mı? Gerçek kişilerden bahsettiniz. Mesela, ÖTV'siz araç ya da yurt dışından getirilen araca on yıl koyuyorsunuz; tıbbi cihazların, buradaki lafa konu olan cihazların maliyetleri o bireysel olarak bahsettiğiniz şeylerin onlarca, yüzlerce katı. Dolayısıyla devletin buradan ciddi bir gelir kaybına maruz kalmasını engelleyecek bir hamle yapmak lazım, Kızılayın da faaliyetini etkin bir şekilde devam ettirmesine izin vererek. Yani işte, bir daha mı açalım o konuyu, hudut ve sahilleri konuştuk.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Açmayalım.

MURAT ÇAN (Samsun) - Açmayalım yani hani buradan şimdi getireceğiniz bir cihazı götürüp burada bir özel sağlık kuruluşuna, kamuya ait bir kuruluşa...

HAKAN AKSU (Sivas) - Beş olsun Sayın Bakanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Beş, tamam. Ya, zaten maddeyi tekrar okutacağız.

Arkadaşlar, maddeyi tekrar okutalım.

Ali Bey, kifayetimizakere...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Başkanım, bir şey soracağım, yardımcı olabilecek bir şey. Şimdi, "ulusal" dediniz ya ya da yurt içi...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - "Yurt içi" demeye karar verdik.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yurt içi afetler, tamam.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çünkü yukarıda da onu tanımlayan bir madde var yani.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam.

"Bakanlık ile Türk Kızılay arasında yürütülecek koordinasyon ve protokoller çerçevesinde yapılır ancak yangın, sel ve deprem gibi yurt içi afetlerin ve acil durumların..." Bu kafa karışıklığı yaratmayacak mı? Yurt dışındaki afetlere Türk Kızılay Genel Merkezi sorumlu, karar ve işlem yapma yetkisine sahip değil ama yurt içine sahip mi olacak?

MURAT ÇAN (Samsun) - Yok, öyle değil. Yetkiyi öbür taraftan sadece yurt içindeki afetlerde alıyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kendine alıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, yurt dışındakilerde?

MURAT ÇAN (Samsun) - Yurt dışındakilerde iştirak kendisi yapabilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ayrıca bir de Yönetim Kurulu da onu yönetebilir yani. Burada daha önceki şeyleri...

Ben şu anda tekrar 4'üncü maddeyi...

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Dernekte Yönetim Kurulu ayda bir toplanıyor ya Sayın

Vekilim, o yani böyle bir...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 4'üncü maddede 3'üncü önergeyi tekrar okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesine "Türk Kızılay ile Türk Kızılay'ın" ibaresinden, ikinci cümlesine "Türk Kızılay'dan veya Türk Kızılay'ın" ibaresinden sonra gelmek üzere "sermayesinin yarısından fazlasına sahibi olduğu" ibareleri, (1)'inci fıkrasına aşağıdaki cümle, (3)'üncü fıkrasına "Türk Kızılay'a" ibaresinden sonra gelmek üzere "6698 sayılı Kanun kapsamında" ibaresi, (6)'ncü fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Ancak yurt içinde yangın, sel ve deprem gibi afetlerin ve acil durumların yaşandığı zamanlarda ve olağanüstü dönemlerde; ilk yardım hizmetleri, afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetler hakkında karar ve işlem yapma yetkisi Türk Kızılay Genel Merkezi Yönetim Kurulundadır."

"Yukarıda belirtilen eşya, serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren 5 yıl geçmedikçe, muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilemez, teminat olarak gösterilemez, kiralanamaz, devredilemez, satılamaz veya muafiyet amacı dışında kullanılamaz. Aksine işlem yapılması halinde, eşyanın gümrük vergileri 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur. Söz konusu eşyanın, serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren 5 yıl içerisinde, muafiyetten faydalanan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilmesi, teminat olarak gösterilmesi, kiralanması, devredilmesi, satılması veya muafiyet amacı dışında kullanılması gümrük idaresinden izin alınmak koşuluyla mümkündür. Bu durumlarda eşyaya ilişkin gümrük vergileri aranmaz."

Ali Öztunç
Kahramanmaraş

Kemal Çelik
Antalya

İsmail Erdem
İstanbul

Şaban Çopuroğlu
Kayseri

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kemal Bey, buyurun.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Arkadaşlar, bizim ilk önceki gerekçemizde üç yıldır, bunu beş yıla çıkarmak bizce de uygun, Kızılayın da elini rahatlatır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Evet, bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Herkes kabul etmiştir.

Bir redaksiyonumuz var, okutuyorum:

Redaksiyon kapsamında 4'üncü maddenin (6)'ncü fıkrasında yer alan "muafır" ibaresi "müstesnadır" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, bir "muaf" ve "müstesna", teknik olarak bir değerlendirme vardı, ona atıf yapıldı.

Şimdi, 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum, yapılan önerge değişiklikleriyle beraber, önergede yapılan değişikliklerle beraber oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 5'inci maddeyi okutuyorum:

Tüzük

MADDE 5- (1) Türk Kızılay'ın ilkeleri, kuruluş amacı, görevleri, teşkilat yapısı, üyelik hak ve görevleri, üyeliğe kabul ve üyeliğin sona ermesine dair esasları, organlarının görev ve sorumlulukları, bütçe uygulamaları ve ihtiyaç duyulan diğer hususlar Tüzük ile düzenlenir. Tüzük, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, şimdi 5'inci maddede söz almak isteyen Komisyon üyelerine istem sırasına göre söz vereceğim.

Söz isteyen? Yok.

5'inci maddeyle ilgili 1 önerge var, önergeyi okutuyorum:

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 5'inci maddesine "(2) Tüzük hükümleri, temel hak ve özgürlükleri sınırlayacak veya idari yetkileri genişletecek şekilde düzenlenemez; tüzüğün uygulanması Anayasa ve ilgili kanunlara uygunluk yönünden idari yargı denetimine tabidir." fıkrasının eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez
Hakkâri

Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, gerekçeyi mi okutalım?

ALİ BOZAN (Mersin) - Gerekçe.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tüzüğün Cumhurbaşkanlığı onayına tabi olması normatif düzenleme alanında yürütme organına geniş bir takdir yetkisi vermektedir. Bu nedenle, tüzük düzenlemelerinin anayasal sınırlar içinde kalması ve yargı denetimine açık olması hukuk devleti ilkesi açısından zorunludur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi milletvekillerimizin oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 6- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ile 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümleri uygulanır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, 6'ncı maddeyle ilgili söz almak isteyen Komisyon üyelerine istem sırasına göre söz vereceğim.

Arslan Bey, buyurun.

ARSLAN TATAR (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Kızılay Genel Başkanımız, çok değerli kurum amirlerimiz, yetkililerimiz; hepinizi saygıyla, hürmetle ben de selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi ilk bakışta teknik bir düzenleme gibi görülebilir ancak aslında bu madde kanunun hukuki sürekliliğini, kurumsal güvenliğini ve uygulama kabiliyetini teminat altına alan stratejik bir hükümdür. Devlet yönetiminde ve hukuk yapımında en önemli meselelerden biri sadece bugünü değil yarını da düşünmektir çünkü hayat kanun metinlerinden daha hızlı akar; krizler, afetler ve insani ihtiyaçlar, çoğu zaman önceden öngörülmeyen yeni durumlar ortaya çıkarır. Hele ki Türk Kızılay gibi faaliyet alanı sadece ülkemizle sınırlı olmayan, savaş bölgelerinden doğal afetlere, göç hareketlerinden insani yardım koridorlarına kadar çok geniş bir sahada görev yapan bir kurum söz konusuysa hukuki belirlilik de büyük önem taşımaktadır. Bu maddeyle, kanunda açık hüküm bulunmayan durumlarda Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmektedir. Görüldüğü üzere burada amaç yeni bir yetki vermek değil, olası hukuki boşlukların önüne geçmektir; hukukun temel prensibi olan öngörülebilirlik ve hukuki güvenlik ilkesi de tam olarak bunu gerektirir. Kızılaya özel bir kanun yapıyoruz çünkü Kızılay sıradan bir sivil toplum kuruluşu değildir; o, milletimizin merhamet hafızasını temsil eden köklü bir kurumdur. Balkan Harbi'nden Çanakkale'ye, Kurtuluş Savaşı'ndan Kahramanmaraş merkezli depremlere kadar millet nerede dara düşmüşse Kızılay orada olmuştur. Ancak Kızılaya özel statü tanımak, onu hukuk sistemimizin genel ilkelerinden koparmak anlamına gelmez; tam tersine, bu maddeyle Kızılayın kurumsal esnekliği ile hukuk devletinin sağlam zemini arasında güçlü bir köprü kurulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 21'inci yüzyıl, afetlerin ve insani krizlerin yüzyılı hâline gelmektedir. İklim değişikliği, düzensiz göç hareketleri, bölgesel çatışmalar ve küresel salgınlar insani yardım kuruluşlarının daha hızlı, daha etkin ve daha kurumsal çalışmasını zorunlu kılmaktadır. Türkiye artık yalnızca kendi vatandaşlarının ihtiyaçlarını karşılayan bir ülke değil, aynı zamanda dünyanın vicdan coğrafyasına el uzatan küresel bir insan aktörüdür. Bugün Gazze'de, Somali'de, Pakistan'da, Bosna'da, Sudan'da ve dünyanın birçok noktasında Türk Bayrağı'yla birlikte görülen en önemli sembollerden biri Türk Kızılayıdır. Bu nedenle Kızılayın güçlü olması sadece bir kurum meselesi değil Türkiye'nin insani diplomasi kapasitesinin meselesidir. İşte bu madde görünürde birkaç satırlık bir düzenleme olsa da aslında Kızılayın yarın karşılaşabileceği hukuki belirsizlikleri ortadan kaldıran, kurumsal istikrarını güçlendiren ve hizmet kapasitesini güvence altına alan bir hükümdür çünkü güçlü devletler sadece kriz alanlarında müdahale eden devletler değildir; kriz gelmeden önce hukuki altyapısını hazırlayan, kurumlarını güçlendiren ve geleceği planlayan devletlerdir. Biz de bugün tam olarak bunu yapıyoruz; Kızılayın önünü açıyor, onu hukuk devletinin sağlam temelleri üzerinde daha güçlü bir geleceğe taşıyoruz.

Bu düşüncelerle 6'ncı maddeyi desteklediğimizi ifade ediyor, Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz Şırnak Milletvekilimiz Arslan Tatar Bey'e.

Şimdi, bu madde üzerinde 2 önerge var, ilkinin okutuyorum:

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 6'ncı maddesine "Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak uygulamalar, kamu yararı ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde yorumlanır ve idarenin takdir yetkisi bu ilkelerle sınırlandırılır." cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez
Hakkâri

Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey...

ALİ BOZAN (Mersin) - Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Hüküm bulunmayan hâllerde doğrudan Medeni Kanun ve Dernekler Kanunu'na atfı yapılmakta olup uygulamada geniş yorum alanı doğurmaktadır. İdarenin takdir yetkisinin sınırlarının açıkça belirlenmesi keyfî uygulamaların önlenmesi açısından önem taşımaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "Dernekler Kanunu" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve diğer ilgili mevzuat" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Erdem
İstanbul

Kemal Çelik
Antalya

Mevlüt Kurt
Kahramanmaraş

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İsmail Bey, gerekçeyi mi okutalım, konuşacak mısınız?

İSMAIL ERDEM (İstanbul) - Gerekçe.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle diğer mevzuatta Kızılaya ilişkin yer alan düzenlemelerin de kapsama alınması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Değiştirilen hükümler

MADDE 7- (1) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun;

a) 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "görevlendirilenler," ibaresinden sonra gelmek üzere "olağanüstü dönemler ile afet, savaş ve çatışma zamanlarında Türkiye Kızılay Derneğinin faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere faaliyet bölgesinde bilfiil görev alan personeli," ibaresi eklenmiştir.

b) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

"(i) Olağanüstü dönemler ile afet, savaş ve çatışma zamanlarında Türkiye Kızılay Derneğinin faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere faaliyet bölgesinde bilfiil görev alan personeli;"

(2) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ve il müftüsü" ibaresi ", il müftüsü ve Türkiye Kızılay Derneği il merkez şube başkanı" şeklinde ve "ve ilçe müftüsü" ibaresi ", ilçe müftüsü ve varsa Türkiye Kızılay Derneği ilçe şube başkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 7'nci madde üzerinde söz almak isteyen Komisyon üyelerine istem sırasında söz vereceğim.

Buyurun.

MEVLÜT KURT (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 7'nci madde doğrudan doğruya canımızı, merhametimizi emanet ettiğimiz isimsiz kahramanlara duyduğumuz bir vefa borcunun yasalaşmasıdır. Düşünün ki, bizler şu an bu güvenli salonlarda kanun maddelerini tartışırken şu saniye dünyanın en tekinsiz sınır boylarında, ölümün kol gezdiği çatışma bölgelerinde ya da bir depremin tozlu, karanlık, sıfır noktasında üzerinde kırmızı hilalli yeleğiyle koşturan kardeşlerimiz var. Olağanüstü şartlarda kendi hayatlarını hiçe sayarak başkalarına nefes olmaya, bir yaramıza merhem olmaya çalışıyorlar fakat onların da geride bıraktıkları evleri, yollarını gözleyen eşleri ve çocukları var. Ateşin ortasına atlarken insanın aklı ister istemez geride kalır. İşte, bu maddenin ilk kısmı kahramanlarımıza devletimizin verdiği çok net, çok şefkatli bir güvencedir. Kanunla onlara diyoruz ki: Afet, savaş ve çatışma zamanlarında sahada bilfiil görev yaparken yaralanır, engelli kalır ya da şehit düşersen aklın asla geride kalmasın. Seni doğrudan 2330 sayılı Kanun kapsamına alıyoruz. Sen başkalarının canını kurtarıırken devletin de senin ailene, senin ocağına kol kanat gerecektir. Bu düzenleme sahada yüksek risk altında çalışan insan kaynağımızı koruma altına alma ve motivasyonlarını en üst seviyede tutma adına atılmış muazzam bir vicdan adımıdır.

Meselenin bir de sahadaki aklı, işin mutfağını düzenleyen yüzü var. Çoğumuz afet ve kriz anlarında sahaya inmişizdir. O anlardaki iyi niyetli ama yorucu karmaşayı gözlerimizle görmüşüzdür. Sahadaki en büyük yaramız nedir? Bir mahallede yardımların üst üste yığılması, israf edilmesi; diğer tarafta -arka sokakta- ise sesini çıkaramayan gerçek ihtiyaç sahibinin unutulmasıdır. İşte bu maddenin 2'nci kısmı yardımlardaki bu mükerrerliği ve kaynak israfını bitirmek için yazıldı. 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'nda yaptığımız çok stratejik bir dokunuşla il ve ilçedeki Kızılay şube başkanlarını Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı mütevelli heyetlerinin daimî birer üyesi yapıyoruz. Kısacası bu entegrasyondur, bu Kızılayın sokağı, mahalleyi, kimin tenceresinin kaynayıp kimin tenceresinin kaynamadığını bilen saha tecrübesini doğrudan devletin karar masasına taşıması demektir. Düşünün, masanın bir tarafında mülki idarelerimiz, diğer tarafında sokağın nabzını tutan Kızılay Başkanımız. Böylece, devlet ve Kızılay, sahada birbirinden habersiz koşturan iki ayrı yapı olmak yerine, tek bir yürek, tek bir akıl olarak hareket edecek, yardımlarımız, kamu kaynaklarımız ziyan olmadan nokta atışıyla en doğru adresi, en muhtaç kalbi bulacak. Özetle, bu madde, ateş hattındaki canlarımıza vefa, yardım masalarımıza ise tam bir akıl ve düzen demektir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, çok teşekkür ediyoruz, ağzınıza sağlık.

Evet, Birol Bey, buyurun.

BİROL AYDIN (İstanbul) - İlkel olarak 7'nci madde (a) ve (b) bentlerine katılıyoruz ama burada bir sitem getirecek beraberinde çünkü birtakım diğer yardım kuruluşlarında aktif olan vatandaşlarımızın da aynı duruma maruz kalmaları durumunda bir haksızlık olacak gibi bir durum olabilir. Bu siteme hazırlıklı olmak lazım ya da bir düzenleme yapmak gerekiyor.

İkincisi de "Kızılay personeli" biraz muğlak kalıyor, onu da bir yere bağlamak gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Diğerleri için mi söylüyorsunuz?

BİROL AYDIN (İstanbul) - 7'nci madde.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Diğer personel için mi söylüyorsunuz?

BİROL AYDIN (İstanbul) - "Kızılay personeli" diyor ya "Kızılay personeli" biraz muğlak kalıyor yani ne oluyor? Bunların tanımının tam olması gerekiyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Onu tüzükte şey yaparlar.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Ne oluyor yani işte?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İkinci düzenlemede yapabilirler onu Birol Bey, çok rahat bir şekilde.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - "Kızılay Genel Merkezi ve iştirak çalışanları" desek, daha bağlayıcı olsa...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama o zaten "Kızılay personeli" demek değil mi? "Eksik kalır." mı diyorsunuz?

BİROL AYDIN (İstanbul) - Eksik kalır, bu hâliyle eksik kalır.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Çünkü ayırıyoruz, Kızılay merkez ile iştiraklerini ayırıyoruz ya.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kızılay Başkanlığımız ne diyor? Bir soru var.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Ben şöyle anlıyorum: Kızılay personeli Kızılayda çalışan personeli ifade ediyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama işte Kızılayın genel merkezdeki... Arkadaşlarımız da diyor ki doğal olarak, acaba şöyle bir ayırma tabi tutulur mu? Bu, teknik bir şey.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Görevlendirme olması lazım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Siz hepsine "personel" diyebilirsiniz idari anlamda ama...

BİROL AYDIN (İstanbul) - Bir yerde yangın var, Kızılay görevlendirmeler yapıyor.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Evet.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Kendi kadrolu elemanları değil, dışarıdan, uzman.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yok, dışarıdan hayır, görevlendirme yapılamaz.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - İştirak şirketlerinden...

BİROL AYDIN (İstanbul) - İştirak şirketleri üzerinden, taşeronlar üzerinden.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İştirakleri kastediyor ama.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Hayır, iştiraklerden de görevlendirme yapılamaz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani şunu söylüyor arkadaşlar: Deprem oldu, çadır yapılıyor. Hani, dediniz ya "Elleri paramparçaydı." Oradaki işçiye de bir şey verilir mi, verilecek mi anlamında.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Değil. Aslında bizzat çatışma bölgesinden bahsediliyor. Daha yeni bir saldırı oldu, orada şu anda personelimiz var. Yani bizim kastettiğimiz, o bölgeye görev yapmak üzere görevlendirdiğimiz personel. Personeli zaten biz... Gönüllü de değil yani gönüllüler değil. Personel -bizde tanımı bellidir- maaş alan, sigortası Kızılay tarafından yatırılan ve görevlendirilen kişileri ifade ediyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çalışıyor, çadır yapıyor ya.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Ama çatışma bölgesinde yaralanacak ya, yani biz onu çadırda...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani işçiye tazminat gibi bir şey düşünüyor musunuz?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Yok, o başka bir şey. Zaten bizim personelimiz yaralanıyorsa o işin başında, o bize aittir. Mesela Suriye'de 1 şehidimiz oldu daha önce, direkt saldırıya uğradı ve öldü.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben ikna oldum arkadaşlar.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, 7'nci madde üzerinde 2 adet önerge var, ilk önergeyi okutuyorum:

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 7'nci maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkralarının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Hakkâri

Ali Bozan

Mersin

ALİ BOZAN (Mersin) - Gerekçenin okunması yeterli.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifle Kızılay personeline ve şube başkanlıklarına yönelik düzenlemelerle bazı kamu gücü unsurlarına yakın bir statü yaratılmaktadır. Bu durum, idarenin tarafsızlığı ve sosyal yardım mekanizmalarının bağımsızlığı açısından tartışma yaratabilecek niteliktedir. Düzenlemenin kamu yararı ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda dengelenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 105 inci maddesinin birinci fıkrasına "4 üncü maddesi" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Türk Kızılay Kanununun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrası" ibaresi eklenmiştir.

İsmail Erdem
İstanbul

Kemal Çelik
Antalya

Mevlüt Kurt
Kahramanmaraş

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle yapılması öngörülen değişiklik 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yer alan hükümlere aykırılık oluşmaması amacıyla mezkûr kanunun istisna hükmüne "Türk Kızılay Kanunu" ibaresinin eklenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 2'nci önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Çan.

MURAT ÇAN (Samsun) - Sayın Başkan, bu il ve ilçe şube başkanlarının sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı heyetine dâhil olma arzusu sizden midir?

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Evet.

MURAT ÇAN (Samsun) - Peki, daha önceki maddede, 3'üncü maddede, yanılmıyorsam, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında kişisel verileri alıp onunla ilgili ihtiyaçlı ya da ihtiyaçlı olmasa bile yardım yapılması gereken haneleri belirleme hakkınız da var. Bu ikisini aynı anda niye istediniz, onu biraz açıklayabilir misiniz? Burada çünkü başka bir şey var yani hem Sayın Maraş Milletvekilinin konuşmasını...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Murat Bey, sonunda bir değerlendirme yapacak ya, orada hepsini söylese olur mu?

MURAT ÇAN (Samsun) - Ben sorumu bitireyim mi, yoksa o zaman mı sorayım?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun, kusura bakmayın.

MURAT ÇAN (Samsun) - Çünkü burada başka bir şey var. Siz ihtiyaçlı ya da yardım yapma sorumluluğu hissettiğiniz bütün haneleri bilebiliyorsunuz, bu kanunla size böyle bir şey tanıdı.

Bir de ilde ve ilçelerde sosyal yardımlaşma fonuna girmek de istiyorsunuz. Böyle bir şey sizden isteniyor mu, onu bilmiyorum.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Çift taraflı...

MURAT ÇAN (Samsun) - Çift taraflı...

Burada siyasi bir sorun olduğunu düşünüyorum. Siz toplum hayrına, yararına gönüllü bir cemiyetsiniz, derneksiniz, kendi faaliyetinizi yapıyorsunuz. Bir de devlete...

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Bir de devletin yardım kurumuyuz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Olsun, devlete yardımcı kurum olarak yaptığınız bütün yardımları zaten ilgili birimlere bildiriyorsunuz. Bir de devletten görev alarak şuralara, şuralara da yardım... İşin sonu sahada seçime dönük propagandada başka bir yere gidecek. Burası çok sıkıntılı, ileride stres yaratabilecek, Kızılayın ruhuna gölge düşürecek bir durumdur. Ben bunu hem sormuş hem de bu tespiti yapmış olayım. Genel Kurulda daha detaylı konuşuruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

8'inci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde konuşmak isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde konuşmak isteyen yoksa 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 9 - (1) Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu madde üzerinde konuşmak isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde önerge yok.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, bir şey var, onu düzeltelim.

Teklifin 4'üncü maddesinin altıncı fıkrasında bir redaksiyon yetkisi almıştık şu "müstesna" ve "muaf"la alakalı. Buna girmememiz gerektiği konusunda arkadaşlar son bir değerlendirme yaptılar, müsaade ederseniz geri alıyoruz. Zaten bir oylamaya tabi değil ama kurula bilgi vermemiz gereken bir husus.

Teklif üzerindeki görüşmeleri tamamladık. Öncelikle, bütün arkadaşlarımıza, burada bulunan milletvekillerimiz başta olmak üzere Kızılay Genel Başkanımıza, Kızılayın çok değerli yöneticilerine, genel müdürlerine ve bu teklifin sahibi kıymetli arkadaşımız

Hakan Bey'e, burada bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının her birine ayrı ayrı hem katkıları için hem de sabırları için çok teşekkür ediyoruz.

Aslında, burada yapılan her bir tartışma, burada defalarca söylenen, tam anlamıyla ifade etmem gerekir ki yarın öbür gün herhangi bir nakısayla karşılaşmamak üzere gerçekleştirilmiştir. Ben tamamen böyle kabul ediyorum, böyle düşünüyorum; inanıyorum ki arkadaşlarımız da böyle düşünecektir çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinin kendine ait büyük bir tecrübesi vardır, bu tecrübesinin en önemli kaynağı da istişare ve müşavere. Burada hakikaten çok kıymetli bir müşavere yapıldı ve bu müşavere çerçevesinde hem katkı koyan arkadaşlarımıza teklifin bu hâle gelmesinde hem de bugünkü tartışmalarda ve iki gün önceki değerlendirmelerde bu hâle gelmesine katkı koyan bütün arkadaşlarımıza tekrar huzurunuzda teşekkür ediyorum. Elbette ki farklı tartışmalar da olacak. Biz birbirimizin -yine yanlış anlaşılmasın- nazını çekmek durumundayız çünkü burada şahsımız adına veya nefsimiz adına bir mücadele yapmıyoruz; ülkemizin geleceği, kanunların çok daha iyi bir şekilde oluşturulması adına en iyisi olsun diye gayret gösteriyoruz. Muhakkak ki söz bazen kendi ifadesinin çerçevesinin dışına da çıkabilir, bunlar da kabul edilebilir meselelerdir. Onun için, herkese çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun. Eğer burada atladığımız, eksik yaptığımız bir şey varsa bunun Genel Kurulda da telafisi muhakkak ki söz konusudur. Burada arkadaşlarımızın hassasiyet gösterdiği Kızılayımızın genel kurumsal kimliği hususundaki değerlendirmelerimizi yine benim bir hassasiyetim, sizin hassasiyet olarak tekrar almanızı isterim. Yani Genel Kurul çalışmalarında da -biz söyleyeceğimizi söyledik ama- Kızılayın genel kurum kültürünü geleceğe havi zedeleyecek işlerde bulunmamayı arzu ederim, bunu çok net söyleyeyim. Yani burada çünkü hakikaten çok iç tartışmalar yapıldı. Belki bu tartışmaların içerisinde olmayan arkadaşlarımız bu tartışmaların daha geniş ve farklı şekilde olanlarını yapabilme adına adım atabilirler. Ben burada bir arkadaşınız olarak kendi kurumlarımıza, kendi arkadaşlarımıza da buradaki tartışmaların genel çerçevesinin -fırsat bulunursa- ifade edilmesinin faydalı olacağını değerlendiriyorum. Oylamadan önce -çünkü söz verdim- birkaç temel mesele soruldu size Sayın Başkan son söyleyecekleriniz için. Birtakım meselelerde hazırlıksız olabilirsiniz, şöyle bir imkânınız da var, böyle bir imkân da size sağlarız, yazılı olarak da cevap verecekleriniz olabilir.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - İç Tüzük'te son sözü milletvekili söyler diyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet.

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - Oylayacağız ya, o zaman söylemiş olacaksınız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Eyvallah, doğru, haklısınız.

Eğer hazırlığınız yoksa bu konuda yazılı olarak da hazırlayıp değerlendirme yapabilirsiniz.

Ben tekrar sizlere teşekkür ediyorum. Hem Kızılay adına ilk kanun çıkıyor yani bizim için nasıl bir onursa sizin için de böyle bir onur; hayırlı olsun.

Buyurun.

TÜRK KIZILAY GENEL BAŞKANI FATMA MERİÇ YILMAZ - Ben öncelikle tüm Komisyon üyelerimize destekleri için, katkıları için teşekkür etmek istiyorum.

Tabii ki pek çok soru geldi, bu sorular kayda da geçti. Bu soruları ardı ardına cevaplarken unuttuklarımız olabilir, onları yazılı olarak da cevaplarız ama genel çerçeve itibarıyla ben müsaadenizle, özellikle iştiraklerimiz konusundaki bakış açımızı ve konumlandırmamızı netleştirmek isterim çünkü bazı şeyler yüz yüze konuşulunca daha net anlaşılıyor.

Öncelikle, bizim 14 tane "iştirak" dediğimiz ya da "şirket" dediğimiz Kızılay Yatırım Grubunun ana hedefinin, Kızılayın faaliyet gösterdiği alanlarda Kızılayın yardım pratiğine çeviklik kazandırmak gibi bir ön amacı olduğunu vurgulamak isterim. İkincisi, ürettiği bütün gelirler, bu şirketler yüzde yüz Kızılay tarafından yönetildiği ve sahibi Kızılay olduğu için üretilen tüm gelirler de aslında bağış olarak Kızılay Derneğine geri dönmektedir. Dolayısıyla finansal sürdürülebilirliğini sağlamak adına da bir faydaya sahiptir.

Şimdi, burada, sanki, hani en azından vatandaşlarımız adına bakıldığında "Kızılay bir holdinge dönüşüyor." ya da "Kızılay ticari işi derneğin üzerine koyuyor." ya da "Buradan para kazanmaya çalışıyor, bağışları amacı dışında belki birtakım ticari işlemlerde kullanıyor." gibi birtakım yanlış anlamalar var. Şimdi, birincisi, bu şirketlerin ya da iştiraklerin aslında birçoğu önceden iktisadi işletme olarak Derneğin altında zaten yürütülen işletmeler. Zaten Sayın Vekilimizin kendisi de söyledi, mesela bir bakım iştirakinden bahsediyoruz. Bunlar bizim huzurevlerimiz, zaten şirket kurulsun diye değil, sadece iktisadi teşekkül olarak işletilirken iktisadi teşekkül yapı itibarıyla yapacağınız her işlemde Yönetim Kurulu kararı gerektiriyor. Yani bir huzurevine birini kabul etmek de çıkarmak da herhangi bir alım yapmak da işte maden suyu şişelerinin kapağını almak da Yönetim Kurulu kararına tabi. Dolayısıyla bu, aslında, pratik olarak yönetilememesi nedeniyle Devlet Denetleme Kurulunun raporunda da iktisadi işletmenin, bu işletmelerin doğasına çok da uygun olmadığı tavsiyesiyle kurulmuş bir yapıdır 2019 yılında. Yani bunların birçoğu zaten iktisadi işletmeyken sadece daha pratik yönetilebilmesi için yönetim şekli değiştirilmiş, sahipliği yine Kızılaya ait olmuş olan iştiraklerdir. Hastanelerden bahsediyoruz, hastanelerin hiçbiri yeni değil. Barınma sistemlerinden bahsediyoruz, 1954 yılında kurulmuş çadır fabrikaları. Maden suyundan bahsediyoruz, maden suyunu ilk defa kuran Mustafa Kemal Atatürk 1926 yılında. İşte, biyomedikalden bahsediyoruz, bu belki yeni kuruldu, bu da kan torbalarımızı yapmak üzere kuruldu yani bizimle gurur duymanız gereken... Keza, Çubuk'ta temelini attığımız Protürk de yine ayrı bir şirket olarak kuruldu, orada da bir kan plazmasından ilaç üreteceğiz. Bunların, takdir edersiniz ki dernek yapısında bir ticari işletmenin olması mümkün değildir; dernek satış yapamaz, alım yapamaz, fatura kesemez. Bu tarz işlemlerin dernek çatısı altında yapılamaması nedeniyle aslında bunların yardım pratiğini daha çevik şekilde yönetmek amacıyla kurulmuştur. Ama burada şu algı son derece yanlış bir algı: "Kızılay holdingleşiyor mu?" "Kızılay ticari faaliyetleri dernek faaliyetinin önüne mi koyuyor?" Bu algıdan şiddetle kaçınmamız gerekiyor.

Bir de burada, tabii, bağış konusuna yer verildi. Dernekler Kanunu'nda bağışlar çok nettir. Dernekler Kanunu'na göre siz bir bağış sadece amacı doğrultusunda kullanabilirsiniz. Bizim gelen bağışlarımızın yüzde 90'ı şartlı bağıştır. Bu şartlı bağış ne anlama gelir? "Filistin'deki aşevine bağış yapıyorum." "Türkiye'deki aşevlerinde kullanılmak üzere bağış yapıyorum." "Eğitim yardımı yapıyorum." "Yetimlere yardım yapıyorum." gibi şartlı bağışlardan oluşur ve gerek şartlı gerek şartsız bağışlar, şartsız bağışlar da insani yardım yani Kızılayın genel faaliyetleri için kullanılmak zorundadır ve Dernekler Kanunu bunların en fazla yüzde 10'unun idari kesintiye uğrayabilmesini mümkün kılar. Bizim kesintimiz şu anda yüzde 9 yani bir bağışın en fazla yüzde 9'unu biz o bağışı yerine

götürebilmek için ya da oradaki birtakım lojistik giderler için kullanabiliriz, onun haricinde yüzde 91'ini yerine bizzat ulaştırmak zorundayız. Dolayısıyla bu yatırım grubu, bizim yardım pratiğimize çeviklik kazandırmak... En önemli örneği afet lojistiği. Bizim lojistik iştirakimiz şu anda Türkiye'nin en büyük afet lojistik şirketidir. Sadece Türkiye'nin değil, şu anda bizim afet lojistiğindeki "know-how"ımız o kadar üst düzeye çıktı ki bugün AFAD'ın afet lojistiğini de Kızılay Lojistik iştiraki yapıyor, Kızılay'ınkini de yapıyor. Bir adım ötesini söyleyeyim, Dünya Gıda Programı Mersin'deki lojistik deposunun işletimini bizim iştirakimize verdi. Dolayısıyla Orta Doğu'ya Dünya Gıda Programı tarafından -ki Dünya Gıda Programı en büyük uluslararası yardımı yapan Birleşmiş Milletler kuruluştur- Mersin'deki depomuzda biz yapıyoruz ve ulaştırılmasını da biz yapıyoruz. Yani Dünya Gıda Programı, Birleşmiş Milletler Suriye'ye yardım yapacaksa, Filistin'e yardım yapacaksa, Lübnan'a yardım yapacaksa, İran'a yardım yapacaksa bunu bizim iştirakimiz yapıyor; ben bununla çok gurur duyuyorum. Bir adım ötesi, Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonunun dünya genelinde 5 tane lojistik "hub"ı vardır yani dünyadaki bütün operasyonlarını 5 tane lojistik merkezden yürütür ve bunu da takdir edersiniz ki bir uluslararası kuruluş yeterince kapasiteli olmayan bir yere bu "hub"ı açmaz, 5'incisini İstanbul'a açtı yani 4 tane vardı, 5'incisini İstanbul'a açtı. Şu anda Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonunun Ukrayna'ya yapacağı yardımları da biz götürüyoruz, Filistin'e yapacağı yardımları da biz götürüyoruz ve bunun Türkiye ekonomisine katkısının da sizler tarafından anlaşılacağını düşünüyorum ama altını çizmek isterim çünkü Mersin'de Dünya Gıda Programı bir depolama yapıyorsa bütün götüreceği malzemeleri de Türkiye'den, özellikle de Mersin'den alacak anlamına geliyor. Biz Ukrayna'nın bütün IFRC yardımlarını -ki çok büyük yardımlardı bunlar- Türkiye'den temin ettik, gıda kolisi hâline dönüştürdük, hijyen kolisi hâline dönüştürdük, bu alımların hepsini Türkiye'den yaptık ve IFRC adına da Ukrayna'ya teslim ettik, IFRC'den teşekkür mektubu aldık. Biz burada bunu aslında bir miktar kârlı da yapıyoruz baktığınızda. IFRC Genel Sekreteri gelip "Bizim bunları Avrupa'dan temin edip Avrupa'dan ulaştırmamıza göre maliyeti yarisından, üçte 1'inden daha ucuz." gibi de teşekkür ettiler. Dolayısıyla burada biz gidip benzin istasyonu açmıyoruz; biz gidip Kızılayın ana faaliyetlerinin dışında bir iştirak, bir şirket kurmuyoruz. Kızılay Yatırım Grubunun sadece Kızılayın, derneğin değil, Türkiye'nin gurur duyduğu... Bugün biyoteknoloji hamlesini biz Kızılay Yatırım Grubumuzla atıyoruz. Bugün Sanayi Bakanlığının biyoteknoloji alanında, biliyorsunuz, 3 tane destek programı var. Bu 3 destek programının bir alanı savunma sanayisidir, bir ayağı yenilenebilir enerjidir, bir ayağı biyoteknolojidir. Bu başvurularda Protürkle yani bizim yapacağımız yatırımla ödül aldık hem en yüksek değerlendirmeyi alması itibarıyla hem de ülkeye en fazla yararı getirmesi itibarıyla. Ama şunu vurgulamam lazım: Bunu Kızılayın öz kaynağıyla yapmıyoruz, başıyla yapmıyoruz; buraya 500 milyon euro yatırım yapıyorsak bunu tamamen YTAK kredisiyle, Merkez Bankasından aldığımız kredilerle yapıyoruz. Dolayısıyla hiçbir şirketimiz, hiçbir iştirakimiz dernekten hele ki başış kaynaklı bir şeyi yapmıyordur, tam tersine amacı düzgün bir şekilde işletip herhangi bir şey kazanıyorsa ki kazanıyor dediğiniz maden suyu kazanır ben size söyleyeyim, onun haricinde hastane kazanmaz, yaşlı bakımı zaten kazanmaz; barınma sistemleri, çadır, bahsettim, 250 milyon zararlar kapattık yani onlar bizim adımıza daha verimli işletmek üzere yapılmaktadır.

Diğerlerini müsaadenizle yazılı cevaplayalım Sayın Bakanım.

Ben tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

Teklif üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Bu teklifin tümünü kıymetli milletvekillerimizin oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ediyorum.

Kanunlarının hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi uyarınca (2/3690) esas numaralı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin Komisyon Raporu'nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş, Antalya Milletvekili Kemal Çelik, İstanbul Milletvekili İsmail Erdem, Bitlis Milletvekili Turan Bedirhanoğlu, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin, Kayseri Milletvekili Şaban Çopuroğlu'nun özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Süleyman Soylu

İstanbul

İçişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa -ki vardır- perşembe saat 17.00'ye kadar Komisyon Başkanlığına iletmelerini istirham ediyorum.

Evet, son söz milletvekilinin.

Hakan Bey, buyurun.

HAKAN AKSU (Sivas) - Sayın Bakanım, kıymetli Komisyon üyelerimiz; öncelikle, beş altı ay süren çalışmalarımızın neticesinde Kızılay gibi müstesna bir kurumun böyle bir kanununun altına ilk imzacısı olarak imza atmaktan büyük bir gurur duyuyorum.

Şu anda burada olamayan ama bize katkılarını sunan, özellikle, avukat milletvekili arkadaşlarımız Celalettin Köse ve Mesut Bozatl'ya da bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Bu süreçte bize destek olan Kızılay Başkanımıza, Kızılay ekibine, tüm bürokratlarımıza ve hassaten Sayın Başkanımıza ve Komisyon üyelerimize teşekkür ediyorum, Allah razı olsun; devletimize, milletimize hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teklifin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teklifin ülkemize, milletimize ve göz bebeğimiz Türk Kızılayına hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Katkılarınız için hepinize çok teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.29